

Metsähallituksen tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.–31.12.2020

**METSÄHALLITUS-KONSERNI JA
METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS.....3**

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.....	3
Tuloslaskelma	12
Tase, vastaavaa	13
Tase, vastattavaa.....	14
Rahoituslaskelma.....	15
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	16
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	17
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	18
Tasetta koskevat liitetiedot	20
Muut liitetiedot.....	24

**LIIKETOIMINTAKONSERNI JA
LIIKETOIMINTA..... 25**

Tuloslaskelma	25
Tase, vastaavaa	26
Tase, vastattavaa.....	28
Rahoituslaskelma.....	29
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	30
Tasetta koskevat liitetiedot	32
Muut liitetiedot.....	36

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT 37

Tuloslaskelma.....	37
Tase, vastaavaa	38
Tase, vastattavaa.....	39
Rahoituslaskelma.....	40

**TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS
SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....41****METSÄHALLITUS JULKISET HALLINTO-
TEHTÄVÄT – ERILLISTILINPÄÄTÖS JA
TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2020 .. 42****ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS JA
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ ..... 79****LUETTELO KIRJANPIDOISTA
JA AINEISTOISTA.....80**

METSÄHALLITUS-KONSERNI JA METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2020

Metsähallitus on valtion erityisliikelaitos. Liikelaitoksen muodostavat julkiset hallintotehtävät, kiinteistökehitys ja konsernin hallinto. Julkiset hallintotehtävät muodostuu Luontopalveluista ja Eräpalveluista. Liikelaitos tytäryhtiöineen muodostaa Metsähallitus-konsernin. Metsähallituksen omistaja-ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Ympäristöministeriö ohjaa Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä oman hallinnonalansa asioissa.

Metsähallitus käyttää, hoitaa ja suojelee yhtenä kokonaisuutena hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta valtion omistajapoliittisia linjauksia ja valtion kiinteistöstrategiaa noudattaen. Luonnonvarasuunnitelmissa suunnitellaan alueiden käyttö, jolla tavoitellaan mahdollisimman suurta yhteiskunnallista kokonaisuhyötyä ja kustannustehokkuutta.

Metsähallituksen liiketoiminnan toimialana on hallinnassaan olevien maa- ja vesiomaisuuden hyödyntäminen, jota se voi tehdä markkinaehtoisesti myös tytär- ja osakkuusyhtiöidensä kautta.

Liikelaitokselle maksettavaa käyttöoikeuskorvausta vastaan sen tytäryhtiö Metsähallitus Metsätalous Oy harjoittaa metsätaloutta monikäyttömetsissä. Valtio asettaa tuottotavoitteen liiketoiminnan käytössä olevalle peruspääomalle. Tuottotavoitteen perusteella määräytyy vuosittainen tuloutustavoite, joka maksetaan liiketoiminnan voitosta.

Metsähallituksen hallinnassa oleville kiinteistöille tehdään aktiivista kiinteistökehitystä. Kiinteistökehitys-yksikkö vastaa kiinteistöjen vuokrauksesta, kehittämisestä, myynneistä ja ostoista. Kiinteistöliiketoiminnassa otetaan huomioon yhteiskunnallinen kokonaisuhyöty ja luodaan edellytyksiä yritysten liiketoiminnalle.

Luonnon monimuotoisuudesta ja virkistyskäytön edellytyksistä huolehtiminen ovat tärkeä osa Metsähallituksen toimintaa. Liiketoiminnassa huolehditaan yhteiskunnallisista velvoitteista tuottamalla hyötyjä virkistyskäytölle, luontoarvoille, työllisyydelle ja paikalliskulttuurille. Metsähallituksen monikäyttö-

metsistä on yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden vuoksi käyttörajoitusten piirissä noin 597 000 hehtaaria. Lisäksi mm. luonnonsuojelu- ja metsälain sekä kaavoituksen rajoitusten vuoksi on käyttörajoituksia noin 243 000 (edellisenä vuonna 205 000) hehtaarilla. Metsähallitus osallistui metsäpuiden geneettisen monimuotoisuuden suojeluun geenireservimetsien ja geenivarakokoelmien pääasiallisena maanhaltijana.

Metsähallitus tuottaa luonto- ja retkeilypalveluja ja hoitaa sille osoitettuja lajisuojelun tehtäviä kaikilla valtion mailla ja vesillä. Kansallispuistojen, erämaa-alueiden ja muiden luonnonsuojelualueiden hoito kuuluvat julkisiin hallintotehtäviin. Julkisille hallintotehtäville kuuluu vastuu Suomen luonnonsuojelualueverkoston hoidosta ja käytöstä Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion alueilla sekä yksityisillä luonnonsuojelualueilla yhteistyössä niiden omistajien ja ELY-keskusten kanssa. Eräpalvelut vastaa metsästyksen ja kalastuksen järjestämi-

sestä, erävalvonnasta ja valtion kalastonhoitomaksun keräämisestä.

TOIMINTA TILIKAUDELLE

Vuodesta 2020 muodostui poikkeuksellinen vuosi, joka vaikutti laajasti ja vaihtelevasti Metsähallituksen eri toimintoihin. Koronapandemian luoma epävarmuus ja ennakkoinnin vaikeus heijastui yleiseen markkina- ja kulutuskehitykseen.

Metsähallituksen uudet omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2020–2024 hyväksyttiin 28.4.2020. Uudet linjaukset perustuvat toimintaympäristön muutoksiin sekä hallitusohjelman tavoitteisiin, joista keskeisiä ovat hiilineutraaliustavoite 2035 ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen kestävänsä metsätalouden harjoittamisen rinnalla. Uusissa linjauksissa sovitetaan yhä vahvemmin yhteen maankäytön eri muodot sekä kestävänsä metsätalouden, puun saatavuuden, luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön ja ilmastopolitiikan tavoitteet.

Metsähallituksen strategia uudistettiin ja sen toteutus aloitettiin tarkastelukaudella. Strategian perustana on omistajapoliittiset linjaukset ja niiden tavoitteet. Uudessa strategiassa painottuvat vastuullisuus, asiakaslähtöisyys sekä digitalisaation edistäminen. Strategiakausi ajoittuu vuosille 2020–2025.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien talouteen ja toimintaan vaikutti pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa päätetty valtion talousarviossa myönnettävän rahoituksen merkittävä korottaminen. Ympäristöministeriön vuosittaista perusrahoitusta korotettiin 7,5 milj. euroa ja tulevaisuusinvestointeihin osoitettiin 20,2 milj. euroa vuodelle 2020. Lisäksi vuoden 2020 lisätalousarvioista ja jakovarasta saatiin lisärahoitusta yhteensä 15,7 milj. euroa. Saadulla rahoituksella edistetään luonnonsuojelullisia toimenpiteitä sekä pienennetään retkeilyinfran korjausvelkaa. Toimenpiteitä alettiin toteuttaa tarkastelukautena suunnitelmallisesti.

Julkisten hallintotehtävien Luonto- ja Eräpalveluiden vuosi oli toiminnallisesti vilkas. Kotimaan matkailu kasvoi pandemian takia annettujen yleisten matkustussuosituksen vaikutuksesta. Luontopalveluiden kohteiden käyntimäärät nousivat merkittävästi. Eräpalveluiden lupamyynnin lunastetut lupamäärät ja erällä käytetyt päivät ylittivät odotukset. Kalastonhoitomaksukertymä oli myös tähän asti korkein. Näiden vaikutuksesta paikallistaloudelliset vaikutukset olivat merkittäviä. Asiakastyytyväisyys säilyi korkealla tasolla.

Metsätaloudessa vuosi oli markkinatilanteen vaihteluiden takia vaihteleva. Puumarkkinoilla vuosi alkoi epävarmoissa tunnelmissa. Kevään metsäteollisuuden työtaistelut pienensivät ainespuun toimitusmääriä huomattavasti. Puutavaran kysyntä hiljeni koronakriisin puhjettua, mutta parani nopeasti vuoden loppua kohden. Koronakriisin markkinavaikutus jäi lopputuotemarkkinoilla lopulta odotettua pienemmäksi.

Markkinatilanteen vuoksi kaikkien puutavaralajien hinnat laskivat alkuvuonna. Kuitupuun hinta tasaantui ja tukkipuun hinta kääntyi syyskaudella nousuun. Metsätalouden tulokseen vaikutti osaltaan merkittävästi omistajapoliittisissa linjauksissa asetettujen tavoitteiden toteuttaminen, joiden kuluvaikutus tarkastelukauden tulokseen oli noin 0,5 milj. euroa. Puunkorjuumäärä oli 5,9 miljoonaa kuutiota.

Kiinteistökehityksessä kiinnostus kotimaan matkailuun näkyi yksityismarkkinoiden kysynnän vilkastumisena kiinteistö- ja tonttikaupoissa. Isoimmat kehityshankkeet jatkuivat ja niitä edistettiin suunnitelmien mukaan. Vuonna 2020 laajennettiin tuulivoiman hankekehitystä merialueille. Vuoden 2020 lopulla aloitettiin useamman vuoden kestävä kehityshanke Korsnäsin kunnan kanssa merituulivoiman toteuttamiseksi. Hanke tulee olemaan merkittävä uusiutuvan energian edistämiseksi koko Suomen mittakaavassa. Merituulivoimapuiston kaavoitusaloite jätettiin Korsnäsin kunnalle loppuvuodesta 2020. Lisäksi myytiin kahden tuulivoimapuiston

hankeoikeudet ja aloitettiin kahden uuden maatuulivoimapuiston, Simon ja Kajaanin, hankekehitys.

METSÄHALLITUS-KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Metsähallitus-konsernin liikevaihto oli 340,3 milj. euroa (edellisenä tilikautena 368,5) ja tulos 114,2 (129,2) milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 19,4 (21,4) milj. euroa, joista kiinteän omaisuuden luovutusvoitot olivat 12,1 (14,7) milj. euroa. Julkisissa hallintotehtävissä tuottoina esitetty rahoitus valtion talousarvioista oli 55,5 (43,0) milj. euroa.

Metsähallituksen liikelaitoksen liikevaihto oli 126,2 (126,2) milj. euroa ja tulos 127,4 (149,4) milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 39,9 (30,0) milj. euroa, joista kiinteän omaisuuden luovutusvoitot olivat 12,1 (14,6) milj. euroa. Julkisiin hallintotehtäviin saatu rahoitus valtion talousarvioista oli 55,5 (43,0) milj. euroa. Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tavoitteiden toteuttamiseen. Rahoituksen kasvu johtuu pääasiassa Sanna Marinin hallitusohjelmassa päätetystä perusrahoituksen vuotuisesta korotuksesta 7,5 milj. eurolla.

Liikelaitoksen taseeseen sisältyy muun oman pääoman erä 224,8 milj. euroa, joka ei ole julkisten hallintotehtävien käytössä ja johon ei kohdistu tuottovaadetta. Tase-erään kohdistui tilikauden aikana tuottoja 120 (108) tuhatta euroa ja kuluja 45 (29) tuhatta euroa. Tuotot muodostuivat pääasiassa yleisten vesialueiden vuokratuotoista.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Metsähallitus-konsernin liiketoiminta (liiketoimintakokonaisuus) muodostuu liikelaitoksen liiketoiminnasta ja tytäryhtiöistä Metsähallitus Metsätalous Oy, Siemen Forelia Oy ja MH-Kivi Oy.

Liiketoimintakokonaisuuden tulos oli 114,4 (129,4) milj. euroa. Liikevaihto oli 328,9 (356,4) milj. euroa. Liikevaihto koostui pääasiassa puumyynnistä ja kiinteistöjen vuokratuotoista. Metsätaloudesta kertynyt liikevaihto oli 305,9 (334,5) milj. euroa. Loppuosa koostui muista vuokratuotoista, siemenmyynnistä sekä maa-ainesten myynnistä. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 23,3 (26,0) milj. euroa, josta omaisuuden myyntivoittoa oli 11,6 (14,2) milj. euroa. Omaisuuden myyntituotto on pääasiassa kiinteistöjen myyntivoittoa.

Metsähallitus Metsätalous Oy:n liikevaihto oli 306,1 (335,1) milj. euroa ja tulos oli 9,1 (20,9) milj. euroa. Liikevaihdon laskuun vaikutti alkuvuoden metsäteollisuuden työtaistelut sekä markkinoiden hintakehitys. Vuoden aikana kustannuksia lisäsi omistajapoliittisissa linjauksissa asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Siemen Forelia Oy:n tulos oli 1,3 (0,6) milj. euroa ja liikevaihto 3,9 (3,3) milj. euroa. Siemen Forelian tulosta siivitti hyvä siemenmyynti. Maa-ainekauppaa harjoittavan MH-Kivi Oy:n tulos tilikaudelta oli 0,2 (1,2) milj. euroa ja liikevaihto 1,2 (1,5) milj. euroa. MH-Kiven tulosta painoi omaisuuden arvonalennuskirjaukset, yhteensä noin 0,4 milj. euroa.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi marraskuussa 2020 Morenia Oy:n nostaman kanteen välimiesoikeuden päätöksen kumoamiseksi. Päätöksessään käräjäoikeus totesi, ettei välimies ollut esteellinen toimimaan Morenian sekä Metsähallituksen ja MH-Kiven välisessä välimiesmenettelyssä. Päätös ei ole lainvoimainen.

Maa-ainesliiketoiminnan kaupasta syntyneitä riita-asiaa on käsitelty vuosina 2016 ja 2017 välimiesoikeudessa. Kummassakin tapauksessa välimiesoikeus hyväksyi MH-Kivi Oy:n ja Metsähallituksen vaatimukset. Morenia Oy asetettiin kesäkuussa 2019 Oulun käräjäoikeuden päätöksellä konkurssiin.

Liiketoiminnan hallintaan siirtyi tilikauden aikana maa-alueita valtiolta hallinnansiirtoina ja valtionperintöinä yhteensä 0,1 (0,2) milj. euron arvosta. Liiketoiminnan hallinnasta siirtyi hallinnan siirtomaille valtion yksiköille rakennuksia ja maa-alueita yhteensä 8,3 milj. euron arvosta.

Metsähallitus-liikelaitoksen liiketoiminta muodostuu kiinteistökehityksestä sekä konsernitoiminnoista. Liiketoiminnan tulos oli 127,4 (149,4) milj. euroa. Liikevaihto oli 113,7 (113,0) milj. euroa. Liikevaihto koostui pääasiassa Metsähallitus Metsätalous Oy:n käyttöoikeusmaksuista 95,0 (95,0) milj. euroa sekä kiinteistökehityksen myyntituotoista 18,3 (17,6) milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot muodostuvat pääasiassa sisäisistä palvelutuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 32,7 (34,6) milj. euroa, josta omaisuuden myyntituottoa oli 11,5 (14,0) milj. euroa.

INVESTOINNIT JA KIINTEÄN OMAISUUDEN MYYNNIT

Metsähallitus-konsernin tilikauden investoinnit olivat 21,5 milj. euroa (22,3). Investointeihin saatiin julkisista varoista rahoitusta 5,9 (2,3) milj. euroa. Metsähallitus liikelaitoksen investoinnit olivat 12,0 (10,8) milj. euroa.

Konsernin liiketoiminnan investoinnit olivat yhteensä 19,5 (19,2) milj. euroa. Liiketoiminnan investoinnit katettiin tulorahoituksella. Suurimmat investoinnit liittyivät kiinteistökehitykseen ja metsätalouden käytössä olevien teiden parannuksiin. Tilikaudella metsäautoteiden rakentamis- ja peruskorjausmenot olivat 10,8 (11,1) milj. euroa.

Liikelaitoksen liiketoiminnan investoinnit olivat yhteensä 7,2 (7,7) milj. euroa ja ne katettiin tulorahoituksella. Suurimmat investoinnit liittyivät kiinteistökehitykseen.

Liikelaitoksen liiketoiminnan omistuksessa olleet toimitilakiinteistöjen omistus ja hallinnointi siirrettiin hallinnan siirrolla vuoden vaihteessa maa- ja metsätalousministeriölle. Kiinteistöt siirrettiin maa- ja metsätalousministeriölle joulukuussa kirjanpidon jäännösarvolla 8,4 milj. euroa. Kiinteistöt siirretään Senaatti-kiinteistölle 1.1.2021. Metsähallitus jää toimintoihin Senaatti-kiinteistöjen vuokralaiseksi.

Tiedot kiinteän omaisuuden luovutusten lukumäärästä, luovutushinnoista ja luovutusvoitoista ja -tappioista 1.1.–31.12.2020

Liiketoiminta	lkm	Kirjanpitoarvo	Luovutushinta	Luovutusvoitot	Luovutustappiot
Vaihdot	7	18 340,00	18 340,00	0,00	0,00
Hallinnansiirrot, maa- ja vesial.	5	1 145 523,00	1 145 523,00	0,00	0,00
Hallinnansiirrot, rakennukset	7	7 241 187,92	7 241 187,92	0,00	0,00
Myynnit, maa- ja vesial.	198	1 688 846,40	7 667 588,58	6 034 379,18	55 637,00
Myynnit rakennukset	2	4 809,56	6 156,78	1 347,22	0,00
Myynnit JHT:lle		0,00	0,00	0,00	0,00
Maankäyttömuutos-JHT:lle	33	52 642,00	52 642,00	0,00	0,00
Muu, maa-al.	13	20 361,00	20 361,00	0,00	0,00
Yhteensä	265	10 171 709,88	16 151 799,28	6 035 726,40	55 637,00

RAHOITUS

Metsähallitus-konsernin rahavarat olivat tilikauden lopussa 60,7 (46,5) milj. euroa. Tilikauden lopussa konsernilla oli lyhytaikaista korollista lainaa 4,0 (14,0) milj. euroa. Tililimiitti ei ollut käytössä vuoden vaihteessa (7,2 milj. euroa). Metsähallitus ei harjoita sijoitustoimintaa. Kassaylijäämä sijoitetaan hallituksen hyväksymän rahoitusohjeen mukaan. Likviditeetin turvaamiseksi liikelaitoksella on käytettävissä 20 milj. euron komittoimaton limiitti sekä 50 milj. euron yritystodistusohjelma, jotka eivät olleet vuoden vaihteessa käytössä. Osalla tytäryhtiöistä on luottolimiittitilit.

Metsähallitus-konsernilla oli tarkastelukauden päättyessä pitkäaikaista korollista lainaa 34 milj. euroa. Metsähallitus Metsätalous Oy:lle on nostettu 40 milj. euron laina toukokuussa 2020. Laina on tasalyhenteinen ja laina-aika on viisi vuotta.

Metsähallitus-konsernin rahoituslaskelmassa liiketoiminnan rahavirta oli 140,2 (127,2) ja liikelaitoksen 153,5 (138,2) milj. euroa. Investointien rahavirta oli -2,3 (-0,7) milj. euroa. Omaisuuden myynneistä kertyi 23,5 (19,3) milj. euroa.

Tilikauden aikana maksettiin tuloutusta valtiolle 138,9 milj. euroa vuoden 2019 tuloksesta. Rahoituksen rahavirta oli 123,7 (104,1) milj. euroa alijäämäinen.

Leasing-vastuut olivat tilikauden lopussa 5,4 (5,7) milj. euroa ja ne liittyivät lähinnä ajoneuvokalustoon ja ict-laitteisiin.

LIIKETOIMINNALLE ASETETUT TAVOITTEET

Metsähallituksen liiketoiminnan palvelu- ja muut toimintatavoitteet sekä tulos- ja tuloutustavoite tilikaudelle 1.1.–31.12.2020 ja tavoitteiden toteutuminen.

Eduskunnan asettamat tavoitteet

Eduskunta asetti Metsähallituksen liiketoiminnalle seuraavat tavoitteet ajanjaksolle 1.1.–31.12.2020.

Metsähallitus on ottanut huomioon liiketoiminnassaan ja tytäryhtiöitä ohjatesaan Metsähallitusta koskevan lainsäädännön mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet.

Yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioonottamisen vaikutus liiketoiminnan tulokseen alentavasti oli 73,3 (77,6) milj. euroa kalenterivuoden 2020 aikana. Metsähallitus julkistaa seurantaraportin Yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet, jossa raportoidaan tarkemmin velvoitteiden sisältöä, mittaamista, seurantaa ja saatuja hyötyjä.

Metsähallituksen peruspääomaa on korotettu 0,101 milj. euroa annetun valtuuden mukaan. Metsähallituksen peruspääoman muutosta varten valtioneuvosto antoi erillisen valtuuden toimitilakiinteistöjen hallinnan siirtoa varten. Pääomaa alennettiin hallinnan siirrossa 8,3 milj. euroa.

Eduskunnan asettama enimmäismäärä lainanotolle oli 50 milj. euroa. Metsähallituksella ei ole pitkäaikaista lainaa. Metsähallituksella on likviditeetin turvaamista varten 20 milj. euron komittoimaton limiitti ja 50 milj. euron yritystodistusohjelma. Tilikauden päättyessä Metsähallituksen liiketoiminnalla ei ollut korollista velkaa.

Metsähallituksella oli toimintaansa varten konsernin ulkopuolisille annettuja vakuuksia 0,9 milj. euron

arvosta. Eduskunnan myöntämä valtuus oli 2,0 milj. euroa.

Toteutuneet investoinnit olivat 8,2 milj. euroa ja ne alittivat eduskunnan asettaman 20 milj. euron enimmäismäärän. Investointisitoumuksia oli yhteensä 3,2 milj. euroa eduskunnan asettamasta 20 milj. euron enimmäismäärästä.

Maa- ja metsätalousministeriön asettamat tavoitteet ja niiden toteutuminen

Edellä esitettyjen tavoitteiden lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on asettanut Metsähallituksen liiketoiminnalle ajanjaksolle 1.1.–31.12.2020 tavoitteita, jotka perustuvat Metsähallitusta koskeviin, 28.4.2020 vahvistettuihin omistajapoliittisiin linjauksiin.

Uusissa omistajapoliittisissa linjauksissa sovitetaan yhä vahvemmin yhteen maankäytön eri muodot sekä kestävä metsätalouden, puun saatavuuden, luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön ja ilmastopoliitiikan tavoitteet. Metsähallitukselle asetettiin hiilinielujen ja hiilivarastojen kasvutavoite. Liiketoiminnan piiriin kuuluvissa monikäyttömetsissä tavoitteena on kasvattaa suunnitelmakaudella 2020–2024 tehtävillä toimenpiteillä nettohiilinielua vähintään kymmenellä prosentilla ennen vuotta 2035.

Käytännössä muutokset merkitsevät sitä, että Metsähallituksen metsätaloudessa panostetaan vahvasti aktiiviseen luonnonhoitoon, ilmastokestävyyteen sekä virkistyskäytön huomiointiin. Näiden toimenpiteiden rinnalla metsäbiotalouden raaka-ainehuolto ja sen myönteiset aluetaloudelliset ja työllisyys-

vaikutukset on mahdollista toteuttaa alueellisten luonnonvarasuunnitelmien mukaisesti.

Metsähallitus käynnisti aktiivisten luonnonhoitotoimien ohjelman toteuttamisen monikäyttömetsissä tarkasteluvuonna. Metsähallitus Metsätalous Oy:lle palkattiin kolme luonnonhoidon asiantuntijaa ja henkilöstölle järjestettiin laajasti koulutusta. Luonnonhoitotoita toteutettiin yli 1 000 hehtaarilla. Suunnitteluvarantoa tulevia luonnonhoitotoita varten kartutettiin noin 3 000 hehtaarilla. Luonnonhoitotoiden ohjelma toteuttaa samalla Helmi-ohjelmaa valtion monikäyttömetsissä.

Vuonna 2020 Metsähallitus sai valmiiksi alue-ekologisen verkoston tarkentamisen uudistetulla järjestelmällä koko maassa. Kuluneen vuoden aikana valmistuivat Kainuun, Etelä-Suomen sekä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelma-alueiden alue-ekologisen verkoston tarkastukset. Kainuussa verkostoon soveltuvia soita, luonnontilaisia metsiä, puroja, lähteitä ja muita luontokohteita löydettiin lisää lähes 3500 hehtaaria, Etelä-Suomessa yli 5000 hehtaaria sekä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla lähes 2000 hehtaaria Metsähallituksen työntekijöiden, kansalaisten ja sidosryhmien yhteistyöllä. Metsähallituksen monikäyttömetsissä on noin 100 000 luontokohdetta ja noin 30 000 tunnettua uhanalaisten lajien esiintymää.

Omistajapolitiikan mukaisesti kiertoajan jatkamista käytettiin monikäyttömetsissä aiempaa laajemmin siihen soveltuvissa kohteissa. Esimerkiksi Lapin luonnonvarasuunnitelmassa Metsähallitus päätti laskea uudistushakkuiden vuotuisen alan 10 000 hehta-

riin (Kestävä uudistushakkuumahdollisuus olisi 18 800 ha/v).

Erytishakkuiden, kuten poimintahakkuun ja pienalauudistamisen, osuus uudistushakkuuluonteisista hakkuista oli 31 prosenttia. Kiertoajan jatkamista ja erityishakkuiden käyttöä suunnataan kohteille, joissa niillä voidaan sovittaa yhteen metsienkäyttöä sekä esimerkiksi virkistyskäyttöä, maiseman huomiointia tai porotaloutta.

Metsien käsittelymenetelmien kehittämistä jatkettiin Rautavaaran, Suomussalmen ja Savukosken jatkuvan kasvatuksen havaintoalueilla. Jatkuvaiteisen metsänkasvatuksen kehittämiseen tuleviksi 30 vuodeksi varatut alueet ovat kukin kooltaan noin 5 000 hehtaaria. Kaikki kolme havaintoaluetta sijaitsevat tähän saakka vähäisemmällä tutkimuspainotuksella olleella, Väli-Suomesta ja Pohjois-Suomeen ulottuvalla alueella, jolle luonteenomaista on metsien mäntyvaltaisuus. Lisäksi peitteellistä metsänkäyttöä tutkittiin ja kehitettiin yhdessä Luken kanssa aiemmin perustettujen koealojen pohjalta ja osallistamalla hankkeeseen ”Eri-ikäisraakenteisen metsänkäytön soveltamisen edellytykset Lapissa”.

Ilmastoviisasta metsätaloutta toteutettiin jatkokehittämällä ojitettujen turvemaiden hiilitaselaskentaa Pohjois-Karjalan maakunnan alueella Luken kanssa aiemmin läpiviedyn pilottihankkeen pohjalta. Kunnostusojituksen suunnittelun työkaluja ja paikatiietoaineistoja kehitettiin turvemaiden hiilensidontakyvyn ja vesiensuojelun edistämiseksi metsien käsittelyjen avulla.

Metsien hiilen sidonnan lisäämiseksi ja hiilivaraston kasvattamiseksi Metsähallitus lisää lannoitusta ja erityisesti tuhkalannoitusta. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin lannoitusmäärän nostamista kaksinkertaiseksi vuodesta 2021 alkaen. Tavoitteena on nostaa lannoitusmäärät 30 000 hehtaariin vuodessa. Vuodesta 2021 alkaen toteutettava lannoituksen lisääminen vaikuttaa täysimääräisesti kasvuun ja hiilinieluun vuodesta 2029 alkaen, jolloin aikaansaatu lisäkasvu on 300 000 m³/v ja vaikutus hiilinieluun 0,435 milj.t CO₂ ekv/v. Lannoituksen lisäksi monikäyttömetsien kasvua ja hiilensidontaa edistetään jalostetun siemenen käytöllä. Jalostettua siementä käytetään metsänuudistamisessa aina, kun se on siemenen saatavuus huomioiden mahdollista. Vuonna 2020 monikäyttömetsien puuston hiilivarasto oli laskennallisesti 122 milj. tonnia hiiltä (VMI12: 117 milj.t.C) ja niiden puuston hiilinielun kasvu oli 0,96 milj.t CO₂ ekv/v. Puuston hiilinielun kasvu oli 11,75 prosenttia verrattuna VMI 12 hiilinielun tasoon.

Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelmatyö käynnistettiin. Työssä sovelletaan ensimmäistä kertaa Akwè: Kon -menettelyä. Akwè: Kon -menettelyn avulla saamelaisten osallistuminen hankkeiden ja suunnitelmien valmisteluun, vaikutusten arviointiin ja päätöksentekoon voidaan turvata. Se on tarkoitettu käytettäväksi saamelaisten kotiseutualueella sellaisten hankkeiden ja suunnitelmien kulttuuri-, ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa, jotka voivat vaikuttaa saamelaiskulttuuriin, -elinkeinoihin ja kulttuuriperintöön. Luonnonvarasuunnittelun pohjaksi on valmistunut Akordi Oy:n avustamassa prosessissa saamelaisalueen metsäpaliskuntien konfliktikartoitus. Telian

tuottamaa, matkapuhelinverkon dataan perustuvaa eri alueiden kävijämäärätietoa hyödynnetään Lapin luonnonvarasuunnitelman tavoin Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnittelussa.

Paliskuntain yhdistyksen ja Metsähallituksen sopimus uudistettiin ja sopimus allekirjoitettiin tammikuussa 2021. Paliskuntien keskeisten laidunalueiden tarkastelu aloitettiin Sattasniemen paliskunnasta.

Metsähallitus tekee aktiivista yhteistyötä matkailualueilla alueittaisten yhteistyöryhmien kanssa. Työskentely on sujunut yhteistyöryhmissä tarkastelukaudella hyvin. Retkeilyalueiden maankäytön ja matkailun yleissuunnitelmat Kylmäluoman, Evon ja Oulujärven retkeilyalueilla valmistuvat ja ne julkaistiin tarkastelukauden lopulla. Ruunaalla ranta-asemakaavan laadinta on käynnissä Neitikosken ja Kattilakosken alueille.

Metsähallitus ja ympäristöjärjestöt jatkoivat keskusteluja tavoitteenaan luoda uusi valtakunnallinen toimintamalli metsien käsittelyyn liittyvien yhteistyömahdollisuuksien edistämiseksi ja näkemuserojen ratkaisemiseksi.

Hallitusohjelmaan ja Metsähallituksen omistajapolitiisiin linjauksiin perustuen Metsähallitus on edistänyt kestävää tuulivoimatuotantoa valtion mailla ja vesillä ja käynnistänyt merituulivoimahankeselvityksen.

Metsähallitus on osallistunut osana Luonnonsuojelulainsäädännön uudistusta tapahtuvaan ekologisia

kompensoitavia koskevaa kehittämiseen. Metsähallitus on myös käynnistänyt valtion vesialueita koskevan pitkän aikavälin suunnitelman laatimisen. Työ aloitetaan merialueista, se edistää merialueiden monipuolista kestävästä käyttöä, kestävästä liiketoiminnan harjoittamista ja luonnon monimuotoisuuden suojelua.

Metsähallitus hankki Puolustusvoimien tarpeisiin alueita ja rakennuksia 4,5 milj. eurolla, josta alueiden osuus oli 3,7 milj. euroa. Hankitut alueet siirtyvät kauppojen toteutumisen jälkeen Puolustusvoimien käyttöön.

Metsähallituksen yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden perusteella tuotettuja hyötyjä vastaava laskennallinen liikevoiton aleneminen oli arviolta 73,3 (77,6) milj. euroa. Muutos johtuu edellisvuotta alhaisemmasta puun hinnasta sekä rajoitetussa käytössä olevien alueiden määrän lisääntymisestä.

Liiketoiminnan alueiden käyttöä on rajoitettu siten, että osa alueista on kokonaan talouskäytön ulkopuolella ja osassa alueita metsätalouden harjoittamista on rajoitettu. Näiden perusteella on selvitetty laskennallista liikevaihdon menetystä. Luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön, porotalouden ja saamelaiskulttuurin huomioon ottamiseksi metsätaloutta rajoitettiin monikäyttömetsissä 597 000 (16,6 %) metsämaahahtaarilla (593 000 ha ja 16,5 %). Kokonaan talouskäytön ulkopuolella oli 354 000 hehtaaria (9,8 %) ja rajoitetun käytön piirissä oli 243 000 hehtaaria (6,7 %). Nämä tekijät alensivat laskennallisesti Metsähallituksen liikevoittoa 67,6 milj. euroa. Näiden lisäksi suunnittelukustan-

nusten lisäys ja kiinteistökehitykselle kohdistuvat rajoitukset alensivat liikevoittoa yhteensä 5,7 milj. euroa.

Uuden omistajapolitiikan mukaisten toimien kustannus ja tulonmenetyksvaikutus vuonna 2020 oli laskennallisesti yhteensä 7,2 milj. euroa.

Metsähallituksella oli tavoitteena edistää alue-taloutta ja työllisyyttä hyödyntämällä kestävästä hakkuumahdollisuuksista täysimääräisesti kuitenkin ottaen huomioon voimassa olevat luonnonvarasuunnitelmat, yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet, ilmastopoliittiset tavoitteet ja markkinatilanteen. Etenkin kuitupuun vaimean kysynnän vuoksi kestäviä hakkuumahdollisuuksia (6,57 milj.m³/v) ei voitu hyödyntää täysimääräisesti.

Hakkuita olisi ollut mahdollisuus lisätä lähes 1,7 milj.m³ v. 2020, kun otetaan huomioon aiempien vuosien hakkuiden kumuloitunut jälkeenjääneisyys alueellisten luonnonvarasuunnitelmien tavoitteisiin verrattuna. Metsänhoito- ja tienrakennuspanostukset tehtiin täysimääräisesti.

Liiketoiminnan tulos ja tuloutustavoite tilikaudelle 1.1.–31.12.2020

Liikelaitoksen liiketoiminnan tulos oli 127,4 (149,4) milj. euroa. Tulos ylitti asetetun tavoitteen, joka oli 125,1 milj. euroa. Vuoden 2019 tulostavoitteeseen vaikutti valtioneuvoston päätös Metsähallitus Metsätalous Oy:n vuosittaisen käyttöoikeuskorvauksen korottamisesta 15 milj. eurolla 95 milj. euroon sekä Metsähallitus Metsätalous Oy:ltä saatu osinko, joka oli runsaat 20 milj. euroa suurempi edellisvuoteen

verrattuna johtuen yhtiön merkittävästi ennakoitua paremmasta tuloksesta suotuisa puumarkkinatilanteesta johtuen. Tavoite liikelaitoksen peruspääoman sijoitetun pääoman tuotolle oli 4,8 prosenttia ja toteutuma oli 4,9 prosenttia.

Ministeriö asetti 120,0 milj. euron tuloutustavoitteen vuoden 2020 tuloksesta ja kertyneistä voittovaroista maksettavaksi vuoden 2021 aikana. Lopullisen päätöksen tuloutuksesta tekee eduskunta tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä. Liiketoiminnan kertyneet voittovarot liikelaitoksen taseessa olivat tilikauden lopussa 140,6 milj. euroa, josta tilikauden voitto oli 127,4 milj. euroa.

Pitkän aikavälin tavoitteeksi ministeriö on asettanut liiketoimintojen kannattavuuden pitämisen hyvällä tasolla. Metsähallitus Metsätalous Oy, Siemen Forelia Oy ja MH-Kivi Oy tekivät voitollisen tuloksen tilikaudella. Metsähallituksen liiketoiminnan vuoden 2020 kannattavuus pysyi viime vuoden tasolla ja liiketoimintakokonaisuuden kannattavuus heikkeni pysyen kuitenkin hyvällä tasolla.

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT

Metsähallituksen julkisista hallintotehtävistä vastaa julkisten hallintotehtävien yksikkö. Julkiset hallintotehtävät ovat osa liikelaitosta. Julkisista hallintotehtävistä laaditaan erillinen tilinpäätös osana Metsähallitus-konsernin tilinpäätöstä.

Julkisten hallintotehtävien liikevaihto muodostuu maksullisen toiminnan tuotoista. Pääosa tuotoista tulee kalastus- ja eräluvista. Valtion talousarvioista saatu rahoitus oli 55,5 milj. euroa. Julkisten hallintotehtävien käytössä olevien maa- ja vesialueiden arvo taseessa oli 1 008 (1 000,00) milj. euroa. Rakennetun omaisuuden arvo oli 15,7 (16,7) milj. euroa. Tähän sisältyy kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden rakennukset ja palveluvarusteet sekä kulttuuriperintökohteilla sijaitsevat rakennukset. Julkisten hallintotehtävien muu oma pääoma kasvoi tilikauden aikana. Hallinnansiirrot kasvattivat tasetta 8,1 (12,3) milj. eurolla. Julkisten hallintotehtävien pääomalle ei ole tuottotavoitetta. Julkisten hallintotehtävien käytössä olevia alueita, joille ei ole asetettu tuottotavoitetta, on 4,419 milj. hehtaaria.

Julkisten hallintotehtävien rahoitus hoidetaan erillisenä konsernin muusta rahoituksesta. Toiminnan rahavirta oli tilikauden aikana 35,6 (0,7) milj. euroa ylijäämäinen. Rahavarat tilikauden lopussa olivat 46,6 milj. euroa.

Metsähallitus omistaa julkisten hallintotehtävien hoitamista varten tytäryhtiön, Nuuksiokeskus Oy:n. Yhtiön tulos on huomioitu konsernitilinpäätöksessä. Yhtiön tulos oli 272 (319) tuhatta euroa tappiollinen.

METSÄHALLITUS-KONSERNIN HENKILÖSTÖ

Metsähallitus-konsernin palkat ja palkkiot olivat yhteensä 61 (61,9) milj. euroa. Tästä liikelaitoksen osuus oli 40 (39,2) milj. euroa. Konsernilla ei ole työntekijöitä ulkomailla.

Metsähallitus-konsernin henkilöstö	2020	2019
Henkilöstömäärä, hlö	1 154	1 130
joista määräaikaisia, hlö	202	142
Henkilöstömäärä tulosalueittain, hlö		
Metsätalous Oy	421	447
Julkiset hallintotehtävät	554	504
Konsernitoiminnot	125	123
Kiinteistökehitys	40	41
Siemen Forelia Oy	13	14
MH-Kivi Oy	1	1
Henkilömäärä pääkonttorissa, hlö	158	156
Henkilömäärä muualla kuin pääkonttorissa, hlö	996	974

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet tulosalueittain, htv	1 142	1 153
Metsätalous Oy	441	476
Julkiset hallintotehtävät	526	506
Konsernitoiminnot	121	118
Kiinteistökehitys	39	41
Siemen Forelia Oy	14	11
MH-Kivi Oy	1	1

Henkilöstön ikä

Henkilöstön keski-ikä, v (kaikki vakinaiset)	51	52
--	----	----

Henkilöstön sukupuolijakauma

Naisten osuus konsernin henkilöstöstä, %		
Vakinaiset ja määräaikaiset yhteensä	36	34
Miesten osuus konsernin henkilöstöstä, %		
Vakinaiset ja määräaikaiset yhteensä	64	66

Metsähallituksen koko henkilökunta on tulospalkkiojärjestelmässä. Tulospalkkion kriteerit liittyvät taloudellisen tulokseen sekä toiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen liittyviin tavoitteisiin. Palkkion enimmäismäärä voi olla maksimissaan 10 prosenttia palkkasummasta. Taloudellisen tuloksen saavuttaminen laukaisee tulospalkkioiden maksun.

Tilinpäätökseen ei sisälly varausta tulospalkkioiksi, koska toteutuneen tuloksen perusteella tulostavoitteeseen ei päästy. Tulospalkkioiden maksusta päättää Metsähallituksen hallitus.

Metsähallituksen henkilöstöpolitiikan toteuttamista jatkettiin ja uuden strategian mukaisia toiminnan painopistealueita ovat osaaminen sekä hyvän työpaikan rakentaminen. Tarkastelukaudesta laadittiin osaamisen johtamisen periaatteet ja määriteltiin Metsähallituksen strategiaa tukevat yhteiset osaamiset. Henkilöstön koulutusta ja osaamisen vahvistamista edistettiin solmimalla valmennuksista yhteistyösopimus kumppanin kanssa sekä tehostamalla valtionhallinnon verkkokoulutus, e-oppivan, käyttöä. Metsähallitukselle laadittiin tarkasteluvuonna ensimmäinen henkilöstölupaus. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti Metsähallitukselle nimettiin työsuojeluhenkilöistä kaksi häirintäyhdyshenkilöä.

Palkkausjärjestelmän uusimiseksi laajasti osallistava projekti käynnistettiin. Tavoitteena on luoda Metsähallitukselle yhtenäinen palkkausjärjestelmä. Vuoden 2020 aikana keskityttiin tehtävien roolikuvauksiin ja aloitettiin esimieskoulutukset.

Henkilöstöjärjestelmien uudistaminen aloitettiin tarkasteluvuonna ja tavoitteena on saada uusitut järjestelmät käyttöön vaiheistettusti vuosien 2021–2022 aikana.

Vuosittainen henkilöstökysely toteutettiin syksyllä. Tulos oli kohtalaisella tasolla. Työnantajakuva sekä Metsähallituksen johdon toiminta olivat kokonaisuuksina parantuneet eniten. Lähiesimiestyössä oli pienehkö lasku kokemuksen ollessa kuitenkin edelleen hyvällä tasolla.

Korona-pandemia vaikutti merkittävästi henkilöstön työn tekemiseen ja etätööhön siirryttiin helposti. Monipaikkaisena työpaikkana Metsähallituksessa oli jo jonkin verran kokemusta etätöskentelystä. Korona-ajalle luotiin toimintaohjeisto terveysturvallisuus varmistamiseksi. Henkilöstölle aloitettiin työterveyspalvelujen kanssa webinaarisarja, jossa käsitellään niitä arjen asioita, joihin poikkeustilanne on tuonut muutoksia. Aiheiden valintaan ovat vaikuttaneet viime syksyllä tehdyn korona-ajan henkilöstökyselyn tulokset. Webinaareja jatketaan vuoden 2021 aikana.

HALLINTO JA JOHTO

Hallitukseen puheenjohtajana on toiminut Timo Laitinen ja varapuheenjohtajana Kai Kaatra 30.8.2020 asti. Valtioneuvosto nimitti Sanna Paanukosken hallituksen varapuheenjohtajaksi alkaen 1.9.2020 sekä hallituksen jäseneksi Ismo Tiaisien alkaen 1.4.2020. Jäseninä ovat olleet Johanna Ikäheimo, Simo Rundgren, Jussi Saukkonen, Helena Säteri 30.3.2020 asti, Liisa Tyrväinen ja henkilöstön edustajana Pekka Hautala. Hallituksen toimikausi päättyi 31.3.2022.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Jussi Saukkonen ja jäseninä Kai Kaatra 30.8.2020 asti, Simo Rundgren, Helena Säteri 30.3.2020 asti, Ismo Tiainen 1.4.2020 alkaen ja Sanna Paanukoski 1.9.2020 alkaen.

Nimitys- ja palkkiovaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Timo Laitinen ja jäseninä Johanna Ikäheimo ja Liisa Tyrväinen.

Metsähallituksen pääjohtajana on toiminut Juha S. Niemelä. Metsähallituksen johtoryhmään kuuluivat pääjohtaja, erätalousjohtaja Jukka Bisi, kiinteistökehityksen liiketoimintajohtaja Tuomas Hallenberg, viestintäjohtaja Terhi Koipijärvi, Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula, talousjohtaja Heli Lehtonen, lakiasianjohtaja Susanna Oikarinen, kehitysjohtaja Tapio Pouta, tietohallintojohtaja Anna-Leena Ruuth, apulaisjohtaja, luontopalvelut Samuli Sillman, luontopalvelujohtaja Timo Tanninen ja henkilöstöjohtaja Terhi Vires. Metsähallituksen johtoryhmästä jäävät organisaatiomuutoksen johdosta pois 1.1.2021 kehitysjohtaja Tapio Pouta sekä luontopalveluiden apulaisjohtaja Samuli Sillman.

Valtioneuvosto nimitti 14.1.2021 uudeksi Luontopalvelujohtajaksi Henrik Janssonin alkaen 1.2.2021. Jansson on toiminut aiemmin Metsähallituksen Luontopalveluiden rannikon aluejohtajana.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat tilikaudella yhteensä 551 216 (502 892) euroa.

Liikelaitoksen tilintarkastajana ovat toimineet Jorma Nurkkala KHT, JHT ja Heikki Ruosteenoja, KHT, JHT 30.6.2020 asti. Maa- ja metsätalousministeriö kilpailutti Metsähallituksen tilintarkastuksen. Tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Jorma Nurkkala KHT, JHT ja toisena päävastuullisena tilintarkastajana Outi Koskinen, JHT, KHT.

METSÄHALLITUKSEN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Metsähallitus julkaisee verkkosivuillaan Metsähallituksen hallituksen hyväksymän kuvauksen noudattamastaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Kuvauksessa esitetään muun muassa Metsähallituksen oikeudellinen asema, konsernin perusrakenne, omistajaohjaus, julkisten hallintotehtävien ohjaus, hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmä, palkitseminen, sisäinen valvonta, tilintarkastus sekä tiedottaminen.

VASTUULLISUUS

Metsähallituksen ensimmäinen vastuullisuusohjelma käynnistyi vuonna 2018 ja sen toimenpiteet ulottuivat strategiakauden 2016–2020 loppuun. Ohjelman myötä rakennettiin Metsähallituksen vastuullisuuden perusta, tunnistettiin olennaiset vastuullisuuden teemat, laadittiin vastuullisuuspolitiikka, vastuulliset ja eettiset toimintatavat sekä GRI-raportointikehys. Vastuullisuus integroitiin osaksi johtamista ja toimintaa. Lisäksi laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja käynnistettiin Metsähallituksen ilmasto-ohjelma.

Tulevalla strategiakaudella 2021–2024 vastuullisuus ja vastuullisuusohjelma on integroitu vahvasti strategiaan. Vastuullisuus edistää strategian mukaista toimintaa, tukee tavoitteiden saavuttamista ja on osa vaatimustenmukaisuutta ja riskienhallintaa. Vastuullisuusohjelma jatkaa aiemmin käynnistynyttä vastuullisuustyötä esimerkiksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden, vastuullisen hankinnan, ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden osalta. Ohjelma tuo uutta esimerkiksi arvонуonnin, ihmisoikeuksien, asiakaskokemuksen ja brändin näkökulmista.

Vuoden 2020 aikana edistettiin Suomen ilmasto- ja hiilineutraaliuden saavuttamista hyvän metsänhoidon, harkitun ja suunnitelmallisesti kohdennetun ennallistamisen sekä toimenpiteiden suunnittelun avulla sekä kehittämällä toteutusohjeita ja toteuttamiskäytäntöjä tutkimustietoon perustuen.

Vuonna 2020 vastuullisuusohjelman toteutusta jatkettiin sen kaikilla neljällä painopistealueella: johtaminen, ympäristö, ihmiset ja yhteiskunta. Metsähallituksen olemassaolon tarkoitus kiteytettiin, brändi kirkastettiin ja Metsähallituksen strategia uusittiin.

Metsähallituksen ensimmäinen arvонуontimalli laadittiin syksyllä 2020 strategiaproessin yhteydessä. Mallissa on tunnistettu, millaista arvoa Metsähallitus luo strategiallaan ja vastuullisuustyöllä yhteiskuntaan talous-, ympäristö- ja sosiaalisista näkökulmista. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tunnistaminen on apuna uuden strategian toteut-

tamisessa ja kehittämisessä sekä luo edellytyksiä vastuulliselle yhteistyölle ja kestäville ratkaisuille.

Osana korruption ja lahjonnan vastaista toimintaa ja toimintatapaohjetta julkaistiin vieraanvaraisuusohje ja lahjarekisteri, jotka lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä.

Ilmoituskanavan toiminta jatkui vuonna 2020 ja sen käyttömahdollisuudesta viestittiin henkilöstölle osana sisäistä viestintää. Vuoden aikana ilmoituskanavaan tuli 23 (28) ilmoitusta. Pääosa niistä oli väärinkäytösilmoituksia. Eniten ilmoituksia tehtiin henkilöstöhallinnon teemoihin ja ympäristöasioihin liittyen. Vuoden aikana ei tullut yhtään syrjintään liittyvää ilmoitusta, joita vuonna 2019 tehtiin kolme.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan päätavoitteena on varmistaa Metsähallitukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan häiriötön jatkuvuus. Metsähallituksen suhtautuminen riskinottoon on maltillinen.

Riskejä hallitaan määritetyn riskienhallintaprosessin avulla. Riskienhallintaprosessiin kuuluu riskien ja niiden hallintatoimenpiteiden säännöllinen arviointi niin konserni- kuin yksikötasollakin. Riskien merkittävyyttä arvioidaan riskin todennäköisyyden ja vaikuttavuuden yhdistelmänä. Riskien hallintatoimenpiteiden toteuttaminen kuuluu ko. yksikön vastuulle, jossa riskit ovat. Riskeistä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja Metsähallituksen hallitukselle.

Metsähallituksen hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta valvovat Metsähallituksen riskienhallinnan toimivuutta ja kattavuutta. Hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuonna 2021. Pääjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden toimivuudesta ja niiden järjestämisestä. Riskienhallintapäällikkö omistaa riskienhallintaprosessin ja vastaa Metsähallitus-konsernin riskienhallinnasta ja sen kehittämisestä, ohjeistuksesta ja raportointimenetelmistä sekä organisaation riskienhallinnan tukemisesta. Vastuualueiden ja tytäryhtiöiden sekä hallinnollisten yksiköiden johtajat vastaavat omilla vastuualueillaan riskienhallinnasta ja sen toteuttamisesta riskienhallintaprosessin ja konserniohjeistuksen mukaisesti. Riskienhallinta kuului vuonna 2020 talousjohtajan johtamaan hallinto- ja talousyksikköön. Riskienhallintatoiminto siirtyi vuoden 2021 alusta organisaatiomuutoksen yhteydessä laki- ja vaatimustenmukaisuus yksikköön.

Sisäinen tarkastus on tärkeä osa riskien hallintaa mm. sisäisten kontrollien toimivuuden varmentamiseksi. Metsähallituksessa sisäinen tarkastus on ulkoistettu. Ulkoistuskumppanin kanssa laaditaan vuosittainen tarkastussuunnitelma, jonka hallitus vahvistaa. Sisäisen tarkastuksen havainnot käsitellään tarkastuksen kohteena olleessa yksikössä sekä konsernin johtoryhmässä. Havainnot raportoidaan kaikista tarkastuksista hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tarkastelukauden tarkastukset kohdistuivat pääasiassa perustoiminnallisuuksien tarkastukseen. Tarkastuksessa annetut suositukset otetaan huomioon toiminnassa ja sen kehittämisessä.

Vastuu suositusten toteuttamisesta on tarkastuksen kohteena olleen yksikön johtajalla.

Vuosi 2020 ja riskienhallinta

Vuonna 2020 riskienhallinta painottui koronatilanteen hallintaan normaalin riskienhallintaprosessin ylläpidon lisäksi. Vuoden aikana tunnistettiin kehityskohteita, joihin kohdistuvat kehitystoimet käynnistettiin.

Vuoden 2020 aikana uudistetussa strategiassa vastuullisuus nousee esille. Riskien vastuullisuusnäkökulmaa on painotettu vuoden aikana riskienhallinnassa. Vastuullisuusriskit ja niiden hallinta lisättiin kiinteäksi osaksi kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Strategian perusteella tehdyn toiminnan suunnittelun osaksi lisättiin riskien tunnistaminen, arviointi ja hallintatoimenpiteiden määrittäminen.

Metsähallituksen ilmasto-ohjelman käytännön toteutus ja pyrkimykset ennaltaehkäistä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä otettiin huomioon monikäyttömetsien käytön suunnittelussa, niiden hoidon ja käsittelemisen ohjeistuksissa sekä metsävara- ja suunnittelujärjestelmän toiminnallisuuksien ja paikkatiedon tietosisällön kehittämisissä.

Vuonna 2020 valtion mailla esiintyi vain vähäisissä määrin pienialaisia metsäpaloja, jotka pystyttiin havaitsemaan ajoissa ja torjumaan tehokkaasti. Metsähallituksen henkilöstö avustaa pelastusviranomaisia ja huolehtii palokohteiden jälkivartioinnista valtion mailla.

Korona-pandemia vaikutti Metsähallituksen toimintaan, mutta pääosa toiminnasta pystyttiin toteuttamaan normaalisti. Toimistotyöntekijöiden siirtyminen etätöihin tapahtui sujuvasti ja syksyllä toteutetun henkilöstökyselyn perusteella henkilöstö on selvinnyt poikkeustilanteesta verrattain hyvin. Koronan takia Luontopalveluiden luontokeskuksia ja varaustupia pidettiin suljettuina väliaikaisesti. Koronatilanteen hallinnassa johtoryhmää tuki riskienhallintapäällikön johdolla toimiva varautumisryhmä. Ryhmä vastaa tilanteen seurannasta ja Metsähallituksen koronaan liittyvistä ohjeista ja toimintamalleista.

Keskeiset riskit

Metsähallituksen keskeisiä liiketoiminnan riskejä ovat puun ja kiinteistöjen negatiivinen markkinahintojen kehitys sekä kysynnän väheneminen. Kiinteistökehityksen riskeinä ovat myös lupakäytännöt ja niihin liittyvät valitukset, jotka voivat pitkittää myyntiaikoja. Esimerkiksi tuulivoimahankkeissa tavoitteeksi asetetun uusiutuvan energian tuotannon edistämisen edellytyksiin lupakäytännöillä voi olla oleellinen vaikutus. Näillä kaikilla voi olla merkittävä vaikutus myös taloudelliseen tulokseen.

Erilaisten toimintojen sekä hallinnassa oleviin valtion maa- ja vesialueisiin liittyvien tavoitteiden ja tahtotilojen yhteensovittamisen epäonnistuminen voi vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen. Aluetaloudellisten vaikutusten mahdollinen pieneneminen voi vaikuttaa maakuntien elinvoimaisuuteen.

Keskeisiä vastuullisuusriskejä ovat toiminnan mahdollinen negatiivinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sekä alkuperäiskansojen oikeuksiin, yhteiskunnan eri tarpeiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden varmistamisen epäonnistuminen, mahdolliset ihmis-oikeuksien toteutumisen puutteet koko arvoketjussa sekä toiminnan vaatimustenmukaisuuden puutteet. Lisäksi sekä vastuullisuus- että maineriskinä on tunnistettu mahdolliset poikkeamat sovituista ja viestityistä toimintamalleista.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset luonnonolosuhteisiin, muutoksiin sopeutuminen ja negatiivisten vaikutusten pienentäminen ovat erittäin merkittäviä tekijöitä Metsähallituksen toiminnassa ja toimintaympäristössä. Ilmastonmuutoksen vaikutuksesta riskit metsien tuholaisen aiheuttamista vahingoista ja myrskytuhoista kasvavat. Myrskytuhot hankaloittavat puun korjuuta ja nostavat taloudellista riskiä, kun puutavaran arvo laskee ja kustannukset nousevat. Lisäksi maasto-olosuhteiden muutokset voivat hankaloittaa henkilöstön operatiivista toimintaa maastossa ja lisätä tapaturmariskejä.

Metsähallitus ylläpitää tietoa pilaantuneisiin maihin liittyvistä riskeistään, jotka on luokiteltu lainsäädännön mukaan ensisijaisiin ja toissijaisiin vastuisiin. Metsähallituksella on pääosin toissijainen vastuu. Pilaantuneita maita koskeva selvitys päivitetään säännöllisesti.

Asiakasturvallisuuteen liittyviin riskeihin kiinnitetään erityistä huomiota, jotta palvelut olisivat turvallisesti käytettävissä. Kävijämäärien noustessa esim. palvelurakenteiden huono kunto tai opasteiden puutteet-

lisuus voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Metsähallitus jatkaa aktiivista yhteistyötä Tukesin kanssa asiakasturvallisuuden kehittämiseksi. Luontopalveluille osoitettu merkittävä lisärahoitus mahdollistaa mm. rakenteiden kunnon tason noston, jolla voidaan pienentää asiakasturvallisuusriskejä. Rahoituksen voimakas nousu asettaa organisaation suorituskyvylle haasteita toteuttaa kaikki korjaus- ja kehitystoimenpiteet asetetussa aikataulussa.

Korona-pandemian seurauksena pitkittynyt poikkeustilanne voi kuormittaa henkilöstöä ja vaikuttaa toiminnan laatuun ja tavoitteiden saavuttamiseen. Riskiä pyritään hallitsemaan aktiivisella tilanneseurannalla ja ennakkoinnilla, viestinnällä, esimiesten ja henkilöstö koulutuksella sekä toimintatapojen uudistamisella.

Digitalisaation edistämiseksi Metsähallituksessa on tunnistettu runsaasti mahdollisia hyötyjä. Riskinä on, että hyödyt jäävät osin toteutumatta, jos organisaatio ei kykene sitoutumaan muutoksiin ja hankkimaan tarvittavaa uutta osaamista.

Tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit kasvavat edelleen. Riskien realisoitumisen seurauksena toiminta voi häiriintyä tai tietoa voi joutua oikeudettomien tahojen tietoon. Riskejä hallitaan aktiivisesti ja vuoden 2020 aikana tietoturvallisuuden hallintaresursseja lisättiin ja organisaation nimettiin kokonaiskainen tietoturvapäällikkö.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN JÄLKEEN

Metsähallituksen ja konsernin alkuvuoden 2021 toiminta on ollut suunnitelman mukaista eikä

toiminnassa ole ollut sellaisia tapahtumia, joilla olisi ollut olennainen vaikutus konsernin tulokseen tai taseasemaan.

NÄKYMÄT JA OMISTAJAN ASETTAMAT TAVOITTEET VUODELLE 2021

Metsähallituksen uudet omistajapoliittiset linjat vahvistettiin suunnitelmakaudelle 2020–2024 keväällä 2020. Metsähallitukselle asetettiin ensimmäistä kertaa hiilinielujen ja -varastojen kasvutavoite. Liiketoiminnan piiriin kuuluvissa monikäyttömetsissä tavoitteena on kasvattaa suunnitelmakaudella tehtävillä toimenpiteillä nettohiilinielua vähintään kymmenellä prosentilla ennen vuotta 2035. Käytännössä muutokset merkitsevät sitä, että Metsähallituksen metsätaloudessa panostetaan vahvasti aktiiviseen luonnonhoitoon, ilmastokestävyyteen sekä virkistyskäytön huomiointiin.

Uudet tavoitteet otetaan huomioon Metsähallituksen tulostavoitetta asetettaessa. Suunnittelukauden 2020–2024 lopussa 114 milj. euron vuotuinen tuloutus valtiolle vastaa 4,4 prosentin sijoitetun pääoman tuottoa. Tuloutustavoite on noin 18 milj. euroa pienempi kuin se olisi ollut tilanteessa, jossa toimintaa olisi jatkettu aiempien linjausten mukaisesti. Metsähallituksessa arvioidaan vuoden 2021 aikana monikäyttömetsien tasearvo. Tasearvon muutos tullaan ilmoittamaan tilinpäätöksen 2021 liitetietona.

Yleinen talouskehitys ja valtiontalouden näkymät vaikuttavat Metsähallitus-konsernin toimintaan monin tavoin. Liiketoiminnan tuloskehitys on paljolti riippuvainen puun kysynnän ja hinnan kehitymisestä. Toisen keskeisen liiketoiminta-alueen

kiinteistöliiketoiminnan kysyntänäkymiin vaikuttavat merkittävästi kaavoitus- ja muut lupaprosessit.

Julkisten hallintotehtävien tavoitteet perustuvat ohjaavien ministeriöiden kanssa tehtyyn tulossopimukseen. Julkisten hallintotehtävien rahoituksen merkittävä korottaminen valtion budjetissa vaikuttaa vuoden 2021 toimintaan, jossa korostuu toimenpiteiden toteuttaminen suunnitellusti.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Metsähallitus liikelaitoksen voittovarot ovat 140 591 859,25 euroa, josta tilikauden voittoa 127 380 323,73.

Liikelaitoksen liiketoiminnan voittovarot olivat 140 591 859,25 euroa, josta tilikauden voittoa 127 380 323,73 euroa.

Liikelaitoksen julkisten hallintotehtävien voittovarot olivat 0,00 euroa ja tilikauden tulos oli 0,00 euroa. Tilikauden tulos ja edellisen tilikauden tulos on siirretty julkisten hallintotehtävien muuhun omaan pääomaan.

Hallitus esittää, että liiketoiminnan tuloksesta tuloutetaan valtiolle 120 000 000,00 euroa.

Hallitus esittää, että tuloutus maksetaan ministeriön vahvistaman suunnitelman mukaan, joka perustuu Metsähallituksen liiketoiminnan kassavirtaan.

Tuloslaskelma

euroa	Liite- tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	1.1	340 344 778,03	368 486 947,64	126 191 542,33	126 173 975,68
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	19 402 772,19	21 355 402,14	39 858 341,19	30 024 576,36
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	1.3	55 455 649,52	42 978 162,63	55 448 329,52	42 978 162,63
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		5 205 726,18	8 530 724,19	1 178 590,98	3 539 683,37
Varastojen muutos		-1 257 104,17	-61 173,81	210 165,42	143 520,24
Ulkopuoliset palvelut		160 560 318,44	171 131 130,39	7 211 883,51	6 259 377,82
Materiaalit ja palvelut yhteensä		164 508 940,45	179 600 680,77	8 600 639,91	9 942 581,43
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	1.4	50 551 784,83	51 489 285,13	32 537 317,94	32 061 640,07
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		8 769 301,06	8 993 019,32	6 356 831,57	6 364 485,17
Muut henkilösivukulut		1 701 994,19	1 397 137,99	1 065 791,65	813 895,62
Henkilöstökulut yhteensä		61 023 080,08	61 879 442,44	39 959 941,16	39 240 020,86
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1.5	9 901 547,03	8 162 018,01	4 207 531,31	4 209 774,37
Liiketoiminnan muut kulut	1.6	52 180 928,81	43 310 688,57	54 424 416,93	33 636 868,53
LIKEVOITTO		127 588 703,37	139 867 682,62	114 305 683,73	112 147 469,48
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		40 541,68	36 501,46	22 540 541,68	40 208 138,89
Muut korko- ja rahoitustuotot		25 877,85	31 478,12	21 562,06	16 216,16
Korkokulut ja muut rahoituskulut		466 349,80	116 548,93	93 088,21	68 884,13
Arvonl. palautus pys.vast.sijoituksista		0,00	0,00	1 100 000,00	2 500 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1.7	-399 930,27	-48 569,35	23 569 015,53	42 655 470,92
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		127 188 773,10	139 819 113,27	137 874 699,26	154 802 940,40
Tuloverot		12 010 568,98	12 325 366,93	9 433 523,00	7 025 181,79
Julkisten hallintotehtävien tuloksen siirto omaan pääomaan		-1 060 852,53	1 611 009,58	-1 060 852,53	1 611 009,58
Vähemmistön osuus		86 656,32	101 670,84	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO		114 204 007,91	129 206 426,76	127 380 323,73	149 388 768,19

Tase, vastaavaa

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-konserni 31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2019
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT	1.8				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		3 159,57	13 732,03	3 159,57	8 575,97
Muut aineettomat hyödykkeet		40 393 010,31	33 354 829,35	1 543 883,29	488 745,47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 237 533,49	1 814 043,63	1 237 533,49	1 814 043,63
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		41 633 703,37	35 182 605,01	2 784 576,35	2 311 365,07
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		3 902 364 388,53	3 892 642 404,77	3 900 832 828,60	3 890 759 286,35
Tiet		23 230 566,80	24 630 248,25	23 228 248,85	24 627 405,48
Rakennukset ja rakennelmat		31 180 143,02	39 689 606,68	18 462 333,88	26 923 725,01
Koneet ja kalusto		1 117 992,26	1 377 701,06	159 773,21	212 096,89
Muut aineelliset hyödykkeet		183 468,32	205 304,42	10 599,04	10 599,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 547 976,61	7 700 293,71	2 547 976,61	7 700 293,71
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		3 960 624 535,54	3 966 245 558,89	3 945 241 760,19	3 950 233 406,48
Sijoitukset					
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	1.9	0,00	0,00	49 425 635,81	48 325 635,81
Muut osakkeet ja osuudet	1.10	1 435 050,79	1 812 691,81	1 843 923,20	2 221 564,22
Muut saamiset		1 800,00	1 800,00	1 800,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä		1 436 850,79	1 814 491,81	51 271 359,01	50 549 000,03
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		4 003 695 089,70	4 003 242 655,71	3 999 297 695,55	4 003 093 771,58

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-konserni 31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet		13 223 343,69	12 162 539,62	1 077 184,45	1 287 349,87
Keskeneräiset tuotteet		863 161,20	666 861,10	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä		14 086 504,89	12 829 400,72	1 077 184,45	1 287 349,87
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	1.11	5 175 015,72	2 175 015,72	3 000 000,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		5 175 015,72	2 175 015,72	3 000 000,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		31 095 374,00	37 001 035,83	1 444 462,97	1 673 352,45
Saamiset saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöiltä	1.12	0,00	0,00	4 373 883,57	9 992 788,09
Muut saamiset	1.13	804 365,68	1 886 067,58	116 990,34	125 417,06
Siirtosaamiset	1.14	7 175 556,86	5 750 662,00	6 911 245,73	5 470 292,93
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		39 075 296,54	44 637 765,41	12 846 582,61	17 261 850,53
Rahat ja pankkisaamiset		60 749 235,48	46 513 460,98	56 395 636,66	45 822 200,24
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		119 086 052,63	106 155 642,83	73 319 403,72	64 371 400,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 122 781 142,33	4 109 398 298,54	4 072 617 099,27	4 067 465 172,22

Tase, vastattavaa

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-konserni 31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2019
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA	1.15				
Peruspääoma		2 593 160 887,84	2 601 446 795,86	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86
Muu oma pääoma		224 811 631,77	224 811 647,00	224 811 631,77	224 811 647,00
Julkisten hallintotehtävien muu oma pääoma		1 039 385 483,92	1 030 224 375,46	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
Edellisten tilikausien voitto		33 328 531,07	43 021 494,22	13 211 535,52	2 722 767,33
Tilikauden voitto		114 204 007,91	129 206 426,76	127 380 323,73	149 388 768,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		4 004 890 542,51	4 028 710 739,30	3 997 949 862,78	4 008 594 353,84
VÄHEMMISTÖOSUUS	1.16	4 757 187,12	4 844 316,71	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET					
Muut pakolliset varaukset	1.17	1 039 918,00	1 291 705,00	174 310,00	181 310,00
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	1.18				
Lainat rahoituslaitoksilta		34 000 000,00	7 122 385,77	0,00	0,00
Muut velat		52 000,00	1 752 250,00	52 000,00	1 752 250,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		34 052 000,00	8 874 635,77	52 000,00	1 752 250,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	1.19				
Lainat rahoituslaitoksilta		4 000 000,00	13 995 836,24	0,00	13 995 836,24
Saadut ennakot		41 260 702,46	15 337 090,76	40 859 702,63	11 972 885,95
Ostovelat		9 074 801,86	12 553 547,35	3 529 582,02	2 967 516,41
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	1.20	0,00	0,00	12 518 165,72	12 110 287,69
Muut velat	1.21	7 697 430,13	8 239 303,68	8 392 527,26	6 687 639,99
Siirtovelat	1.22	15 975 824,66	15 517 449,70	9 140 948,86	9 203 092,10
Laskennallinen verovelka		32 735,59	33 674,03	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		78 041 494,70	65 676 901,76	74 440 926,49	56 937 258,38
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		112 093 494,70	74 551 537,53	74 492 926,49	58 689 508,38
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		4 122 781 142,33	4 109 398 298,54	4 072 617 099,27	4 067 465 172,22

Rahoituslaskelma

euroa	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myynnistä saadut maksut	346 250 439,86	371 348 501,88	132 039 336,33	127 666 491,20
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	6 946 992,05	4 918 579,99	23 363 606,96	14 169 990,86
Maksut liiketoiminnan kuluista	-258 490 480,39	-279 349 829,91	-70 921 708,07	-79 783 073,18
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	94 706 951,52	96 917 251,96	84 481 235,22	62 053 408,88
Maksetut korot ja rahoituskulut	-466 349,80	-116 548,93	-93 088,21	-68 884,13
Saadut korot liiketoiminnasta	25 877,85	31 478,12	21 562,06	16 216,16
Saadut osingot	40 541,68	36 501,46	22 540 541,68	40 208 138,89
Maksetut välittömät verot	-9 522 429,41	-12 616 166,32	-8 859 551,38	-7 023 922,63
Rahavirta ennen valtion talousarviorahoitusta	84 784 591,84	84 252 516,29	98 090 699,37	95 184 957,17
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	55 455 649,52	42 978 162,63	55 448 329,52	42 978 162,63
Liiketoiminnan rahavirta	140 240 241,36	127 230 678,92	153 539 028,89	138 163 119,80
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	9 913,06	5 413,26	9 913,06	5 413,26
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriön rahoitus	-5 250 236,98	-2 368 045,63	-5 250 236,98	-2 368 045,63
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-673 187,45	-15 920,09	-673 187,45	-15 920,09
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-24 973 330,30	-19 874 049,99	-13 930 804,59	-8 370 246,08
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov. tulot	23 449 255,50	19 272 341,52	26 895 200,48	19 139 889,61
Omistajien sijoitus/palautus luonnonsuojelualueiden hankintaan ja osakkeisiin	-9 913,06	-5 413,26	-9 913,06	-5 413,26
Luontokeskusten ym. rakentamiseen saatu rahoitus	5 161 504,38	2 314 864,92	5 161 504,38	2 314 864,92
Investointien rahavirta	-2 285 994,85	-670 809,27	12 202 475,84	10 700 542,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaiset muut koroll. velat, muutos	26 877 614,23	7 122 385,77	0,00	0,00
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	-1 700 250,00	-1 362 250,00	-1 700 000,00	-1 359 750,00
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, muutos	-9 995 836,24	-6 999 702,61	-13 995 836,24	-6 999 702,61
Konsernitilivelat tytäryhtiöille, muutos	0,00	0,00	-572 232,07	-5 401 146,96
Voitontuloutus	-138 900 000,00	-102 895 000,00	-138 900 000,00	-102 895 000,00
Rahoituksen rahavirta	-123 718 472,01	-104 134 566,84	-155 168 068,31	-116 655 599,57
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 1.1.	14 235 774,50	22 425 302,81	10 573 436,42	32 208 062,96
Rahavarat 31.12.	46 513 460,98	24 088 158,17	45 822 200,24	13 614 137,38
Rahavarojen muutos	60 749 235,48	46 513 460,98	56 395 636,66	45 822 200,24
Rahavarojen muutos	14 235 774,50	22 425 302,81	10 573 436,42	32 208 062,86

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Vuoden 2020 tilinpäätös on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti.

Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.–31.12.2020 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.–31.12.2019.

METSÄHALLITUS-KONSERNI JA LIIKETOIMINTAKOKONAISUUS

Metsähallitus-konserni sisältää liikelaitos Metsähallituksen liiketoiminnan ja Julkiset hallintotehtävät sekä näiden tytäryhtiöt, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, MH-Kivi Oy, Siemen Forelia Oy ja Nuuksiokeskus Oy.

Liiketoimintakokonaisuus muodostuu liikelaitos Metsähallituksen liiketoiminnasta ja sen tytäryhtiöistä, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, MH-Kivi Oy ja Siemen Forelia Oy.

Nuuksiokeskus Oy on Julkisten hallintotehtävien tytäryhtiö.

RAHOITUS VALTION TALOUSARVIOSTA JULKISILLE HALLINTOTEHTÄVILLE

Liikelaitoksen tuloslaskelmassa on esitetty valtion talousarvion kautta saatu rahoitus suoriteperusteisena tuottoeränä, siten että se vastaa tilikaudelle

kirjattuja kuluja, pois lukien poistot, kulujen oikaisuja sekä kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoja. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta.

ARVOSTUS- ja JAKSOTUSPERIAATTEET Pysyvät vastaavat

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen liiketoiminnalle siirrettiin 15.4.2016 valtion maa- ja vesiomaisuus käyvästä arvosta. Liiketoiminnan muu omaisuus ja julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin kirjanpitoarvosta. Samalla korotettiin liiketoiminnan peruspääomaa ja julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasittamaan Julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa.

Lisäksi nk. muu maa- ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa Julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Tämän jälkeen liiketoiminnan hallintaan ja liiketoiminnan hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä käypään arvoon. Kun liikelaitos on saanut liiketoiminnan

omaisuussiirrosta päätöksen ja tilintarkastajan lausunnon, omaisuus kirjataan taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Kirjauksen vastaeränä on taseen Muissa veloissa oleva Oman pääoman korjaus- tili, josta siirto peruspääomaan tai peruspääomasta tehdään sen jälkeen, kun ministeriö on antanut päätöksensä peruspääoman muutoksesta.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Uudelleenarvotetuista soravaroista on tehty käytön mukaiset substanssipoistot.

VAIHTUVIEN VASTAVIEN ARVOSTUS Vaihto-omaisuus

Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden välitön hankintameno on aktivoitu. Vaihto-omaisuuden todennäköisen hankintamenon tai

luovutushinnan ollessa tilikauden hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattu kuluksi.

VERTAILUKELPOISUUS EDELLISEEN VUOTEEN

Liikelaitoksen liiketoiminta on kirjannut tilikauden aikana kahden tytäryhtiön osakkeiden arvonalennuksen palautusta yhteensä 1,1 miljoonalla eurolla. Erä on esitetty rahoitustuottona tuloslaskelmassa. Arvonalennuksen palautukset perustuvat yhtiöiden toteutuneeseen ja ennustettuun positiiviseen tuloskehitykseen. Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoiksi, koska muutokset eivät ole kokonaisuuden kannalta olennaisia.

KORONAPANDEMIA

Koronapandemialla ei ollut olennaista negatiivista vaikutusta Metsähallitus-konsernin toimintaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki vuoden lopulla omistetut konserniyritykset.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on esitetty konsernilikearvona, joka on poistettu viidessä vuodessa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Konsernin laskennalliset verosaamiset on esitetty liitetiedoissa.

Vähemmistölle kuuluvat osuudet on erotettu omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta ja esitetty omina erinään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

milj. euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2019
Liikevaihto toimialoittain	1.1				
Metsätalousliiketoiminta		305,1	333,7	95,3	95,0
Kiinteistökehitys		18,4	17,4	18,3	17,6
Maa-ainekauppa		1,2	1,5	0,0	0,0
Siemen- ja taimituotanto		3,4	2,6	0,0	0,0
Muut		12,2	13,2	12,6	13,5
Yhteensä		340,3	368,5	126,2	126,2
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		12,1	14,7	12,1	14,6
Muut tuotot		7,3	6,6	27,8	15,4
Yhteensä		19,4	21,4	39,9	30,0
Valtion talousarviosta saatu rahoitus	1.3				
Valtion talousarviossa muuhun toimintaa osoitettu rahoitus tilikaudella suoriteperusteisena tuottoeränä		55,5	43,0	55,4	43,0
Johdon palkat ja palkkiot, teur	1.4				
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot tilikaudella		1050	988	551	503
Suunnitelman mukaiset poistot	1.5				
Aineettomat hyödykkeet		5,5	3,9	0,7	0,5
Tiet		1,4	1,4	1,4	1,4
Rakennukset ja rakennelmat		2,3	2,4	2,1	2,2
Koneet ja kalusto, muut aineell.		0,4	0,4	0,1	0,1
Yhteensä		9,6	8,2	4,2	4,2

Suunnitelman mukaiset poistoajat	ennen 1.1.2020	1.1.2020 alkaen
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4–5 vuotta	4–5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10–25 vuotta	1–25 vuotta
Kalarakenteet	pääosin 10 vuotta	15 vuotta
Uittorakenteet	25 vuotta	15 vuotta
Rakennukset	20–40 vuotta, Nuuksiokeskus 90 vuotta	20 vuotta
Rakennelmat	4–10 vuotta	8 vuotta
Koneet ja kalusto	4–8 vuotta, Nuuksiokeskus 15 vuotta	4–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet: asfaltointi, kasvatusalustat	15–20 vuotta	15 vuotta

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeittäin taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

milj. euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2019	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan muut kulut	1.6				
Toimitilakulut		19,5	10,3	18,1	9,3
ICT-kulut		11,8	10,4	9,3	8,5
Matkakulut		4,6	5,9	2,2	3,0
Ulkopuoliset palvelut		2,6	6,0	2,3	3,6
Kone- ja kalustokulut, ajoneuvokulut		3,9	3,1	3,5	2,7
Muut henkilöstökulut		2,7	2,6	1,6	1,6
Muut kulut		7,0	5,0	5,6	4,4
Konsernin sisäiset kulut		0,0	0,0	11,8	0,6
Yhteensä		52,2	43,3	54,4	33,6
Muut korko- ja rahoitustuotot	1.7				
Osinkotuotot ulkopuolisilta		0,04	0,04	0,0	0,0
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		0,00	0,00	22,5	40,2
Korkotuotot		0,03	0,03	0,0	0,0
Yhteensä		0,1	0,1	22,6	40,2
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Korkokulut		0,5	0,1	0,1	0,1
Yhteensä		0,5	0,1	0,1	0,1
Arvonlennuksen palautus pysyvien vastaavien sijoituksista					
Tytäryhtiöosakkeiden arvonlennuksen palautus		0,0	0,0	1,1	2,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-0,4	0,0	23,6	42,7

Tasetta koskevat liitetiedot

	Liitetieto	Aineett. hyödykk.	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa- ja vesirak.	Rakenn. ja rakennelmat	Koneet ja kalusto, muut aineell.	Keskener. hankkeet	Osakkeet ja osuudet muut saam.	Yhteensä
Pysyvät vastaavat, milj. euroa	1,8								
METSÄHALLITUS-KONSERNI									
Hankintameno 1.1.		48,6	3 897,6	97,3	106,9	29,2	7,7	1,8	4 191,5
Arvonlennus 1.1.									0,0
Lisäykset		11,9	9,4			0,1			21,5
Vähennykset					6,2		5,2	0,4	11,8
Arvonlennus			0,3						0,3
Hankintameno 31.12.		60,5	3 907,4	97,3	100,7	29,3	2,5	1,4	4 201,5
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		9,5	4,9	71,3	64,8	27,2	0,0	0,0	180,1
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto		3,9	0,0	1,4	2,4	0,4	0,0	0,0	8,2
Kertyneet poistot 31.12.		18,9	5,0	74,1	69,5	28,0	0,0	0,0	197,8
Kirjanpitoarvo 1.1.		35,2	3 892,6	24,6	39,7	1,6	7,7	1,8	4 003,2
Kirjanpitoarvo 31.12.		41,6	3 902,4	23,2	31,2	1,3	2,5	1,4	4 003,7
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						1,3			
METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS									
Hankintameno 1.1.		8,2	3 892,6	97,8	87,2	16,8	7,7	50,5	4 160,9
Arvonlennus 1.1.		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lisäykset		1,1	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	12,0
Vähennykset		0,0	0,0	0,0	6,4	0,0	5,2	0,0	11,5
Hankintameno 31.12.		9,4	3 902,7	97,8	80,8	16,8	2,5	51,3	4 161,3
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		5,9	1,8	73,2	60,3	16,6	0,0	0,0	157,8
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto		0,7	0,0	1,4	2,1	0,1	0,0	0,0	4,2
Kertyneet poistot 31.12.		6,6	1,8	74,6	62,3	16,6	0,0	0,0	162,0
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,3	3 890,8	24,6	26,9	0,2	7,7	50,5	4 003,1
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,8	3 900,8	23,2	18,5	0,2	2,5	51,3	3 999,3
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						0,2			

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liitetieto	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, euroa
Tytäryhtiöosakkeet	1.9		
LIIKELAITOS			
Metsähallitus Metsätalous Oy, Rovaniemi		100	25 649 635,81
MH-Kivi Oy, Oulu		100	6 400 000,00
Siemen Forelia Oy, Jyväskylä		100	5 176 000,00
Nuuksiokeskus Oy, Espoo		68,1	12 200 000,00
Yhteensä			49 425 635,81

	Liitetieto	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-konserni 2019	Metsähallitus-liikelaitos 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2019
Muut osakkeet ja osuudet	1.10				
Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, milj. euroa					
Tytäryhtiöosakkeet		0,0	0,0	49,4	48,3
Osakkuusyhtiöosakkeet		0,0	0,0	0,0	0,0
Muut osakkeet ja saamiset		1,4	1,8	1,8	2,2
Yhteensä		1,4	1,8	51,3	50,5
Pitkäaikaiset saamiset	1.11				
Muut saamiset		3,0	0,0	3,0	0,0
Vakuustalletukset		2,2	2,2	0,0	0,0
Yhteensä		5,2	2,2	3,0	0,0
Saamiset saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöiltä, milj. euroa	1.12				
Myyntisaamiset				1,1	9,9
Muut saamiset				0,0	0,0
Siirtosaamiset				0,7	0,0
Yhteensä				1,9	10,0

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liite- tieto	Metsähallitus- konserni 2020	Metsähallitus- konserni 2019	Metsähallitus- liikelaitos 2020	Metsähallitus- liikelaitos 2019
Muut saamiset, lyhytaikaiset, milj. euroa	1.13				
Muut ennakot, menoennakot		0,1	0,1	0,1	0,1
Arvonlisävero- ja verosaamiset		0,7	1,8	0,0	0,0
Yhteensä		0,8	1,9	0,1	0,1
Siirtosaamiset lyhytaikaiset, milj. euroa	1.14				
Life-hankkeet, tulojäämät		0,5	0,9	0,4	0,9
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät		3,1	2,8	3,0	2,8
Projektisaamiset, muut tulojäämät		3,5	1,7	3,4	1,7
Muut menoennakot, ostolaskut		0,2	0,3	0,0	0,0
Yhteensä		7,2	5,8	6,9	5,5
Oma pääoma, milj. euroa	1.15				
Peruspääoma l.l.		2 601,4	2 600,9	2 601,4	2 600,9
Hallinnansiirrot, valtionperinnöt		-8,2	0,3	-8,2	0,3
Maankäyttömuutokset		0,0	0,0	0,0	0,0
Muut muutokset, sis. peruspääoman pal. ja arvonkor.		0,0	0,2	0,0	0,2
Peruspääoma 31.12.		2 593,2	2 601,4	2 593,2	2 601,4
Muu oma pääoma l.l.		224,8	224,8	224,8	224,8
Muutos		0,0	0,0	0,0	0,0
Muu oma pääoma 31.12.		224,8	224,8	224,8	224,8

	Liite- tieto	Metsähallitus- konserni 2020	Metsähallitus- konserni 2019	Metsähallitus- liikelaitos 2020	Metsähallitus- liikelaitos 2019
Julk. hall.tehtävien muu oma pääoma ennen tuloksen siirtoja l.l.		1 036,2	1 023,9	1 036,2	1 023,9
Hallinnansiirrot, valtionperinnöt		8,1	12,3	8,1	12,3
Maankäyttömuutokset, muut		0,0	0,1	0,0	0,1
Omistajan sijoitus ls-aluehankintaan		0,0	0,0	0,0	0,0
JHT:n 2016 tuloksen siirto omaan pääomaan		-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
JHT:n 2017 tuloksen siirto omaan pääomaan		-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
JHT:n 2018 tuloksen siirto omaan pääomaan		-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
JHT:n 2019 tuloksen siirto omaan pääomaan		-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
JHT:n 2020 tuloksen siirto omaan pääomaan		1,1	0,0	1,1	0,0
Muu oma pääoma 31.12.		1 039,4	1 030,2	1 039,4	1 030,2
Edellisten tilikausien voitto l.l.		172,2	145,9	152,1	105,6
JHT:n tulos muuhun omaan pääomaan		0,0	0,0	0,0	0,0
Voiton tuloutus valtiolle		-138,9	-102,9	-138,9	-102,9
Edellisten tilikausien voitto 31.12.		33,3	43,0	13,2	2,7
Tilikauden voitto l.l.-31.12.		114,2	129,2	127,4	149,4
Ed. tilikausien ja tilikauden tulokset 31.12.		147,5	172,2	140,6	152,1
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.		4 004,9	4 028,7	3 998,0	4 008,6
Vähemmistöosuus	1.16				
Nuuksiokeskus Oy		4,8	4,8		
VÄHEMMISTÖOSUUS YHTEENSÄ		4,8	4,8		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liite- tieto	Metsähallitus- konserni 2020	Metsähallitus- konserni 2019	Metsähallitus- liikelaitos 2020	Metsähallitus- liikelaitos 2019
Pakolliset varaukset, milj. euroa	1.17				
Muut pakolliset varaukset		1,0	1,3	0,2	0,2
Pakolliset varaukset yhteensä		1,0	1,3	0,2	0,2
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä	1.18				
Yhteensä		34,0	7,1	0,0	0,0
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, milj. euroa	1.19				
Velka valtiolle, enn.pidätysvelka, sosiaaliturva- maksuvelka, VaEL, TyEL		1,7	2,5	0,9	1,6
Velat saman liikelaitoksen tytäryhtiöille, milj. euroa	1.20				
Ostovelat				0,8	0,1
Siirtovelat				1,9	0,4
Konsernitilivelat				11,0	11,6
Yhteensä				13,7	12,1
Muut velat, pitkä- ja lyhytaik., milj. euroa	1.21				
Pitkäaikaiset korottomat velat		0,1	1,8	1,7	1,8
ALV-velka		4,5	5,3	4,3	4,3
Ennakonpidätys-, sos.turvamaksu- ja muut lakisääät. henkilöstökuluvelat, liittyen palkanmaksuun		1,1	1,2	0,7	0,8
Oman pääoman korjaukset		0,4	0,3	0,4	0,3
Muut		1,7	1,4	0,0	1,4
Yhteensä		7,7	10,0	7,2	8,4
Siirtovelat, milj. euroa	1.22				
Lakisääät. jaksotetut henkilöstökulut		0,6	1,3	0,2	0,8
Lomapalkkavelka sos.kuluineen		11,5	11,8	7,1	6,9
Verojaksotus		2,5	0,1	0,6	0,0
Muut		1,4	2,3	1,3	1,5
Yhteensä		16,0	15,5	9,1	9,2

Muut liitetiedot

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-konserni 2019	Metsähallitus-liikelaitos 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2019
Vastuusitoumukset milj. euroa	1.23				
Leasingvastuut					
seuraavana vuonna maksettavat		2,4	2,3	2,3	2,2
myöhemmin maksettavat		3,1	3,3	2,7	3,1
Pankkitakausvastuut		2,4	1,9	0,9	0,5
Muut pankkivastuut		1,0	1,6	0,5	1,1
Käteispannit, takuutalletukset		0,8	0,8	0,0	0,0
Investointisitoumukset		3,2	4,1	3,2	4,1
Vuokravastuut milj. euroa (alv. 0)		4,3	4,4	4,3	4,4

Vastuusitoumukset

Leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset ovat irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Konsernilla on myös ilman lunastusehtoja olevia, pääsääntöisesti viiden vuoden sopimuksia.

Kiinteistöjen peruserän- ja uudisrakentamisiin-vestointeihin liittyy arvonalisäveron tarkistusvastuu 10 vuoden aikana alkaen rakentamispalvelun valmistusvuoden alusta.

Tytäryhtiön liiketoimintakaupan välitystuomioista on vastapuoli esittänyt kumoamista koskevat kanteet ja varannut oikeuden esittää vaatimuksia saamisista Metsähallitukselta ja sen tytäryhtiöltä. Metsähallituksen näkemyksen mukaan vaateet ovat perusteettomia.

Vuokravastuut

Metsähallituksella on määräaikaista ja toistaiseksi voimassa olevia toimitilojen vuokrasopimuksia. Toimitiloja hallinnoidaan konsernissa keskitetysti.

Tilikauden aikana on hallinnansiirrossa luovutettu toimitiloja, joiden vuokrasopimukset astuvat takautuvasti voimaan 1.1.2021. Tilinpäätöshetkellä vuokrasopimuksia ei ole vielä allekirjoitettu.

Vastuu pilaantuneiden maiden kunnostamisessa

Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla pilaantuneeseen maa-alueeseen liittyvä vastuu on ensijaisesti sillä, joka on vastannut pilaavasta toiminnasta. Alueen haltijana Metsähallitus voi joutua vastaamaan pilaantumisen kunnostuskustannuksista, jos ensijainen vastuutaho ei siihen kykene.

Lähipiiriliiketoimet

Julkkiset hallintotehtävät saa valtion talousarvion kautta rahoitusta toimintaansa. Erä näkyy liikelaitoksen ja konsernin tuloslaskelmassa

suoriteperusteisena tuottoeränä, josta kerrotaan tarkemmin erillisessä tilinpäätöksessä. Valtiolle on maksettu voitontuloutusta kaudelta 1.1.–31.12.2019.

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-konserni 2019	Metsähallitus-liikelaitos 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2019
Lähipiiriliiketoimet	1.24				
Konsernin sisäiset liiketoimet kaudella*					
Tavaroiden myynnit				0,5	0,3
Palveluiden myynnit				116,2	104,8
Tavaroiden ostot				0,1	0,0
Palveluiden ostot				12,6	1,9
Yhteensä				104,0	103,2
Henkilöstön lukumäärä kaudella, henkilötyövuosia	1.25				
Työntekijät		192	213	0	0
Toimihenkilöt		950	940	686	665
Yhteensä		1 142	1 153	686	665
Laskennalliset verosaamiset ja -velat	1.26				
Laskennallinen verosaaminen					
tytäryhtiöiden tappioista		2,1	2,0		
pakollisista varauksista		0,2	0,2		
Yhteensä		2,3	2,2		
Tilintarkastajien palkkiot kaudella, teur	1.27				
KPMG Audit					
Tilintarkastus, tilikausi ja edell. tilikausi		73,8	75,7	47,5	42,9
Tilintarkastuslain 1.1.2 §:n mukaiset palvelut		0,0	54,4	0,0	47,6
Muut palvelut		143,9	458,3	140,9	458,3
Yhteensä		217,7	588,5	188,4	548,8

*Konsernin sisäiset liiketoimet ovat markkinaehtoisia.

LIIKETOIMINTAKONSERNI JA LIIKETOIMINTA

Tuloslaskelma

euroa	Liitetieto	Liiketoiminta- kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta- kokonaisuus 1.1.-31.12.2019	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2019
LIIEVAIHTO	2.1	328 912 184,26	356 431 062,65	113 656 385,81	112 964 874,25
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	23 355 415,97	26 012 671,01	32 693 328,20	34 590 309,30
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus		7 320,00			
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		4 448 647,26	5 460 587,80	96 216,65	125 955,05
Varastojen muutos		-1 467 269,59	-204 694,05	0,00	0,00
Ulkopuoliset palvelut		154 874 923,68	166 356 550,05	661 723,57	215 744,83
Materiaalit ja palvelut yhteensä		157 856 301,35	171 612 443,80	757 940,22	341 699,88
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		27 304 179,56	29 259 006,22	9 293 262,67	9 833 961,16
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		4 205 980,51	4 565 759,10	1 793 511,02	1 937 224,95
Muut henkilösivukulut		930 785,55	813 293,46	294 583,01	230 051,09
Henkilöstökulut yhteensä		32 440 945,62	34 638 058,78	11 381 356,70	12 001 237,20
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2.3	7 936 167,82	6 059 142,36	2 742 258,59	2 601 744,02
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	27 273 677,33	28 341 270,64	18 253 639,97	18 855 925,03
LIIEVOITTO		126 767 828,11	141 792 818,08	113 214 518,53	113 754 577,42
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		40 144,04	36 487,46	22 540 144,04	40 208 124,89
Muut korko- ja rahoitustuotot		25 590,45	27 112,53	21 283,51	11 852,93
Korkokulut ja muut rahoituskulut		433 770,15	107 477,91	62 099,35	60 605,26
Arvonl. palautus pys.vast.sijoituksista		0,00	0,00	1 100 000,00	2 500 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2.5	-368 035,66	-43 877,92	23 599 328,20	42 659 372,56
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		126 399 792,45	141 748 940,16	136 813 846,73	156 413 949,98
Tuloverot		12 010 568,98	12 325 366,93	9 433 523,00	7 025 181,79
TILIKAUDEN VOITTO		114 389 223,47	129 423 573,23	127 380 323,73	149 388 768,19

Tase, vastaavaa

euroa	Liite- tieto	Liiketoiminta- kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta- kokonaisuus 31.12.2019	Liiketoiminta 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2019
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT	2.6				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		3 159,57	13 732,03	3 159,57	28 753,38
Muut aineettomat hyödykkeet		40 351 689,86	33 299 036,50	1 533 501,73	901 497,01
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		806 125,66	1 419 462,14	806 125,66	660 766,96
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		41 160 975,09	34 732 230,67	2 342 786,96	1 591 017,35
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		2 893 691 009,73	2 892 019 502,84	2 892 816 855,52	2 887 190 837,10
Tiet		23 126 810,84	24 512 273,58	23 124 492,89	25 894 369,89
Rakennukset ja rakennelmat		2 773 043,83	10 235 742,34	2 750 905,92	10 435 347,89
Koneet ja kalusto		290 455,84	282 381,06	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet		10 599,04	10 599,04	10 599,04	10 599,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 511 193,98	7 582 293,65	2 511 193,98	8 956 945,72
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		2 922 403 113,26	2 934 642 792,51	2 921 214 047,35	2 932 488 099,64
Sijoitukset					
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	2.7	0,00	0,00	37 225 635,81	33 625 635,81
Muut osakkeet ja osuudet	2.9	697 346,11	1 074 987,13	1 106 218,52	1 483 859,54
Sijoitukset yhteensä		697 346,11	1 074 987,13	38 331 854,33	35 109 495,35
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		2 964 261 434,46	2 970 450 010,31	2 961 888 688,64	2 969 188 612,34

TASE, VASTAAVAA

euroa	Liite- tieto	Liiketoiminta- kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta- kokonaisuus 31.12.2019	Liiketoiminta 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet		12 146 159,24	10 875 189,75	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet		863 161,20	666 861,10	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä		13 009 320,44	11 542 050,85	0,00	0,00
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset		5 175 015,72	2 175 015,72	3 000 000,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		5 175 015,72	2 175 015,72	3 000 000,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		30 029 605,93	35 696 177,86	378 694,90	368 494,48
Saamiset julkisilta hall.tehtäviltä	2.11	2 622 467,03	1 185 517,98	2 248 289,34	1 106 334,25
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	2.12	1 286,56	0,00	1 464 041,48	9 895 820,83
Muut saamiset	2.13	694 005,72	1 772 286,00	6 630,38	11 635,48
Siirtosaamiset	2.14	3 042 483,60	1 195 879,88	2 778 174,82	915 510,81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		36 389 848,84	39 849 861,72	6 875 830,92	12 297 795,85
Rahat ja pankkisaamiset		13 413 063,37	34 808 915,29	9 761 977,30	34 806 181,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		67 987 248,37	88 375 843,58	19 637 808,22	47 103 977,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ		3 032 248 682,83	3 058 825 853,89	2 981 526 496,86	3 019 716 113,96

Tase, vastattavaa

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2019	Liiketoiminta 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2019
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Peruspääoma		2 593 160 887,84	2 601 446 795,86	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86
Muu oma pääoma		224 811 631,77	224 811 647,00	224 811 631,77	224 811 647,00
Edellisten tilikausien voitto		35 188 844,38	44 665 270,85	13 211 535,52	2 722 767,33
Tilikauden voitto		114 389 223,47	129 423 573,23	127 380 323,73	149 388 768,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2.15	2 967 550 587,46	3 000 347 286,94	2 958 564 378,86	2 978 369 978,38
PAKOLLISET VARAUKSET					
Muut pakolliset varaukset	2.16	1 039 918,00	1 291 705,00	174 310,00	181 310,00
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta	2.17	34 000 000,00	7 122 385,77	0,00	0,00
Muut velat		52 000,00	1 752 000,00	52 000,00	1 752 000,00
Lyhytaikainen	2.18				
Lainat rahoituslaitoksilta		4 000 000,00	13 995 836,24	0,00	13 995 836,24
Saadut ennakot		636 491,83	5 767 103,81	235 492,00	2 402 899,00
Ostovelat		6 939 426,97	11 350 918,26	1 399 239,19	1 772 518,88
Velat julkisille hall.tehtäville	2.19	661 552,75	521 762,84	3 102,30	424 795,58
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	2.20	0,00	0,00	11 091 886,63	12 031 103,96
Muut velat	2.21	6 718 303,29	7 261 747,24	6 223 153,05	5 718 455,25
Siirtovelat	2.22	10 617 666,94	9 381 433,76	3 782 934,83	3 067 216,67
Laskennallinen verovelka		32 735,59	33 674,03	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		63 658 177,37	57 186 861,95	22 787 808,00	41 164 825,58
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		3 032 248 682,83	3 058 825 853,89	2 981 526 496,86	3 019 716 113,96

Rahoituslaskelma

euroa	Liiketoiminta- kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta- kokonaisuus 1.1.-31.12.2019	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myynnistä saadut maksut	333 140 520,58	358 889 260,09	120 936 009,65	113 797 230,37
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	8 001 249,88	10 969 496,76	16 292 885,67	20 129 371,70
Maksut liiketoiminnan kuluista	-230 168 979,93	-230 821 612,24	-33 588 597,87	-29 591 179,65
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	110 972 790,53	139 037 144,61	103 640 297,45	104 335 422,42
Maksetut korot ja rahoituskulut	-433 770,15	-107 477,91	-62 099,35	-60 605,26
Saadut korot liiketoiminnasta	25 590,45	27 112,53	21 283,51	11 852,93
Saadut osingot	40 144,04	36 487,46	22 540 144,04	40 208 124,89
Maksetut välittömät verot	-9 522 429,41	-12 616 166,32	-8 859 551,38	-7 023 922,63
Liiketoiminnan rahavirta	101 082 325,46	126 377 100,37	117 280 074,27	137 470 872,35
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-19 953 825,02	-19 207 017,89	-8 299 700,77	-7 713 247,04
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luovutustulot	20 816 228,63	18 630 830,62	20 765 849,60	18 498 378,71
Luovutustulot muista sijoituksista	377 641,02	0,00	377 641,02	0,00
Investointien rahavirta	1 240 044,63	-576 187,27	12 843 789,85	10 785 131,67
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaiset muut koroll. velat, muutos	26 877 614,23	7 122 385,77	0,00	0,00
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	-1 700 000,00	-1 355 750,00	-1 700 000,00	-1 353 250,00
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, muutos	-9 995 836,24	-6 999 702,61	-13 995 836,24	-6 999 702,61
Konsernitilivelat tytäryhtiöiltä	0,00	0,00	-572 232,07	-5 401 146,96
Voitontuloutus	-138 900 000,00	-102 895 000,00	-138 900 000,00	-102 895 000,00
Rahoituksen rahavirta	-123 718 222,01	-104 128 066,84	-155 168 068,31	-116 649 099,57
RAHAVAROJEN MUUTOS				
Rahavarat 1.1.	34 808 915,29	13 136 069,03	34 806 181,49	3 199 277,04
Rahavarat 31.12.	13 413 063,37	34 808 915,29	9 761 977,30	34 806 181,49
Muutos	-21 395 851,92	21 672 846,26	-25 044 204,19	31 606 904,45

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2019	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2019
Liikevaihto toimialoittain	2.1				
Metsätalousliiketoiminta		305 861 044,22	334 496 198,40	95 262 833,91	95 000 000,04
Kiinteistökehitys		18 332 774,14	17 442 140,74	18 332 774,14	17 636 341,13
Maa-ainekauppa		1 214 648,65	1 491 770,24	0,00	0,00
Siemen- ja taimituotanto		3 427 535,39	2 672 420,19	0,00	0,00
Muut		76 181,86	328 533,08	60 777,76	328 533,08
Yhteensä		328 912 184,26	356 431 062,65	113 656 385,81	112 964 874,25
josta liikevaihto julkisille hallintotehtäville ja muille tytäryhtiöille		-808 430,60 0,00	838 194,21 0,00	0,00 -95 262 833,91	2 235,64 95 194 577,07
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		11 593 162,65	14 161 737,46	11 542 783,62	14 029 285,55
Tuotot palveluista Julk.hallintotehtäville		11 086 406,32	10 916 600,74	10 983 862,93	10 847 210,21
Tuotot palveluista tytäryhtiöille		16 736,21	16 145,40	10 128 482,55	9 611 871,08
Muut tuotot		659 110,79	918 187,41	38 199,10	101 942,46
Yhteensä		23 355 415,97	26 012 671,01	32 693 328,20	34 590 309,30
Suunnitelman mukaiset poistot	2.3				
Aineettomat hyödykkeet		5 451 901,59	3 866 661,29	659 352,15	486 136,86
Substanssipoistot		33 328,49	49 860,72	3 890,60	20 098,67
Tiet		1 385 462,74	1 385 463,72	1 384 937,92	1 384 939,08
Rakennukset ja rakennelmat		700 702,79	717 194,37	694 077,92	710 569,41
Koneet ja kalusto, muut aineell.hyöd.		42 651,60	39 962,26	0,00	0,00
Yhteensä		7 614 047,21	6 059 142,36	2 742 258,59	2 601 744,02

Suunnitelman mukaiset poistoajat

	ennen 1.1.2020	1.1.2020 alkaen
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4–5 vuotta	4–5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10–25 vuotta	10 vuotta
Kalarakenteet	pääosin 10 vuotta	15 vuotta
Uittorakenteet	25 vuotta	15 vuotta
Rakennukset	20–40 vuotta	20 vuotta
Rakennelmat	4–10 vuotta	8 vuotta
Koneet ja kalusto	4–8 vuotta	4–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet: asfaltointi, kasvatusalustat	15–20 vuotta	15 vuotta

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeittäin. Poistojen kirjaus aloitetaan hyödykkeen käyttöönotosta.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2019	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan muut kulut	2.4				
Toimitilakulut		7 587 831,03	6 797 851,75	6 254 002,31	5 947 368,97
ICT-kulut		9 183 642,55	8 065 431,29	6 697 229,03	6 084 035,11
Matkakulut		2 646 446,19	3 516 657,95	235 296,37	613 964,63
Ulkopuoliset palvelut		1 028 899,83	4 148 290,44	681 734,05	1 830 072,76
Kone- ja kalustokulut, ajoneuvokulut		661 785,17	775 753,77	283 578,90	424 866,25
Muut henkilöstökulut		1 808 407,49	1 860 666,51	699 312,49	785 057,03
Muut kulut		4 455 607,08	3 153 638,44	3 149 894,28	2 562 476,11
Konsernin sisäiset kulut		-98 942,01	22 980,49	252 592,54	608 084,17
Yhteensä		27 273 677,33	28 341 270,64	18 253 639,97	18 855 925,03
Muut korko- ja rahoitustuotot	2.5				
Osinkotuotot ulkopuolisilta		40 144,04	36 487,46	40 144,04	36 487,46
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		0,00	0,00	22 500 000,00	40 171 637,43
Korkotuotot		25 590,45	27 112,53	21 283,51	11 852,93
Yhteensä		65 734,49	63 599,99	22 561 427,55	40 219 977,82
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Korkokulut		433 770,15	107 477,91	62 099,35	60 605,26
Yhteensä		433 770,15	107 477,91	62 099,35	60 605,26
Arvonlennuksen palautus pysyvien vastaavien sijoituksista					
Tytäryhtiöosakkeiden arvonlennuksen palautus		0,00	0,00	1 100 000,00	2 500 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-368 035,66	-43 877,92	23 599 328,20	42 659 372,56

Tasetta koskevat liitetiedot

	Liitetieto	Aineett. hyödykk.	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa- ja vesirak.	Rakenn. ja rakennelmat	Koneet ja kalusto, muut aineell.	Keskener. hankkeet	Osakkeet ja osuudet muut saam.	Yhteensä
Pysyvät vastaavat, milj. euroa	2.6								
LIIKETOIMINTAKOKONAISUUS									
Hankintameno 1.1.		42,1	2 891,3	71,6	14,3	0,7	8,3	1,1	3 113,2
Arvonlennus 1.1.		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lisäykset		12,8	5,8	0,0	0,4	0,1	0,5	0,0	19,5
Vähennykset		1,0	3,0	0,0	9,0	0,0	6,3	0,4	19,6
Arvonlennus		0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Hankintameno 31.12.		54,0	2 893,7	71,6	5,7	0,7	2,5	0,7	3 112,8
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		7,4	0,0	47,1	4,1	0,4	0,0	0,0	142,7
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	-1,8	0,0	0,0	0,0	-1,8
Tilikauden poisto		5,5	0,0	1,4	0,7	0,0	0,0	0,0	7,6
Kertyneet poistot 31.12.		12,9	0,0	48,5	3,0	0,4	0,0	0,0	148,5
Kirjanpitoarvo 1.1.		34,7	2 891,3	24,5	10,2	0,3	8,3	1,1	2 970,4
Kirjanpitoarvo 31.12.		41,2	2 893,7	23,1	2,8	0,3	2,5	0,7	2 964,3
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						0,3			
LIIKETOIMINTA	2.6								
Hankintameno 1.1.		2,7	2 890,1	71,6	14,3	0,1	8,3	37,6	3 024,6
Arvonlennus 1.1.		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lisäykset		2,1	4,2	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	7,2
Vähennykset		1,0	1,5	0,0	9,0	0,0	6,3	0,4	18,0
Arvonkorotus		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	1,1
Hankintameno 31.12.		3,8	2 892,8	71,6	5,7	0,1	2,5	38,3	3 014,8
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		0,8	0,0	47,1	4,0	0,1	0,0	0,0	52,0
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	-1,8	0,0	0,0	0,0	-1,8
Tilikauden poisto		0,7	0,0	1,4	0,7	0,0	0,0	0,0	2,7
Kertyneet poistot 31.12.		1,4	0,0	48,5	2,9	0,1	0,0	0,0	52,9
Kirjanpitoarvo 1.1.		1,9	2 890,1	24,5	10,2	0,0	8,3	37,6	2 972,6
Kirjanpitoarvo 31.12.		2,3	2 892,8	23,1	2,8	0,0	2,5	38,3	2 961,9
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						0,0			

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liitetieto	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, euroa
Tytäryhtiöosakkeet	2.7		
METSÄHALLITUS			
Metsähallitus Metsätalous Oy, Rovaniemi		100	25 649 635,81
MH-Kivi Oy, Oulu		100	6 400 000,00
Siemen Forelia Oy, Jyväskylä		100	5 176 000,00
Yhteensä			37 225 635,81

	Liitetieto	Liiketoimintakokonaisuus 2020	Liiketoimintakokonaisuus 2019	Liiketoiminta 2020	Liiketoiminta 2019
Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	2.9				
Tytäryhtiöosakkeet		0,00	0,00	37 225 635,81	36 125 635,81
Muut osakkeet ja osuudet		334 407,84	712 048,86	743 280,25	1 120 921,27
Yhteismetsäosuudet		362 938,27	362 938,27	362 938,27	362 938,27
Yhteensä		697 346,11	1 074 987,13	38 331 854,33	37 609 495,35
Saamiset julkisilta hallintotehtäviltä, euroa	2.11				
Myyntisaamiset		740 113,42	-15 046,00	365 995,73	-94 193,95
Siirtosaamiset		1 882 353,61	1 200 563,20	1 882 293,61	1 200 528,20
Yhteensä		2 622 467,03	1 185 517,20	2 248 289,34	1 106 334,25
Saamiset tytäryhtiöiltä, euroa	2.12				
Myyntisaamiset		0,00	0,00	109 397,04	9 849 724,47
Siirtosaamiset		1 286,56	0,00	1 354 644,44	46 096,36
Yhteensä		1 286,56	0,00	1 464 041,48	9 895 820,83
Muut saamiset, lyhytaikaiset, euroa	2.13				
Muut ennakot, menoennakot		6 630,00	18 631,36	6 630,38	11 635,48
Arvonlisäverosaamiset		687 375,34	1 376 491,19	0,00	0,00
Verosaamiset		0,00	377 163,45	0,00	0,00
Yhteensä		694 005,34	1 772 286,00	6 630,38	11 635,48
Ulkoiset siirtosaamiset lyhytaikaiset, euroa	2.14				
Muut menoennakot / ostolaskut		159 854,87	253 062,98	10 995,14	14 646,54
Muut tulojäämät		2 882 628,73	942 816,90	2 767 179,68	900 864,27
Yhteensä		3 042 483,60	1 195 879,88	2 778 174,82	915 510,81

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liitetieto	Liiketoimintakokonaisuus 2020	Liiketoimintakokonaisuus 2019	Liiketoiminta 2020	Liiketoiminta 2019
Oma pääoma, euroa	2.15				
Peruspääoma 1.1.		2 601 446 795,86	2 600 935 160,52	2 601 446 795,86	2 600 935 160,52
Hallinnansiirrot		-8 393 020,02	7 810,00	-8 393 020,02	7 810,00
Valtionperinnöt		146 827,00	319 503,00	146 827,00	319 503,00
Maankäyttömuutokset		-49 472,00	-29 241,00	-49 472,00	-29 241,00
Muut		9 757,00	213 563,34	9 757,00	213 563,34
Peruspääoma 31.12.		2 593 160 887,84	2 601 446 795,86	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86
Muu oma pääoma 1.1.		224 811 647,00	224 811 647,00	224 811 647,00	224 811 647,00
Lisäys, vähennys		-15,23	0,00	-15,23	0,00
Muu oma pääoma 31.12.		224 811 631,77	224 811 647,00	224 811 631,77	224 811 647,00
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		174 088 844,38	147 560 270,85	152 111 535,52	105 617 767,33
Voiton tuloutus valtiolle		-138 900 000,00	-102 895 000,00	-138 900 000,00	-102 895 000,00
Edellisten tilikausien voitto 31.12.		35 188 844,38	44 665 270,85	13 211 535,52	2 722 767,33
Tilikauden voitto		114 389 223,47	129 423 573,23	127 380 323,73	149 388 768,19
Oma pääoma yhteensä 31.12.		2 967 550 587,46	3 000 347 286,94	2 958 564 378,86	2 978 369 978,38
Pakolliset varaukset, euroa	2.16				
Muut pakolliset varaukset, euroa		1 039 918,00	1 291 705,00	174 310,00	181 310,00
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä, eur	2.17				
Yhteensä		34 000 000,00	7 122 385,77		
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, euroa	2.18				
Velka valtiolle, enn.pidätysvelka, sosiaaliturvamaksuvelka, VaEL, TyEL		1 062 524,58	1 563 465,26	287 538,56	607 075,53
Velat julkisille hallintotehtäville, euroa	2.19				
Ostovelat		661 315,60	136 829,38	3 102,30	39 862,12
Siirtovelat		237,15	384 933,46	237,15	384 933,46
Yhteensä		661 552,75	521 762,84	3 339,45	424 795,58
Velat tytäryhtiöille, euroa	2.20				
Ostovelat		0,00	0,00	57 364,51	24 102,29
Siirtovelat		0,00	0,00	17 747,16	418 231,79
Konsernitilivelat		0,00	0,00	11 016 537,81	11 588 769,88
Yhteensä		0,00	0,00	11 091 649,48	12 031 103,96
Ulkoiset muut velat, euroa	2.21				

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liitetieto	Liiketoimintakokonaisuus 2020	Liiketoimintakokonaisuus 2019	Liiketoiminta 2020	Liiketoiminta 2019
ALV-velka		3 974 294,22	4 894 143,51	3 837 171,24	3 821 417,59
Ennakonpid.-, sos.turva- ja muut lakisäätt. henkilöstökuluvelat, liittyen palkanmaksuun		593 671,07	725 934,76	235 643,81	260 382,20
Oman pääoman korjaukset		440 138,00	275 493,90	440 138,00	275 493,90
Muut		1 710 200,00	1 366 175,07	1 710 200,00	1 361 161,56
Yhteensä		6 718 303,29	7 261 747,24	6 223 153,05	5 718 455,25
Ulkoiset siirtovelat, euroa	2.22				
Lakisäätt. jaksotetut henkilöstökulut		468 853,51	837 530,50	51 894,75	346 693,33
Lomapalkkavelka sos.kuluineen		6 603 981,57	7 048 284,92	2 150 494,63	2 142 446,26
Verojaksotus		2 489 078,01	0,00	573 971,62	0,00
Muut		1 088 489,44	1 495 618,35	1 006 573,83	578 077,08
Yhteensä		10 650 402,53	9 381 433,77	3 782 934,83	3 067 216,67

Muut liitetiedot

milj.euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 2020	Liiketoiminta-kokonaisuus 2019	Liiketoiminta 2020	Liiketoiminta 2019
Vastuusitoumukset milj. euroa	2.23				
Leasingvastuut					
seuraavana vuonna maksettavat		1,9	1,5	1,7	1,4
myöhemmin maksettavat		2,2	1,9	1,8	1,7
Pankkitakausvastuut		2,4	1,9	0,9	0,5
Muut pankkivastuut		1,0	1,6	0,5	1,1
Investointisitoumukset		3,2	4,1	3,2	4,1

Vastuusitoumukset

Liiketoiminnan leasing sopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason.

Sopimukset on irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Konsernilla on myös ilman lunastusehtoja olevia, pääsääntöisesti viiden vuoden sopimuksia.

Kiinteistöjen perusparannus- ja uudisrakentamisinvestointeihin liittyy arvonnäköveron tarkistusvastuu 10 vuoden aikana alkaen rakentamispalvelun valmistusvuoden alusta.

Vastuu pilaantuneiden maiden kunnostamisessa

Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla pilaantuneeseen maa-alueeseen liittyvä vastuu on ensijaisesti sillä, joka on vastannut pilaavasta toiminnasta. Alueen halitijana Metsähallitus voi joutua vastaamaan pilaantumisen kunnostuskustannuksista, jos ensijainen vastuutaho ei siihen kykene.

milj.euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 2020	Liiketoiminta-kokonaisuus 2019	Liiketoiminta 2020	Liiketoiminta 2019
Lähipiiriliiketoimet	2.24				
Valtiolle on maksettu voitontuloutusta		138,9	102,9	138,9	102,9
Konsernin sisäiset liiketoimet kaudella*					
Tavaroiden myynnit		0,8	0,8	0,2	0,0
Palveluiden myynnit		117,4	10,9	116,2	115,7
Tavaroiden ostot		1,0	0,3	0,0	0,0
Palveluiden ostot		105,3	0,1	0,2	0,7
Yhteensä		11,8	11,4	116,2	115,0
Laskennalliset verosaamiset ja -velat	2.25				
Laskennallinen verosaaminen tytäryhtiöiden tappioista		1,5	1,4		
pakollisista varauksista		0,2	0,2		
Yhteensä		1,7	1,6		
Omarahoitteiset investoinnit	2.26	Investointisuunnitelma	Toteutunut	Investointisuunnitelma	Toteutunut
Maa-, vesi-, ja sora-alueet		7,6	5,3	7,6	5,3
Tiet, tiehankkeet, tonttien jalostustyöt		10,4	11,0	0,2	0,2
Kalusto (koneet ja laitteet), tuulivoimahankkeet		0,9	0,3	0,4	0,3
Rakennukset ja rakennelmat		0,4	0,4	0,4	0,4
Muut, mm. tietojärjestelmät		2,0	2,1	1,5	2,1
Yhteensä		21,3	19,1	10,1	8,2

*Konsernin sisäiset liiketoimet ovat markkinaehtoisia.

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT

Tuloslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2019
LIIKEVAIHTO	12 535 156,52	13 219 918,18
Liiketoiminnan muut tuotot	7 165 012,99	6 294 693,57
Valtion talousarviosta muuhun toimintaa saatu rahoitus	55 448 329,52	42 978 162,63
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 082 374,33	3 413 728,32
Varastojen muutos	210 165,42	143 520,24
Ulkopuoliset palvelut	6 550 159,94	6 058 740,79
Materiaalit ja palvelut yhteensä	7 842 699,69	9 615 989,35
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	23 244 055,27	22 227 678,91
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 563 320,55	4 427 260,22
Muut henkilösivukulut	771 208,64	583 844,53
Henkilöstökulut yhteensä	28 578 584,46	27 238 783,66
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 465 272,72	1 608 030,35
Liiketoiminnan muut kulut	36 170 776,96	25 637 078,96
LIIKETULOS	1 091 165,20	-1 607 107,94
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	397,64	14,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	278,55	4 363,23
Korkokulut ja muut rahoituskulut	30 988,86	8 278,87
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-30 312,67	-3 901,64
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 060 852,53	-1 611 009,58
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-1 060 852,53	1 611 009,58
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00

Tase, vastaavaa

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	10 381,56	17 235,51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	431 407,83	394 581,49
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	441 789,39	411 817,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 008 015 973,08	999 965 496,21
Tiet	103 755,96	117 974,67
Rakennukset ja rakennelmat	15 711 427,96	16 716 745,45
Koneet ja kalusto	159 773,21	212 096,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 782,63	118 000,06
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 024 027 712,84	1 017 130 313,28
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Muut saamiset	1 800,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä	12 939 504,68	12 939 504,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 037 409 006,91	1 030 481 634,96

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	1 077 184,45	1 287 349,87
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 077 184,45	1 287 349,87
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 065 768,07	1 441 687,35
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	3 339,45	384 677,34
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	658 213,30	0,00
Muut saamiset	110 359,96	113 781,58
Siirtosaamiset	4 133 070,91	4 554 782,12
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 970 751,69	6 494 928,39
Rahat ja pankkisaamiset	46 633 659,36	11 016 018,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	53 681 595,50	18 798 297,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 091 090 602,41	1 049 279 931,97

Tase, vastattavaa

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
VIERAS PÄÄOMA		
Muut velat, korottomat	0,00	250,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	40 624 210,63	9 569 986,95
Ostovelat	2 130 342,83	1 179 952,31
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	2 248 289,34	1 200 272,08
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	374 177,69	35,00
Muut velat	970 083,97	969 184,74
Siirtovelat	5 358 014,03	6 135 875,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	51 705 118,49	19 055 556,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 091 090 602,41	1 049 279 931,97

Rahoituslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	12 634 200,39	14 171 685,45
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	7 070 721,29	4 901 045,67
Maksut liiketoiminnan kuluista	-39 537 342,02	-61 354 744,66
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-19 832 420,34	-42 282 013,54
Maksetut korot ja rahoituskulut	-30 988,86	-8 278,87
Saadut korot liiketoiminnasta	278,55	4 363,23
Saadut osingot	397,64	14,00
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	55 448 329,52	42 978 162,63
Toiminnan rahavirta	35 585 596,51	692 247,45
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	9 913,06	5 413,26
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-5 250 236,98	-2 368 045,63
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-673 187,45	-15 920,09
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-469 599,58	-656 999,04
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov.tulot	1 263 813,73	641 510,80
Omistajien sijoitus ls-alueiden hank. ja osakkeisiin	-9 913,06	-5 413,26
Luontokeskusten ym. rakentamiseen saatu rahoitus	5 161 504,38	2 314 864,92
Investointien rahavirta	32 294,10	-84 589,04
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	-250,00	-6 500,00
Rahoituksen rahavirta	-250,00	-6 500,00
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	11 016 018,75	10 414 860,34
Rahavarat 31.12.	46 633 659,36	11 016 018,75
Muutos	35 617 640,61	601 158,41

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

METSÄHALLITUS   **0116726-7**

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2020 allekirjoitus.

Vantaalla 23. päivänä helmikuuta 2021

_____
Timo Laitinen
Puheenjohtaja

_____
Sanna Paanukoski
Varapuheenjohtaja

_____
Pekka Hautala
Hallituksen jäsen

_____
Johanna Ikäheimo
Hallituksen jäsen

_____
Simo Rundgren
Hallituksen jäsen

_____
Jussi Saukkonen
Hallituksen jäsen

_____
Ismo Tiainen
Hallituksen jäsen

_____
Liisa Tyrväinen
Hallituksen jäsen

_____
Juha S. Niemelä
Pääjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä

helmikuuta 2021

KPMG Oy Ab

KPMG Oy Ab

_____
Jorma Nurkkala, KHT, JHT

_____
Outi Koskinen, KHT, JHT

Metsähallitus

Julkiset hallintotehtävät

– Erillistilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.–31.12.2020

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	44
1.1 Johdon katsaus.....	44
1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	45
1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutase paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä	45
1.2.2 Natura 2000- ja luonnonsuojelualue- verkoston luontoarvojen tila paranee.....	46
1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistö- varallisuuden arvo säilyy.....	46
1.2.4 Metsästys ja kalastus on kestävää, eettistä ja vastuullista.....	47
1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle.....	48
1.2.6 Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä	48
1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus.....	50
1.3.1 Toiminta on asiakaslähtöistä ja osallistavaa.....	50
1.3.2 Digiratkaisuilla parannetaan työn tuottavuutta, laatua ja asiakaspalvelua	50
1.3.3 Suunnittelun ohjaus- ja johtamis- prosesseja selkiytetään.....	51
1.4 C Voimavarat.....	52
1.4.1 Toiminta sopeutetaan määrärahojen puitteisiin, ostopalvelujen käyttöä lisätään ja EU-rahoitusta hyödynnetään aktiivisesti.....	52
1.4.2 Henkilöstön vireestä ja osaamisen kehittymisestä huolehditaan sekä esimiestyön laatua parannetaan.....	60
1.4.3 Toiminnan kustannusvaikuttavuutta parannetaan.....	61

2. TILINPÄÄTÖS.....	62
2.1 Tilinpäätösanalyysi.....	62
2.1.1 Tuloslaskelma	62
2.1.1.1 Valtion talousarviosta saatujen määrärahojen käyttö.....	62
2.1.1.2 Maksullisen toiminnan ja muun rahoituksen käyttö	63
2.1.2 Tase	64
2.1.2.1 Vastaavaa.....	64
2.1.2.2 Vastattavaa.....	64
2.2 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot.....	65
2.2.1 Tuloslaskelma	65
2.2.2 Tase	66
2.2.3 Rahoituslaskelma	67
2.2.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	68
2.2.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot.....	69
2.2.6 Tasetta täydentävät liitetiedot.....	71
2.2.7 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset	74
2.2.8 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta..	75
2.2.9 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus	76
2.2.10 Kustannusvastaavuuslaskelmat.....	77

ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	79
---	-----------

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Päähavainnot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien, Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen, vuosi oli toiminnallisesti onnistunut mutta koronapandemian takia myös poikkeuksellinen. Koronapandemian takia monet kulttuuripalvelut ja ravitsemusliikkeet olivat rajoitusti auki, mikä vaikutti siihen, että ihmiset lähtivät joukoittain luontoon. Asiakasmäärät lisääntyivät merkittävästi.

Luontopalvelujen toimintaan vaikutti merkittävästi parantunut määrärahatilanne. Ympäristöministeriön rahoitukseen saatiin 7,5 miljoonan euron nosto perusrahoitukseen ja sen päälle mm. tulevaisuusinvestointirahoitusta 19,2 miljoonaa ja elvytyshankkeisiin 10 miljoonaa euroa lisätalousarvio IV:sta. Myös maa- ja metsätalousministeriön rahoitus lisääntyi miljoonan euron tulevaisuusinvestoinnilla ja mm. 3,1 miljoonan euron elvytysrahalla lisätalousarvio IV:sta. Näiden lisärahoitusten myötä kansallispuistojen, valtion retkeilyalueiden ja monien muiden käyntikohteiden retkeilyinfraa voitiin kunnostaa ja kehittää mittavasti.

Myös kulttuurihistoriallisissa kohteissa voitiin tehdä joitakin kiireellisiä korjaustöitä. Lisämäärärahojen myötä luonnonhoito- ja ennallistamistöiden pinta-ala lähes nelinkertaistui. Toimenpiteet liittyivät erityisesti ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelman toimeenpanoon sekä EU:n LIFE-hankkeisiin.

Määrärahatason nopea ja voimakas lisääntyminen laittoi Luontopalvelujen toimeenpanokyvyn kovalle koetukselle. Kokonaisuutena haasteeseen pystyttiin vastaamaan hyvin, vaikka aivan kaikkia tavoitteita ei täysin saavutettu. Vuoden aikana tehtiin myös useita toimia, joilla toimeenpanokykyä edelleen parannettiin. Metsäpuiden siemenvuosi oli Pohjois-Suomessa varsin hyvä ja käpyjen syyskeräyksen myötä siementen varmuusvarastoa saatiin hyvin täydennettyä.

Eräluvut verkkokaupassa kävi noin 70 prosenttia enemmän asiakkaita ja kysyntä kasvoi lähes kaikissa lupatuotteissa. Kalastonhoitomaksukertymä nousi ennätyslukemiin ja myös Metsähallituksen metsätyslupien kysyntä oli toimintahistorian suurin. Kasvun jarruksi tuli monilla alueilla lupakiintiöt, joilla varmistettiin toiminnan kestävyys. Kasvu heijastui luonnollisesti toiminnan vaikuttavuuteen, koska poikkeuksellinen lupakysyntä vahvisti myös aluetaloutta. Eränkävynnin ja myös retkeilyn kasvu lisäsi myös valvonnan tarvetta ja erityisesti Etelä-Suomen kansallispuistoissa oli jopa järjestyshäiriöitä. Lisäksi aloitettiin erillisinä hankkeina valittujen valuma-alueiden ja virtavesien kunnostukset, ja työt lähtivät näyttävästi käyntiin.

Koronapandemian vuoksi töitä tehtiin etänä ja sidosryhmätapaamisia peruttiin tai niitä pidettiin hyvin vähän. Työntekijät reagoivat eri tavoin muuttuneisiin

työtapoihin, mutta henkilöstö selvisi haasteellisesta vuodesta kuitenkin hyvin.

Johtopäätökset

Palvelujen kysyntä on erittäin vahvaa, mikä luo mainion lähtökohdan toiminnan edelleen kehittämiseen asiakaslähtöisesti. Asiakasmäärien nousu johtuu osittain koronapandemiasta, mutta toisaalta sama trendi on ollut havaittavissa jo pidemmän aikaa.

Luontopalvelujen merkittävä määrärahalisäys mahdollistaa luonnonsuojelualueverkoston hoidon laadun nostamisen kansainväliselle huipputasolle sekä retkeilypalvelujen parantamisen kaikilla käyntikohteilla. Näissä tavoitteissa onnistuminen edellyttää toimeenpanokyvyn jatkuvaa kehittämistä. Henkilöstön ammattitaidon ylläpito, toimiva hankintaprosessi ostopalveluissa, tehokas töiden organisointi ja tietojärjestelmien hyödyntäminen ja niiden kehittäminen ovat tässä keskeisiä tekijöitä. Aivan olennaista on myös, että parantunutta määrärahasoa voidaan ylläpitää myös tulevana vuosina ja näin saada toiminnalle jatkuvuutta.

Eräpalvelujen talouden kokonaistilanne kohentui poikkeuksellisen lupakysynnän vuoksi hetkellisesti, mutta se ei korjannut tulopohjan rakenteellista vinoumaa, eikä poista taloudellisen resurssin epävarmuutta jatkossa. Uusien asiakkaiden tulo harrastuksen pariin oli ilahduttavaa, mutta haas-

teena on, onko kiinnostus eräharrastukseen pysyvää. Kiinnostusta on edelleen vahvistettava palvelujen ja viestinnän avulla.

Tilikauden 2020 kokonaisvarainkäyttö oli 78 373 454 euroa. Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1 060 852,53 euroa ylijäämäinen. Taseen loppusumma oli 1 091 090 602,41 euroa. Tilikauden tulos siirretään kokonaan muuhun omaan pääomaan, mikä perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 viidenteen pykälään. Tilikauden toiminnallinen tulos oli ylijäämäinen 2,8 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä johtuu pääasiassa maksullisen toiminnan ylijäämästä sekä käyttöomaisuuden myyntivoitosta.

Tilikauden aikana varoja käytetään myös investointeihin, jotka kirjataan hankintahetkellä taseen käyttöomaisuuteen, jolloin ei synny tulosvaikutusta. Investoinneista muodostuu kulukirjaukset tuloslaskelmaan hankintahetken ja varojen käytön jälkeen, jolloin investoinnin hankintahinta kirjataan kuluksi useamman vuoden aikana suunnitelman mukaisina poistoina. Tilivuoden tulos muodostuu poistojen verran tappiolliseksi, koska varojen käyttö ja investointien poistokirjaukset tapahtuvat ajallisesti eri aikaan ja poistoja vastaan ei ole tuottokirjauksia. Muussa varainkäytössä tuottoja vastaavat kulut on kirjattu tuloslaskelmaan.

1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Seuraavassa on arvio mittareittain siitä, miten vaikutavuustavoitteittain vuodelle 2020 asetetut tulostavoitteet on saavutettu. Arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa ja alla olevaa värikoodistoa.

- 1** = Tavoitteesta on luovuttu
2 = Tavoite ei ole toteutunut
3 = Tavoite on toteutunut osittain
4 = Tavoite on saavutettu
5 = Tavoite on ylitetty

Mittarien kuvaukset löytyvät Metsähallituksen Intranet-suvuilta: metsahallitus.sharepoint.com/:f/t/jht-toiminnan-suunnittelu-ja-seuranta/Em14Po-KbvfhKgg_iwxefy6MBuBJMiBjvjG3GkQUhygtD-gw?e=N9WUFB

1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Helmi-ohjelmaan sisältyvä soiden ennallistaminen ja perinnebiotooppien kunnostus, osuus hallituskauden tavoitteesta (yhteensä 14 000 ha), %	*	*	*	15	14	4
Luontotyyppi- ja lajitiedon laatu, osuus tiedosta ajantasaista, %	*	*	*	62	61	4
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	6 409	14 349	9 000	18 000	5 942 **	3

*Uusi mittari tulossopimuksessa, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

**Runsaasti v. 2020 lajistoinventointien tietoja on vielä tallentamatta. Tarkasteltava lajijoukko muuttui kiireellisesti suojeltavien lajien listan päivityksen myötä.

Vahvuudet

Onnistuttiin hyvin mittavassa toiminnan volyymin nostossa Helmi-ohjelman eri osa-alueilla sekä laji-seurannoissa ja lajistokartoituksissa. Onnistumisen mahdollisti monipuolinen ja kokenut maa-, sisävesi ja merialueiden luontotyyppien, lajien, inventointien sekä ennallistamisen ja luonnonhoidon asiantuntijakaarti. Helmi-ohjelmassa perinnebiotooppeja kunnostettiin yli tavoitteen, yhteensä 360 hehtaaria (tavoite 300 ha). Soita ennallistettiin 1 563 hehtaaria ja tavoitteesta jäätiin vain reilut 100 hehtaaria. Toimiva yhteistyö Metsähallitus Metsätalous Oy:n kanssa tuottaa merkittävää lisäarvoa monimuotoisuuden kannalta mm. valuma-alueen suunnittelussa sekä vesienpalauttamisessa kuivahtaneille suojelusoille. Myös yhteistyö ELY-keskusten kanssa toimii hyvin. Ostopalvelujen käyttöä lisättiin

nopeasti. Lisäksi hankintaprosessin osaaminen lisääntyi ja laajeni merkittävästi. Erityisesti soiden ennallistamisen tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeää on kaivinkone- ja metsuritöiden neljävuotisen puitesopimuksen kilpailutus. Tietojärjestelmiin (SAKTI, LajiGIS) perustuvan toimintatavan vahvistuminen oli edellytys mittavan kokonaisuuden edistämässä ja hallinnassa. SAKTIa ja LajiGISiä kehitettiin joustavasti tarpeiden mukaan, ja sekä omaa että ELYjen henkilöstöä koulutettiin niiden käyttöön monipuolisesti pitkin vuotta. LajiGISiin saatiin tallennettua isoja aineistoja, jotka ovat odottaneet tallentamista vuosien ajan.

Lisääntyneen rahoituksen myötä päästiin liikkeelle uusimpiin kaukokartoitusmenetelmiin perustuvien luontotyyppi-inventointimenetelmien kehittämi-

sessä ja käyttöönotossa mm. Ylä-Lapissa aloitetussa inventoinnissa. Purojen inventointi on lisääntynyt selvästi sekä Luontopalveluissa että Eräpalveluissa. Vuonna 2020 inventoitiin yhteensä 274 km puroja, mikä on yli 10 prosenttia reilun 20 inventointivuoden kokonaismäärästä.

Heikkoudet

Toimenpidesuunnittelu- ja työkohtevarannon puute hidasti käynnistystä. Nopeasti kasvanut toiminnan volyymi ja tavoitteet kuormittivat saaduista lisäresursseista ja rekrytoinneista huolimatta henkilöstöä. Kaikkiin haettuihin tehtäviin ei saatu tekijöitä tai rekrytoitiin henkilöitä, joilla ei ollut aiempaa kokemusta inventoinneista ja suunnittelusta. Useissa keskeisissä työlajeissa on hyvin rajalliset osaajamarkkinat Suomessa, millä on vaikutusta sekä

ostopalveluihin että rekrytointeihin. Myös tiettyjen eliöryhmien asiantuntijoista on pulaa (esim. jäkälät ja nilviäiset). Luontotyyppi- ja lajitiedon tallentaminen tietojärjestelmiin (SAKTI, LajiGIS) on vielä kesken. Lisäksi erityisesti meri-inventointeja tehtiin suunniteltua vähemmän mm. koronapandemian takia.

Johtopäätökset

Toiminnan tavoitteiden edelleen noustessa on ensiarvoisen tärkeää varmistaa henkilöresurssien riittävyys sekä ostopalvelujen hankinnan tehokkuus ja sujuvuus. Toiminnassa ja sen mitoituksessa on otettava huomioon samalla kertaa sekä kyseisen vuoden tavoitteiden toteuttaminen että tulevien vuosien suunnitelmavaranon kartuttaminen ja hankintojen aikataulujen etupainotteisuus. Kokonaisuuden hallitsemisen edellytys on tietojärjestelmien käyttö sovitusti sekä niissä havaittujen kehittämistarpeiden toteuttaminen. Tietojen tallentamiseen tietojärjestelmiin tulee edelleen kiinnittää huomiota sekä luontotyyppitietojen toimenpiteiden kuin lajienkin osalta.

1.2.2 Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston luontoarvojen tila paranee

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Elinympäristöjen tilan parantaminen, ennallistamisen ja hoidon (pl. perinnebiotooppien jatkuva hoito) pinta-ala, ha Natura-alueiden (yht. 1 121 kpl) päivitettyjen tila-arviointien (NATA) lukumäärä, kpl	1 152	1 360	1 243	4 500	4 568	4
	*	*	*	150	110	3

*Uusi mittari tulossopimuksessa, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

Vahvuudet

Osaavan ja sitoutuneen henkilöstön avulla ennallistamis- ja luonnonhoitotöiden toteutuksen volyymi onnistuttiin nostamaan lähes nelinkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna. Valtaosa volyyminnostosta selittyy soiden ennallistamisalan huomattavalla, Helmi-ohjelman tavoitteiden mukaisella kasvulla. Myös metsä-, sisävesi- ja meriluontotyyppejen tilaa parannettiin hoitaen ja kunnostaen monipuolisesti. Perinnebiotooppien jatkuvan hoidon kokonaispinta-ala on 5 406 ha. Myös arvokkaiden lintukosteikkojen kunnostustoimet käynnistyivät. Etelä-Suomen uhanalaisten jokihelmisimpukkapopulaatioiden tilan parantamiselle saatiin uutta toivoa, kun kasvatettuja

nuoria simpukoita palautusistutukset aloitettiin. Natura-alueiden tilan arviointeihin (NATA) liittyvä osaaminen on viime vuosina parantunut ja näiden arviointien keskeinen merkitys ymmärretään aiempaa paremmin. Hoidon ja käytön suunnittelun (HKS) kehittämishanke saatiin päätökseen keväällä ja siinä ehdotetuista SASS-järjestelmän kehittämistöistä suurin osa saatiin toteutettua. Hankkeen tuloksia jalkauttamaan ja kehittämistyötä edelleen edistämään asetettiin oma asiantuntijaryhmä. Kiinteistönmuodostamiseen ja alueiden rajojen merkintään liittyvät työt edistyivät kokonaisuutena suunnitellusti. Yhteistyö Maanmittauslaitoksen kanssa jatkui sujuvana ja tuloksellisena.

Heikkoudet

Etukäteen haasteelliseksi tiedettyjä NATA-tavoitteita ei kaikilta osin (Rannikko, Järvi-Suomi) saavutettu. Tämä aiheutui erityisesti siitä, että kovien Helmi-ohjelman tulostavoitteiden takia luonnonsuojelun asiantuntijoilla ei ollut käytettävissä näihin arviointeihin riittävästi työaikaa. Luonnonsuojelualueiden säädösvalmistelu eteni odotettua hitaammin. Tuulivoimahankkeisiin sekä malminetsintään ja kaivoasioihin liittyvä edunvalvontatyö vaati runsaasti resursseja, mikä vaikeutti esimerkiksi hoito- ja käyttösuunnitelmien ja järjestysääntöjen laatimista.

Johtopäätökset

On varmistettava riittävät henkilöresurssit, jotta jatkossa edelleen kasvavat ennallistamisen ja luonnonhoidon tavoitteet saavutetaan. NATA-arviointien aikatauluttamiseen ja resurssointiin on kiinnitettävä jatkossa enemmän huomiota. Lähivuosina NATA-tavoitteet ovat takavuosia selvästi pienempiä, mikä toivottavasti antaa mahdollisuuksia lisätä HKS-suunnittelua, jonka volyymi on ollut jo useita vuosia kovin vähäinen, koska tietoisesti on keskitytty NATA-arviointien edistämiseen. HKS-kehittämishankkeen tulosten valmistuminen on sekin parantanut mahdollisuuksia HKS-suunnittelun edistämiseen. NATA- ja HKS-töiden ja hiljalleen jatkuvasti lisääntyvien monipuolistuvien ja osin aiempaan vaativampien edunvalvontatehtävien hyvä hoito edellyttää kuitenkin ennen muuta sitä, että näitä tehtäviä hoitavan henkilöstön sekä määrä että osaaminen ovat riittävällä tasolla.

1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Hyvässä tai keskinkertaisessa kunnossa olevien kohteiden osuus arvokohteiden kuntojakaumasta, %	80	80	80	80	78	3
Kulttuuriperintötiedon ajantasaisuus, %	*	*	*	85,0	77,0	3

*Uusi mittari tulossopimuksessa, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

Vahvuudet

Erillismäärärahoilla saatiin kiireellisiä kohteita korjattua. Iso ponnistus oli myös erillismäärärahojen mahdollistamien restaurointien suunnittelun ja

toteutuksen kilpailutus. Nähtävyytenä hoidetut kulttuuriperintökohteet ovat monilla paikkakunnilla merkittäviä matkailun vetovoimatekijöitä, joihin

tutustui 846 800 kävijää. Yhteistyö on tiivistä kulttuuriperinnön alueellisten toimijoiden kanssa.

Heikkoudet

Vuonna 2018 kulttuurihistoriallisten arvokohteiden korjausvelka arvioitiin 70,3 miljoonaksi euroksi. Erillisrahoituksella voitiin kunnostaa vain nimettyjä kohteita, mutta jatkuvan kulttuuriperintöön kohdennetun riittävän rahoituksen puute on esteenä suunnitelmalliselle ja pitkäjänteiselle restaurointityölle. Kulttuuriperinnön arvokohteet, jotka eivät ole matkailun painopistekohteita, eivät houkuta rahoittajia. Erillisrahoituksen toimeenpanon

edellyttämä restauroinnin rakennuttamis- ja hankintaosaaminen oli vähäistä, ja siihen perehtyminen vei paljon kulttuuriperinnön asiantuntijoiden työaika. Mittarien tavoitteita ei saavutettu, koska erillishoitus ohjasi pienilukuisen asiantuntijajoukon työn niiden edellyttämiin tehtäviin.

Johtopäätökset

Pieni asiantuntijajoukko on riski toiminnan jatkuvuudelle ja palvelukyvyille. Kulttuuriperintökohteiden hoidon kannalta Luontopalvelujen uusi hankintaorganisaatio, jossa on myös restauroinnin osaamista, on tärkeässä roolissa. PAVE-tietojärjestelmän

ylläpitoon ja kehittämiseen tulee varata voimavaroja. Suojelualueiden kulttuuriperintöarvojen säilyttäminen edellyttää riittävää ja jatkuvaluonteista rahoitusta. Tähän tulisi hakea ratkaisua Valtion kiinteistöstrategian päivityksen jatkotöissä.

1.2.4 Metsästyks ja kalastus on kestävä, eettistä ja vastuullista

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Metsästyksen ja kalastuksen valvonnassa suoritettujen tarkastukset, joissa ei todettu rikettä, %	*	*	*	77,5	86	5
Metsästyksen ja -kalastuksen saalispalautteiden osuuden määrästä, %	*	*	*	18	**	**

*Uusi tulossopimuksen mittari, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

**Kalastuksen saalispalautetietoa ei saatavilla tällä hetkellä tarvittavalla tarkkuudella.

Vahvuudet

Alueellisten erävalvonnan yhteistyöryhmien perustaminen saatiin päätökseen. Metsästykskauden alkua valvottiin tehokkaasti viranomaisyhteistyöllä. Metsästyksessä ja erityisesti kalastuksessa todettiin edellisvuotta vähemmän rikkeitä, huolimatta kasvaneista harrastajamäärästä. Laskua tapahtui erityisesti laillisuusrikkeissä, metsästyksen laillisuusrikkeet vähenivät 1,3 prosenttia ja kalastuksen laillisuusrikkeet viisi prosenttia. Metsästyslupien kysyntä oli ennätyksellinen ja myös aiemmin vähemmän kysytyille alueille riitti asiakkaita. Lupakiintiöiden suunnittelulla voitiin onnistuneesti ohjata metsästyspainetta niille alueille, missä on vahvat riistakannat. Metsästyksen kestävä suunnittelu onnistui hyvin uudistuneella järjestelmällä. Pien-

riistan lupametsästäjien antaman saalispalautteen määrä kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta onnistuneiden kehittämistoimien seurauksena ja riista- ja kalaelinympäristöjen hoitoon pystyttiin panostamaan aiempaa enemmän. Vuoden aikana käynnistettiin hankkeet valittujen valuma-alueiden elinympäristöjen ennallistamiseksi sekä virtavesien kutupaikkojen kunnostamiseksi. Muovisista kalastuksen pyydysmerkeistä luovuttiin ja merkkivalvonta siirtyi sähköiseen maailmaan.

Heikkoudet

Kalastuksen saalispalautteita saatiin heikosti. Tähän vaikuttaa Tuikki-saalispalauttejärjestelmän käytettävyys. Kalastuksen suunnitteluun ja mitoittamiseen käytettävissä olevat resurssit olivat työmäärään

nähdessä riittämättömät. Julkisoikeudellisten kalastustehtävien hoito, joka sisältää muun muassa kaupallisen kalastuksen taustatyön, vie yhä enemmän työaika, koska se vaatii syvällistä sidosryhmäyhteistyötä. Huolimatta kasvaneista harrastajamäärästä asiakaskontaktien määrät pysyivät erävalvonnassa entisellä tasolla. Valvontaresurssit eivät ole kasvaneet, ja nykyresursseilla ei kyetä tavoittamaan nykyistä enempää asiakkaita. Lupatarkastustyökalun käyttö oli paikoin haastavaa, kun osa lupatuotteista ei mahdollistanut luotettavaa valvontaa (esim. osa pyydysluvista ja kaupallisen kalastuksen luvat). Koronapandemia kokousrajoituksineen heikensi myös erävalvonnan viranomaisyhteistyötä.

Johtopäätökset

Kalastustehtävien kokonaisuus vaatii edelleen tarkempaa selvitystä ja kalastuksen kehittämissuunnitelma joudutaan päivittämään, jotta se vastaisi nykyhetken tehtävien vaatimuksia ja myös olemassa olevia resursseja. Valtion vesien kalastuksen hoidon kokonaisresurssit tunnistetaan riittämättömiksi. Myös kalastuksen saalispalautteiden keräämisessä on paljon kehittämistä. Tässä yhteistyötä tehdään Luonnonvarakeskuksen kanssa. Erävalvonnan suhteellinen määrä pysyttelee vuodesta toiseen samalla tasolla, jonka määrittää käytännössä valvontaan käytettävät resurssit. Myös rikkeiden suhteellinen osuus tarkastusten kokonaismäärästä noudattelee pitkän ajan keskiarvoa. Myyntijärjestelmässä olevia lupatuotteita kehittämällä erätarkastajien lupatarkastustyökalu toimisi tulevaisuudessa luotettavammin.

1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Metsästäjien ja kalastajien asiakastytyväisyys, asteikko 1–5	*	*	*	3,80	3,76	4
Kulttuuriperintötiedon ajantasaisuus, %	192 360	174 342	180 486	180 000	215 983	5

*Uusi mittari tulossopimuksessa, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

Vahvuudet

Koronapandemian vaikutuksesta erälupien myynti kasvoi huomattavasti ja uusia asiakkaita saatiin huomattavan paljon. Asiakaspalveluissa ja -neuvonnassa onnistuttiin erinomaisesti vahvasti kasvaneesta kysynnästä huolimatta. Saadut palautteet olivat pääasiassa hyviä. Kalastonhoitomaksujen vuosiluvan maksajien lukumäärässä ylitettiin sille asetettu tavoite. Kalastonhoitomaksun markkinointia ja myyntiä jatkettiin aktiivisesti muun muassa ”aineeton lahja” idealla. Kasvaneet asiakasmäärät lisäsivät merkittävästi myös erätalouden vaikuttavuutta aluetalouksissa. Vuoden aikana julkaistiin

Eräluvut-sovellus, joka helpotti ja nopeutti kalastuslupien hankkimista ja jonka käyttäjämäärät nousivat nopeasti. Käynnistettiin Eräluvut-järjestelmä uudistus, jossa määritellään tulevaisuuden suunnat JHT:n myynti-, varaus- ja kassajärjestelmälle. Uudistuksella parannetaan ja tehostetaan asiakaslähtöisesti myös toimintatapoja, käytettävyyttä sekä työn tuottavuutta.

Heikkoudet

Ulkoistettujen palvelujen myötä asiakasneuvonta ja lupatuotteiden myynti on entistä vahvemmin yhteistyöyrittäjien vastuulla, eikä heillä ei ole aina

riittävää tietoa myytävistä tuotteista. Kalastavan väestön ikääntyminen jatkuu ja se vähentää kalastonhoitomaksun maksuvelvollisten määrää. Asiakastytyväisyyden seurannassa ei ole toistaiseksi pysyvää työkalua. Nykyisen myyntijärjestelmän kehittäminen on osoittautunut haastavaksi, kun toimintoja pyritään kehittämään nopeasti kasvavien asiakasmäärien palvelemiseksi. Erämatkailun kehittämisen ongelmana on nykyinen lainsäädäntö ja aloitteita sen kehittämiseksi on jo tehty.

Johtopäätökset

Kysynnän kasvaessa ja palveluja ulkoistettaessa on määritettävä oikeat kanavat palvella asiakkaita ja luotava yrityksille edellytykset olla osana Metsähallituksen myyntikanavia. Kalastus- ja metsästyslupa-asiakkaiden määrän kasvu lisäsi alueiden ja myös ihmisten hyvinvointia. Osassa maata myös erämatkailuyritysten asiakasmäärät kasvoivat ja he pystyivät hyödyntämään osaltaan valtion maiden sekä vesien eränkäyntimahdollisuuksia. Kalastonhoitomaksun markkinointia ja viestintää on pidettävä aktiivisena, jotta uudet asiakkaat saadaan pidettyä harrastuksen parissa. On myös tarve käynnistää jatkuva asiakastytyväisyysseuranta. Lisäksi jatkossa on varmistettava hyvä ja ammattitaitoinen asiakaspalvelu riittävällä resurssoinnilla ja koulutuksilla sekä ajanmukaisilla toimivilla järjestelmillä. Eräluvut-järjestelmä uudistuksella turvataan sujuva asiakaspalvelu.

1.2.6 Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Mittari	Toteutus 2017	Toteutus 2018	Toteutus 2019	Tavoite 2020	Toteutus 2020	Netra 1–5 2020
Kokonaiskäyntimäärät: Kansallispuistot ja muut yleisökohteet, kpl	8 024 770	8 041 019	8 180 000	8 300 000	9 179 000	5
Kävijöiden rahankäytön aikaansaama paikallistalousvaikutus, milj. €	258	290	305	314	*	*
Luontokeskusten ja maastopalvelujen asiakastytyväisyys, asteikko 1–5	4,3	4,4	4,4	4,4	4,4	4

*Koronapandemian vuoksi tarkkoja aluekohtaisia arvioita ei ole mahdollista tehdä vuonna 2020. Koska käyntimäärät ovat kasvaneet vahvasti, on kuitenkin todennäköistä, että valtakunnallisesti myös paikallistaloudellisten vaikutusten tavoite 2020 saavutettiin ja todennäköisesti ylitettiin.

Vahvuudet

Luonnossa virkistäytyminen ja kotimaan matkailu olivat vahvassa nosteessa, minkä takia kokonaiskäyntimäärä kasvoi edellisestä vuodesta

12,2 prosenttia, Luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutukset korostuivat entisestään. Panostukset palvelujen kehittämiseen tulivat oikeaan aikaan. Lisään-tyneisiin käyntimääriin pystyttiin vastaamaan myös

huollossa, vaikka kuormitus oli poikkeuksellinen. Yrittäjien palvelut kohteiden ympärillä olivat hyvässä kunnossa. Yritykset reagoivat nopeasti ja joustavasti muuttuvaan kysyntään, mikä osaltaan mahdollisti

vahvan kotimaan matkailun kasvun. Retkietiket-ti-viestintä käynnistyi onnistuneesti samaan aikaan, kun luontokohteisiin tuli suuri määrä uusia kävijöitä. Retkeilyn kestävyys ja vastuullisuus oli hyvin esillä mediassa ja somessa. Luontoon.fi-verkkopalveluun tehtiin merkittäviä uudistuksia ja yksittäisten käyttäjien määrä kasvoi 49 prosenttia vuoteen ollen 3,2 miljoonaa. Myös Retkikartta.fi-palvelu uudistui, ja käynneissä saavutettiin 44 prosentin kasvu. Käyttäjiä oli yli 1,3 miljoonaa eli lähes kolmanneksen enemmän kuin edellisenä vuonna. Luonnonsuojeluviestintää tehostettiin sekä mediassa että somessa.

Heikkoudet

Uusien kävijäryhmien ja lisääntyneen käytön mukanaan tuomiin lieveilmiöihin, kuten luvaton tulenteko ja toisia kävijöitä häiritsevää käyttäytyminen, ei täysimääräisesti pystytty vastaamaan. Joillakin kohteilla kantokyvyn rajoitteet tulivat vastaan ja ilmenivät ruuhkaisuutena. Paikoin suurta kysynnän kasvua kohdistui myös kohteisiin, joiden palvelut on suunniteltu vähäisemmälle kävijämäärälle. Näillä alueilla ei täysin pystytty tuottamaan kysyntää vastaavaa maastopalvelua. Kysynnässä tapahtuneet äkilliset muutokset ja koronapandemiarajoitukset kuormittivat henkilöstöä. Koronapandemiarajoitusten seurauksena luontokeskuksissa toimivien vuokratyöntekijöiden liiketaloudelliset toimintamahdollisuudet

kärsivät. Keskuksia jouduttiin kokonaan sulkemaan ja toimintaa rajoittamaan, minkä seurauksena opastuksen ja ympäristökasvatuksen vaikuttavuus heikkeni. Koronapandemian vuoksi ei pystytty asiakasturvallisesti toteuttamaan kävijätutkimuksia kuin kahdella alueella. Muutokset kävijäprofiileissa olivat koronapandemian aiheuttaman poikkeuksellisen tilanteen vuoksi niin suuria, etteivät aiempien vuosien tutkimustulokset tuota aluekohtaisesti luotettavaa arviota kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisista vaikutuksista. Rahankäyttötiedot tuottavia kävijätutkimuksia ei voitu toteuttaa. Edellä mainituista syistä johtuen, ei mittarin toteuma-arvon laskentaa voitu toteuttaa.

Johtopäätökset

Kysynnän kasvutrendi oli ennakoitua vahvempi. Ensikertalaisten määrän kasvu edellyttää lisääntyvää retkeilyneuvontaa sekä asiakaspalvelupisteissä että verkossa. Verkkopalveluita on kehitettävä jatkuvasti ja asiakaslähtöisesti. Kasvokkain tapahtuva asiakasneuvonta on edelleen tarpeellista ja vaikuttavaa, vaikka asiakasneuvonta ja -viestintä siirtyy aiempaa enemmän digitaalisiin kanaviin. Kysynnän määrässä, alueellisessa jakautumisessa sekä kävijäprofiileissa tapahtuneet muutokset edellyttävät palvelujen kehittämistä sekä Metsähallituksessa että kumppaniryhmissä. Koronapandemian jatkuessa matkailun yhteistyöyrittäjien tarjoamat palvelut painottuvat enemmän kotimaisille asiakkaille. Tiivis yhteistyö

matkailusektorin kanssa on tärkeää, jotta vältetään ”yllätyksiltä” ja kehitetään yhteistyötä oikeaan suuntaan. Pidemmällä aikajaksolla asiakastytyväisyys on noussut. Kysyntä kohdistuu osin alueellisesti uudella tavalla myös aiemmin vähemmän käytetyille kohteille. Tämä lisää tarvetta uusille asiakastytyväisyyden seurantamenetelmille, kuten maastopalautejärjestelmälle. Metsähallituksen näkyvyyden tarve alueilla on entisestään kasvanut käytön määrän kasvun ja monipuolistumisen seurauksena. Luonnonsuojelutyöstä viestiminen on entistä tärkeämpää sähköisissä jakelukanavissa.

1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus

1.3.1 Toiminta on asiakaslähtöistä ja osallistavaa

Vahvuudet

Tunnistamalla strategisia avainkumppaneita ja luomalla heille kumppanuusohjelma ryhdyttiin tietoiseen muutosmatkaan kohti asiakaslähtöistä toimintakulttuuria. Lisäksi kehitettiin yhteistyömuotoja yrityskumppanien kanssa. Järjestettiin omistajien, kumppanien ja sidosryhmien edustajille valtakunnallinen keskustelutilaisuus siitä, miten Luontopalvelujen tulisi kehittää työtään luonnonsuojelun, luontomatkailun ja luonnon virkistyskäytön hyväksi. Luontopalvelualueilla tehtiin paikallisten päättäjien ja kuntien kanssa joitain uusia avauksia koronapandemiasta huolimatta mm. yhteistyössä Keski-Pohjanmaan maankunnan sekä kuntien perustettiin alueellinen Metsäpeuranmaa neuvottelukunta. Järjestettiin vuosittaisen kalastuksen- erävalvonnan ja viestinnän sidosryhmätaapaamiset. Lisäksi osallistuttiin Kalatalousalueiden

käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatimisiin sekä lähes kaikkiin kalatalousalueiden kokouksiin, joissa Metsähallituksella on äänioikeus (90/118:sta). Vapapäivä tapahtuma siirrettiin koronapandemian takia kesältä syksylle, ja tapahtuma oli onnistunut poikkeusjärjestelyistä huolimatta. Asiakaspalautetta hyödynnettiin toiminnan jatkuvassa kehittämisessä. Pystyimme hyvin vastaamaan asiakkaiden lisääntyneisiin yhteydenottoihin ja neuvonnan tarpeeseen. Toiminnan kehittämisessä, palvelumuotoilussa ja suunnitteluprosesseissa hyödynnettiin luontokeskuksissa kerättävää asiakaspalautetta, maastossa kerättävää kävijäpalautetta ja yhteistyöyrityksiltä vuosittain kerättävää palautetta. Kysynnässä tapahtui paikoitellen hyvin voimakasta ja äkillistä kasvua. Tähän reagoitiin nopeasti viestinnällä ja sidosryhmäyhteistyöllä. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla konseptoitettiin yhteistyössä muiden palvelutarjoajien

kanssa sadan rauhallisemman luontokohteen viestintäkampanja. Paikkaan sidotun ja ajantasaisen maastopalautteen mahdollisuus rakennettiin Retki-kartta.fi sovellukseen. Palvelumuotoilun tukemiseksi toteutettiin uudenlainen retkeilijäyhteisöön ja haastatteluihin perustuva kävijäprofilointi pääkaupunkiseudulla.

Heikkoudet

Koronapandemia vaikutti kumppaniyhteistyöhön negatiivisesti sekä määrällisesti että laadullisesti, koska osa sidosryhmätilaisuuksista jouduttiin perumaan. Koronapandemian takia ei ollut myöskään mahdollisuutta tehdä standardisoituja kävijätutkimuksia suunnitelman mukaisesti. Kävijäprofiileissa tapahtuvia muutoksia seurattiin muilla tavoin, mutta esimerkiksi rahankäyttöön liittyvää muutosta ei voitu todentaa riittävästi.

Johtopäätökset

Koronapandemian tuomiin haasteisiin on pystytty osittain vastaamaan joustavuudella, venymisellä ja sitkeydellä. Luontopalvelut ja Eräpalvelut on erittäin haluttu ja kysytty yhteistyökumppani kasvavassa määrin. Koronapandemiatilanteen mukaan jatketaan aktiivista yhteistyötä ja luodaan mahdollisuuksien mukaan myös uusia strategisesti keskeisiä kumppanuuksia. Asiakkaiden ja kumppanien kanssa käytävän vuorovaikutuksen tueksi tarvitaan hyvä paikkaan sidottu palautejärjestelmä. Tämän kehittäminen on käynnistynyt ja alkuvuodesta 2021 valmistuva digitaalinen asiakaskokemus -projekti antaa viitteitä jatkotyölle. Osallistavan suunnittelun ja yhteistyön työkalut toimivat hyvin matkailupainotteisilla alueilla. Myös kaupunkien ja taajamien yhteistyöstä ja osallistamisesta on hyviä kokemuksia.

1.3.2 Digiratkaisuilla parannetaan työn tuottavuutta, laatua ja asiakaspalvelua

Vahvuudet

Kehittämistyöt priorisoituivat toimintaprosessien ja ratkaisujen jatkuvaan kehittämiseen, teknisen velan vähentämiseen ja asiakaspalvelun tuen varmistamiseen, joka sisälsi mm. Retkikartan, Luontoon.fi, Uljas-järjestelmäkokonaisuuden versionkorotukset mahdollistaen toiminnan sujuvan jatkuvuuden ja voimakkaan käyttäjämäärien kasvun nykyisissä palveluissa. Työn tuottavuutta ja laatua kehitettiin parantamalla Uljas-kokonaisuuden käytettävyyttä,

käyttönottamalla uusia ominaisuuksia eri palveluissa sekä kehittämällä tietojen vastaanottamista ja siirtoa. Toteutettiin lajitietojen tiedonsiirtoprosessi Lajitietokeskukseen, parannettiin suojelualueiden perustamiseen ja hoito- sekä käyttösuunnitelmien tekemiseen liittyviä ominaisuuksia sekä kehitettiin Natura 2000 -tietolomakkeita. Uuden kehittämisen alueina olivat lajien (LajiGIS) ja rakennetun omaisuuden (PAVE) osalta maastotiedon keräämisen mobiilisovelluksen toteutus. Lisäksi käynnistettiin

ASTA 3.0 -projekti uudistamaan Luontopalvelujen asiakastiedonkeruu, analysointi ja raportointi. Luontopalvelujen digitaalisen asiakaskokemuksen konseptointi- ja kehittämistyö käynnistettiin sekä luotiin pohjaa datakyvykkyyden kasvattamiselle. Julkaistu Eräluvut-sovellus on helpottanut ja nopeuttanut kalastuslupien hankkimista, erityisesti kalastonhoitomaksujen osalta. Käynnistettiin Eräluvut-järjestelmä uudistus, jossa määritellään tulevaisuuden suunnat sekä Eräpalvelujen että Luonto-

palvelujen myynti-, varaus- ja kassajärjestelmälle. Uudistuksella parannetaan ja tehostetaan asiakaslähtöisesti myös toimintatapoja, käytettävyyttä sekä työn tuottavuutta. Luontopalvelujen digikehityksen uudelleen organisointi, yhteisen toimintamallin käyttöönotto sekä osaamisen vahvistaminen luovat osaltaan pohjaa tulevaisuuden digi- ja dataratkaisujen kehittämiseen.

Heikkoudet

Digi- ja data-alueella on paljon pohjatyötä tehtävänä, joka on edellytys digiagendan mukaisten palvelujen ja sisältöjen kehittämiseksi. Digitaalisen asiakaskokemuksen hajanaisuus, asiakasymmärryksen puuttuminen sekä datan rakenne, hajanaisuus ja laatu hidastavat tiedolla johtamista, reaaliaikaista päätöksentekoa ja älykkäiden dataan perustuvien vuorovaikutteisten ja dynaamisten palvelujen kehittämistä. Nykyisen myyntijärjes-

telmän kehittäminen on osoittautunut haastavaksi, kun toimintoja pyritään kehittämään nopeasti kasvavien asiakasmäärien palvelemiseksi. Metsähallituksen paikkatietoon perustuvien tietojärjestelmien rooli luonnonsuojeluhallinnon yhteiskäyttöisten palveluiden vastuullisena on kasvanut, mutta samanaikaisesti Uljas-järjestelmäkokonaisuus on elinkaarensa loppupäässä; tuotteita ei jatkokehitetä ja tuki on päättymässä noin viiden vuoden kuluttua, teknologia-arkkitehtuuri ei vastaa nykypäivän vaati-

muksia ja nykyinen toteutusratkaisu ei mahdollista käytettävyyden parantamista tarvittavilta osin.

Johtopäätökset

Valmisteltu digiagenda-työ luo suuntaviivat kehitykselle ja tarvittaville kyvykkyyksille. Onnistumista varten tarvitaan osaamista ja ymmärrystä kaikille tasoille. Tehtävissä onnistuminen vaatii riittävää resursointia, toiminnan kehittämistä ja muutosta nykyiseen toimintakulttuuriin. Kehittämistyön

suunnittelussa, toteutuksessa ja priorisoinnissa tulee huomioida JHT:n lakisääteiset tehtävät. Digi- ja datakehityksessä parannetaan edelleen Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen yhteistyötä sekä pyritään löytämään yhä enemmän yhteisiä kehityskohteita. Uuden kehittämisen rinnalla pidetään huolta myös, että teknisen velan määrä ei pääse enää kasvamaan. Parhaimmillaan digitaaliset palvelut tulevat vähentämään työstä aiheutuvaa kuormaa ja mahdollistavat automaation tiettyjen palveluratkaisujen käytössä.

1.3.3 Suunnittelun ohjaus- ja johtamisprosesseja selkiytetään

Vahvuudet

Vuoden 2021 tulostavoitekarttapohjainen tulossopimus saavutti lopullisen muotonsa ja sen pohjalta toteutettiin vuoden 2021 toimintasuunnitelmien valmistelu. Näin saadaan varmistettua, että vuoden 2021 toimintasuunnitelmien toteutus kohdistuu optimaalisesti tulossopimuksen tavoitteiden kannalta tärkeimpiin tekemisiin. Lisäksi jatkettiin mittarikehitystyötä. Uudet mittarit tuotiin vuoden 2021 tulossopimukseen ja niiden seuranta varten on aloitettu tietojärjestelmäpohjainen (Power BI) tilannekuvaraporttien rakentaminen. Reaaliaikaiset tilannekuvaraportit mahdollistavat tulevaisuudessa tiedolla johtamisen aiempaa paremmin. Lisäksi tulossopimuksen tavoitteiden toimeenpanoa tukevia ratkaisuita edistettiin Luontopalveluissa.

Ennakoinnin ohella tukitoimissa vaadittiin nopeaa reagointia ja ratkaisuhakuista toimintaa. Keskeisimmät toimet olivat seuraavat:

1. Vuokratyövoiman käytön periaatteet otettiin käyttöön, mikä antoi joustoa tehtävien hoitamiseen
2. Luonnonsuojelutehtävissä työnjohdollista kuormaa purettiin määräaikaisella esimiesportaan lisäyksellä
3. Hankintatoimea kehitettiin kahdessa eri vaiheessa. Vuoden alussa kynnyksarvon ylittävät hankinnat siirrettiin konserniyksiköihin kilpailutettavaksi ja samalla kuvattiin hankinnan roolit Luontopalveluissa. Toisessa vaiheessa hankinnat koottiin Luontopalvelujen sisälle

omaksi yksiköksi ja kokonaisuutta vahvistettiin osana Metsähallituksen yhteistoimintamenettelyä.

4. Digitalisaation tulevaisuuden haasteisiin varauduttiin kokoamalla luontopalvelujen sisällä hajallaan oleva tietohallinto omaksi yksiköksi.

Heikkoudet

Toiminnallisen ja taloudellisen muutoksen lisäksi haasteena oli uuden toimintatavan omaksuminen organisaatiossa. Myös suunnitteluvarannon vähäinen määrä hidasti toimeenpanokykyä.

Johtopäätökset

Koronapandemiasta huolimatta pystyimme etenemään tavoitteiden toteuttamisessa kiihtyvällä tahdilla sekä viemään läpi merkittäviä muutoksia

toimintatavassa. Samalla saimme arvokasta kokemusta toiminnan kehittämisen pohjaksi. Suunnittelu, ohjaus ja johtaminen tapahtui uudistetuilla työkaluilla. Prosessi oli työläs ja vei aikaa, mutta asiat saatiin hoidettua. Suunnitteluprosessissa tunnistettiin Luontopalveluja ja Eräpalveluja yhdistäviä teemoja ja tavoitteita. Tilannekuvaraportit ovat tietynlainen päätepiste vuosien 2019–2020 aikana toteutetulle toiminnansuunnittelun ja tiedolla johtamisen kehittämistyölle. Tilannekuvaraportit hyödyntävät mm. ajantasaista tietoa paikkatietojärjestelmistä, joka tekee toiminnan reaaliaikaisen seurannan mahdolliseksi aina tulosohejaavia ministriöitä myöden.

1.4 C Voimavarat

1.4.1 Toiminta sopeutetaan määrärahojen puitteisiin, ostopalvelujen käyttöä lisätään ja EU-rahoitusta hyödynnetään aktiivisesti

Vahvuudet

Henkilöstösuunnitelmat päivitettiin osana toiminnan suunnittelua. Suunnitelmien tavoitteena on hallita henkilöstön mitoittamista suhteessa perusrahoituksen määrään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vahvuutena tässä tarkastelussa on näkymä kestävään toimintaan. Uutena EU-rahoitteisena projektina käynnistyi mm. Metsähallitus-vetoinen Our Saimaa Seal -LIFE. LIFE-rahoitushakukierroksella 2020 vastattiin yhteensä kahden hakemuksen valmistelusta ja lisäksi osallistuttiin kumppanina seitsemän hakemuksen valmisteluun.

Heikkoudet

Mitoittavan henkilöstösuunnittelun heikkoutena on se, että tässä menetelmässä ei päästä kiinni laadullisiin tekijöihin pitkällä aikavälillä. Metsähallitus-konsernissa valmistellaan kokonaisuutena osaamisen kehittämisen työkaluja ja työ jatkuu. Selvitykseen uusien innovatiivisten rahoituskeinojen käytön mahdollisuuksista luonnonsuojelun rahoittamisessa oli tarkoitus osallistua osana ympäristöministeriön käynnistämiä hankkeita. Hankkeita ei kuitenkaan aloitettu vielä vuonna 2020 eikä sisäisessä selvityksessä esitettyä säätiön perustamista edistetty ympäristöministeriön toiveiden mukaisesti.

Johtopäätökset

Lyhyen ja pitkän aikajänteen henkilöstösuunnittelussa tarvitaan sekä mitoittavaa, että laadullista suunnitelmaa työkaluineen. Pitkän aikavälin suunnittelussa on myös varmistettava se, että kiinteiden kulujen osuus ei kasva, mikäli rahoitustilanne muuttuu tulevaisuudessa. Selvitystä säätiön perustamismahdollisuuksista tulisi edistää tulevina vuosina, koska suojelualueiden hoidon rahoittamiseen yksityisten tahojen puolesta on runsaasti halukkuutta. Jatkoon päässeet LIFE-hakemukset olisivat erinomainen lisä mm. Helmi-ohjelman toteutukseen, mikäli ne saavat rahoituksen. Isojen LIFE-projektien valmistelu ja toteutus on tulevina vuosina erittäin haasteellista, koska mm. Helmi-ohjelman toteutus kilpailee samoista henkilöresursseista. Tästä syystä vuonna 2021 ei käynnistetä yhtään Luontopalvelut-vetoista Life-valmistelua vaan keskitetään panokset vuoden 2020 haussa jatkoon päässeiden projektien hakemusten viimeistelyyn ja mahdolliseen käynnistämiseen.

1.4.1.1 Taloudellisuus

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikölle (myöhemmin JHT) ohjaavien ministeriöiden, ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 ja maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50, valtion talousarviosta strategisen tulossopimuksen ja sen vuosiliitteen tavoitteiden toteuttamiseksi myönnetty kolmivuotinen siirtomääräraha oli yhteensä 85,6 miljoonaa euroa (42,9 v. 2019).

Toimintavuoden aikana ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomäärärahaa käytettiin yhteensä 57,7 miljoonaa euroa (40,3 v. 2019). Määrärahalla katettiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti 74 prosenttia toimintavuoden kokonaismenoista (62 % v. 2019). Kumulatiivinen, käyttämättä jäänyt osuus siirtomäärärahoista

kirjataan taseen saatuihin ennakkoihin. Tarkempi erittely seuraavalle vuodelle siirtyvistä eristä on tuloslaskelmaa täydentävässä liitelaskelmassa kohdassa 2.2.5. Tulossopimukseen kirjattujen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää myös aktiivista rahoituksen hankkimista muista rahoituskanavista.

Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 vuonna 2020 saadun kolmivuotisen siirtomäärärahan käyttökohteet

Ympäristöministeriö momentti 35.10.52, 1000 euroa	2020
Peruslaskelma	27 999
Luonnonsuojelualueiden ennallistaminen ja hoito	500
Luonnonsuojelualueiden kiinteistönmuodostaminen ja rajojen merkitseminen	500
Luonnonsuojelualueiden korjausvelan vähentäminen	1 000
Luonnonsuojelun rahoituksen kasvattaminen (HO 2019 kertaluonteinen)	19 200
Luonnonsuojelun rahoitus (HO 2019)	7 500
Saamelaismuseo ja Ylä-Lapin luontokeskus Siidan laajennus ja perusnäyttelyn uudistus	1 145
Eläkemaksurakenteen muutos	78
Eduskunnan jakovara	3 400
	61 322
LTA IV useita käyttökohteita	10 000
LTA VII Palkkausten tarkistus	140
YM momentti 35.10.52 yhteensä vuonna 2020	71 462

Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 vuonna 2020 saadun kolmivuotisen siirtomäärärahan kohdentuminen

Maa- ja metsätalousministeriö momentti 30.64.50, 1000 euroa	2020
Peruslaskelma	5 731
Luonnonsuojelun rahoituksen kasvattaminen (HO 2019 kertaluonteinen)	1 000
Maa- ja vesiomaisuuden sopimusten hallintajärjestelmä (siirto momentilta 30.01.23)	535
Eläkemaksurakenteen muutos	16
Eduskunnan jakovara	310
	7 592
Pohjois-Suomen siemenhuolto, siemenkeräys	1 100
LTA IV luontomatkailua tukeviin toimenpiteisiin	3 100
LTA VII useita käyttökohteita	2 426
MMM momentti 30.64.50 yhteensä vuonna 2020	14 218

Metsähallituksen Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillisen kirjanpidon kokonaismenoja kuvaavat taulukot on laadittu varainkäyttöön perustuen, mukaan lukien pysyvien vastaavien lisäykset ja vähennykset ilman poistoja ja hallinnansiirtoja sekä vaihtuvien vastaavien varastonmuutosta. Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi.

Kokonaismenot olivat vuonna 2020 yhteensä 78,3 miljoonaa euroa (65,2 v. 2019).

Kokonaisvarainkäyttö kasvoi edellisvuoteen nähden 13,1 miljoonaa euroa eli 20 prosenttia. Kokonaisvarainkäytössä menot kasvavat niitä vastaan saadun rahoituksen kasvaessa. Kokonaisvarainkäyttö kasvoi voimakkaasti ympäristöministeriön hallinnonalan toiminnassa 16,2 miljoonaa euroa eli 48 prosenttia.

Menolajeittain suurin menojen kasvu aineissa ja tarvikkeissa sekä vuokrissa ja muissa toimitilamenoissa yhteensä 6,1 miljoonaa euroa sekä investoinneissa 3,2 miljoonaa euroa. Toimintavuoden aikana tehtiin luontomatkailukäytössä olevien rakennusten, rakennelmien, siltojen, laitureiden ja tiehankkeiden sekä tietojärjestelmien investointeja kaikkiaan 6,3 miljoonan euron arvosta, mitkä katettiin pääosin ympäristöministeriön hallinnonalalta saaduilla määrärahoilla.

Ulkopuolisella hankerahoituksella katettujen menojen osuus säilyi vuoden 2019 tasolla ollen 13 prosenttia kokonaismenoista. Euromäärällisesti hankerahoituksen menot olivat 10,0 miljoonaa euroa (9,6 miljoonaa euroa vuonna 2019). Hankerahoitus perustuu vahvasti kansainvälisiin, maakunnallisiin ja paikallisiin kumppanuuksiin. Hankkeet integroivat JHT:n toimintaympäristöönsä ja niillä on myös merkittävä työllistävä ja paikallistaloutta aktivoiva vaikutus.

Toimintavuoden henkilötyövuodet olivat 526 vastaavien henkilötyövuosien ollessa 506 vuonna 2019 (ks. luku 1.4.2.1 Henkilöstön tunnuslukujen kehitys sekä liitetiedot 2.2.7).

Määrärahojen käyttöä on käsitelty tarkemmin luvussa 2.1.1.1 ja 2.1.1.2.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan kokonaismenojen jakautuminen rahoituslähteittäin vuosina 2019–2020

Kokonaismenot rahoituslähteittäin, 1000 euroa	2020 yhteensä	2019 yhteensä	Muutos eur	Muutos %
Maksullisen toiminnan menot	10 011	13 127	-3 115	-24 %
MMM momentti 30.64.50	8 003	7 741	262	3 %
YM momentti 35.10.52	49 761	33 518	16 243	48 %
YM, meriensuojelu momentti 35.10.22	484	841	-358	-43 %
YM, luonnonsuojelualueiden hankkiminen momentti 35.10.63	90	355	-264	-75 %
EU-rahoitus	5 866	5 539	327	6 %
OM, avolaitostyöt	1 307	986	321	33 %
TEM, työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet	235	355	-119	-34 %
Muu ulkopuolinen rahoitus	2 616	2 752	-135	-5 %
Yhteensä	78 373	65 213	13 160	20 %
Menot pl. maanhankintainvestoinnit	78 283	64 858	13 425	21 %

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan menojen jakautumin menolajeittain vuosina 2019–2020

Kokonaismenot menolajeittain, 1000 euroa	2020 yhteensä	2019 yhteensä	Muutos eur	Muutos %
Aineet ja tarvikkeet	1 082	3 414	-2 332	-68 %
Ulkopuoliset palvelut (tuotanto)	6 550	6 059	491	8 %
Henkilöstömenot	28 580	27 239	1 341	5 %
Matkat ja muut henkilöstömenot	2 915	3 173	-258	-8 %
ICT-laite ja -ohjelmistomenot	2 621	2 371	250	11 %
Vuokrat ja muut toimitilamenot	11 818	3 343	8 475	254 %
Ajoneuvo- sekä muut kone- ja laitemenot	3 207	2 288	919	40 %
Muut palvelujen ostot	2 186	1 804	382	21 %
Muut markkinointi-, hallinto- ja liikemenot	13 087	12 203	884	7 %
Investoinnit	6 256	2 988	3 268	109 %
Maanhankintainvestoinnit	71	332	-261	-79 %
Yhteensä	78 373	65 213	13 160	20 %
Menot pl. maanhankintainvestoinnit	78 303	64 882	13 421	21 %

Alla olevassa taulukossa on kuvattu menojen jakaumaa ohjaavien ministeriöiden hallinnonalalle menolajeittain. Jakauma on laadittu rahoitus-

lähteittäin ja toiminnoittain kohdentaen ko. ohjaavan ministeriön hallinnonalalle.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön toiminnan menojen jakautumin hallinnonaloittain vuonna 2020

Kokonaismenot hallinnonaloittain 2020, 1000 euroa	YM	MMM	Yhteensä
Materiaalit ja palvelut	5 619	2 014	7 633
Henkilöstömenot	22 632	6 031	28 663
Liiketoiminnan muut kulut	29 141	6 611	35 752
Investoinnit	5 916	410	6 326
Yhteensä	63 307	15 067	78 374

Seuraavassa taulukossa on esitetty tulossopimukseen ja sen liitteeseen perustuvan rahoituksen sekä muiden rahoituslähteiden jakautuminen tehtävittäin ja rahoituslähteittäin. Yhteiset menot sisältävät luontopalvelujen mm. hallinnon, viestinnän, kehittämisen sekä tietohallinnon menoja. Vertailuvuosia ei

ole saatettu vertailukelpoisiksi. Yhteisten menojen merkittävä kasvu aiheutuu pääosin vuonna 2020 tehdystä Luontopalvelujen sisäisestä organisaatiomuutoksesta ja siitä seuranneesta kirjaustavan muutoksesta, jossa aiemmin eri tehtäville kohdenetut menot on koottu osaksi yhteisiä menoja, esim.

tietohallinto. Eräasiat kattavat koko Eräpalvelut-vas- tualueen rahoituksen ja toiminnan menot. Eräpalvelujen muut rahoituslähteet ovat pääosin maksullisen toiminnan tuloja 6,4 miljoonaa euroa (5,8 v. 2019). Luontopalvelujen muissa rahoituslähteissä maksullisen toiminnan tulojen osuus on 45 prosenttia eli

6,1 miljoonaa (41 % eli 6,6 milj. v. 2019) euroa. Muilta osin muut rahoituslähteet koostuvat pääosin eri rahoituslähteistä saaduista EU-projektirahoitusten menoista.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön kokonaismenot vuosina 2019–2020 tehtävittäin ja rahoituslähteittäin

Rahoituslähteet ja tehtävät, 1000 euroa	2020 MMM mom 30.64.50	2019 MMM mom 30.64.50	2020 YM mom 35.10.52	2019 YM mom 35.10.52	2020 Muut rahoituslähteet	2019 Muut rahoituslähteet	Menot yhteensä 2020	Menot yhteensä 2019	Muutos eur	Muutos %
Yhteiset menot	606	454	5 877	2 634	284	997	6 767	4 086	2 681	66 %
Luonnon- ja kulttuuriperinnönsuojelu	0	106	13 712	8 001	4 562	5 192	18 274	13 299	4 975	37 %
Luonnon matkailu- ja virkistyskäyttö	4 010	4 671	26 317	19 856	8 415	9 477	38 742	34 004	4 738	14 %
Alueiden hallinta	108	202	3 808	3 021	297	451	4 213	3 674	539	15 %
Eräasiat	2 111	1 983	34	6	7 063	7 836	9 208	9 825	-617	-6 %
Siemenhuolto	1 169	325	0	0	0	0	1 169	325	844	259 %
Menot yhteensä 2020	8 003	7 741	49 748	33 518	20 622	23 954	78 374	65 213	13 161	20 %
Menot yhteensä 2019	7 741		33 518		23 954		65 213			
Muutos euro	262		16 230		-3 332		13 161			
Muutos %	3 %		48 %		-14 %		20 %			

Alla olevassa taulukossa on laskelma Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien maa- ja metsätalousministeriön kolmivuotisen siirtomäärärahan

(momentti 30.64.50) kumulatiivisesta käytöstä tehtävittäin.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön maa- ja metsätalousministeriön määrärahan (momentti 30.64.50) käyttö tehtävittäin vuonna 2020

MMM määrärahan (mom 30.64.50) käyttö tehtävittäin, 1000 euroa	Määräraha 2020	Valtuus 2020	LTA IV + LTA VII 2020	Siirtynyt vuodelta 2019	Bruttotulot 2020	Käytettävissä 2020	Ennuste 2020	Bruttomenot 2020	Siirtyy vuodelle 2021
1. Yhteiset menot							696	606	
2. Valtion retkeilyalueet, erämaa-alueet, virkistysmetsät, muut virkistysalueet, muu reittiverkosto					1		4 608	4 117	
3. Erävalvonta					3		1 773	1 751	
4. Riistataloudelliset hankkeet							27	30	
5. Kalataloudelliset hankkeet							1	3	
6. lijojen uittovelvoitteen ja Ylä-Lapin kalavesien hoito							316	327	
7. Pohjois-Suomen siemenhuolto		992			770		1 201	1 169	
Yhteensä	7 592	992	5 526	266	774	15 150	8 622	8 003	7 147

1.4.1.2 Tuottavuus

Valtioneuvoston 28.4.2020 hyväksymissä Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa on julkisten hallintotehtävien yksikölle annettu tavoitteeksi mm. kehittää toimintansa tuottavuuden ja vaikuttavuuden mittaamista.

Kokonaistuottavuuden kehityksen tavoitteet on sisällytetty tulossopimukseen. Tulossopimus ja vuotuinen tulosoheutus kokonaisuudessaan asettavat välillisesti kustannustehokkuutta edistäviä tavoitteita, asettaen vaikuttavuus-, suorite- ja laatutavoitteita sekä määritetään resurssit, joilla tavoitteet tulee saavuttaa (VTV 1/2018).

Tuottavuutta arvioidaan Tilastokeskuksen kehittämällä kokonaistuottavuuden panos-tuotos menetelmällä, jossa tuottavuus lasketaan tuotos- ja kustannusindeksin avulla käyttäen parivuosi-laskentamallia. Suhdeluku 100 ilmaisee, että panokset, tuotokset ja tuottavuus ovat toteutuneet edellisen vuoden tasolla.

Tuotosindeksi lasketaan suoritteiden lukumäärien ja kustannusosuuksien muutoksen avulla. Toiminnan tuottavuuden eli työn tuottavuuden käytetyt suoritukset on ryhmitelty ydinprosesseittain ja ryhmien sisällä suoritteita on tarkennettu. Toimintokohtaiset

kustannusosuudet on laskettu sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Kustannusindeksin laskennassa kustannukset jaettiin palkka-, poisto ja muihin kustannuksiin. Toimintavuoden kuluja ei deflatoitu Tilastokeskuksen julkaiseman menoindeksin puuttuessa sen julkaisupäivän ollessa 11.2.2021.

Valtiontalouden tarkastusvirasto teki vuonna 2017 tarkastussuunnitelmaansa sisältyneen Metsähallituksen toiminta valtion maa- ja vesiomaisuuden hallinnassa -tarkastuksen 1/2018 (www.vtv.fi/files/5982/1_2018_Metsahallituksen_toiminta_valtion_maa-_ja_vesiomaisuuden_hallinnassa.pdf sivut 9, 41–44). Tarkastuksen perusteella Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksiköllä on hyvät edellytykset julkisten hallintotehtävien kustannustehokkaaseen hoitoon, Julkisten hallintotehtävien kustannustehokkuutta on pyritty edistämään monin tavoin. Tuottavuutta parantavana tavoitteena on ollut myös hakea budjettirahoitusta täydentävää hankerahoitusta. Vuosittain vaihtuvat ulkoisen rahoituksen volyymit muokkaavat niin tavoitteita, suoritteita kuin resurssejakin. Kustannustehokkuutta ohjataan ja sen kehitystä seurataan. Kannanottona VTV toteaa raportissaan, että johtopäätöksiä kustannustehokkuuden kehityksestä ei kokonaistuotta-

vuusindeksiä arvioimalla voi tehdä, sillä toimintavuodet julkisten hallintotehtävien hoidossa eroavat toisistaan merkittävästi. Määrällisten suoritteiden kustannustehokkuus on riippuvaista myös ulkoisista tekijöistä, jolloin kustannustehokkuus muuttuu ilman panostuksessa tapahtuvaa muutosta. Huomio tulisi kiinnittää tällöin toiminnan vaikuttavuuteen.

Vuoden 2021 aikana jatketaan toimia, omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kehittää tuottavuuden ja vaikuttavuuden mittaamista osana ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön kanssa tehtävää laajempaa mittarikehitystyötä. Kehittämissä huomioidaan VTV:n raportissa (2017) esiin tuotuja havaintoja.

Parivuosivertailussa kokonaistuottavuuden arvo toteutui merkittävästi yli sadan, indeksiluvun ollessa 113. Tuottavuus kasvoi kaikilla laskentamallin osa-alueilla. Laskentamallin tuotokset kasvoivat 17 prosenttia. Tuotosten tuottamiseen tarvittava työpanos kasvoi lähes viisi prosenttia. Tuotokset kasvoivat voimakkaammin kuin niiden tuottamiseen tarvittava työpanos saaden työn tuottavuuden nousemaan 11 prosenttia. Samaan aikaan myös kokonaispanos eli tuotosten tuottamiseen tarvittavat kustannukset kasvoivat vain kolme prosenttia. Laskentamallin mukaisessa parivuositarkastelussa kokonaistuottavuus eli tuotoksen ja kokonaispanoksen suhde parani 13 prosenttia.

Julkiset hallintotehtävät -yksikön tuotosten ja panosten toteuma indeksit, työn tuottavuus sekä deflatoimaton kokonaistuottavuus 2019–2020 sekä vastaavat toteumat vuosilta 2018–2019 ja 2017–2018

Indeksi, ei deflatoitu	2019–2020	2018–2019	2017–2018
Tuotos, toteutuneet suoritteet	117,03	78,53	104,54
Työpanos, tehollinen htv	104,95	96,43	98,69
Kokonaispanos, tuloslaskelman kulut	103,30	100,80	105,02
Työn tuottavuus, tuotos/työpanos	111,51	81,44	105,93
Kokonaistuottavuus, tuotos/kokonaispanos	113,29	77,91	99,55

Julkiset hallintotehtävät -yksikön kokonaistuottavuus laskelmassa tuottavuutta kuvaavat suoritteet 2019–2020

Loppusuoritteet prosesseittain	Mittari
ALUEIDEN HALLINTA	
Hoito- ja käyttösuunnitelmat Natura-alueilla	Niiden Natura-alueiden lukumäärä, joille valmistunut hoito- ja käyttösuunnitelma (HKS)
Luonnonsuojelu-alueiden perustaminen	Valmistuneiden suojelukiinteistöjen määrä
Maankäyttöön vaikuttaminen	Lausuntojen lukumäärä (ei sisällä naapurien kuulemisia)
Maksulliset käyttöoikeudet	Uusien/päivitettyjen sopimusten määrä VuokraGis sovelluksessa
Maastoliikenneluvat	Uralupien ja urien ulkopuolisten lupien lukumäärä
NATA-arviointien määrä	Niiden Natura-alueiden lukumäärä, joille on valmistunut NATA-arviointi
LUONNONSUOJELU	
Luontotyyppien inventointi, ha	Inventoidut hehtaarit maa-alueilla
Ennallistaminen ja hoito, ha	Ennallistetut ja hoidetut hehtaarit
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	Tarkastetut esiintymät, kappaletta
Huoltokirjat strategisen kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden kohteille	Valmistuneiden huoltokirjojen lukumäärä
LUONNON VIRKISTYSKÄYTTÖ	
Maksuton opastus	Käyntimäärät luontokeskuksissa ja muissa asiakaspalvelupisteissä
Palveluvarustuksen ylläpito	JHT:n hallinnoimien rakennusten ja rakennelmien lkm Pave tietojärjestelmässä. Jälkimmäisen vuoden luku otetaan suoraan sovelluksesta. Siitä vähennetään vuoden aikana rakennettujen kohteiden sekä JHT:n hallintaan siirrettyjen kohteiden lukumäärä.
Maksullinen opastus (opastetut henkilöt)	Opastettujen henkilöiden lukumäärä
Maksullinen tilojen vuokraus	Tilojen vuokratulot 1000 euroa
ERÄASIAT	
Erävalvonta	Asiakaskontaktien lukumäärä
Valtion kalastonhoitomaksu	Valtion kalastonhoitomaksun vuosiluvan maksaneiden lukumäärä
Metsästys ja kalastus (kalastuslupien lkm)	Kalastuslupien lukumäärä
MUUT TEHTÄVÄT	
Pohjois-Suomen siemenhuolto (myydyt kilot)	Myydyt siemenkilot

Julkiset hallintotehtävät -yksikön kokonaistuottavuus laskelman suoritteiden toteuma ja niihin kohdistuneet kustannusten osuus kokonaismenoista 2019–2020

	Toteuma Määrä 2019	Osuus kaikista menoista (%) 2019	Toteuma Määrä 2020	Osuus kaikista menoista (%) 2020
Loppusuoritteet 2018–2019				
Hoito- ja käyttösuunnitelmat Natura-alueilla	2	0,8	1	0,8
Luonnonsuojelu-alueiden perustaminen	0	1,1	130	1,2
Maankäyttöön vaikuttaminen	179	2,4	220	2,2
NATA-arviointien määrä	52	0,6	110	1,1
Luontotyyppien inventointi maa-alueilla,ha	24 339	3,4	44 210	7,0
Ennallistaminen ja hoito, ha	6 341	10,2	9 637	10,7
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	6 046	7,6	5 942	7,0
Huoltokirjat strategisen kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden kohteille	14	0,9	29	1,7
Maksuton opastus	1 152 100	17,3	890 000	24,7
Palveluvarustuksen ylläpito	35 075	33,2	35 273	28,2
Maastoliikenneluvat	6 721	0,5	12 836	0,4
Valtion kalastonhoitomaksu (vuosiluvan maksaneiden lkm)	180 486	0,8	215 983	0,5
Erävalvonta	9 861	3,9	9 559	3,3
Maksullinen toiminta, mittarina myyntitulot, ellei muuta ilmoitettu				
Maksulliset käyttöoikeudet	408	0,8	691	0,5
Maksullinen opastus (opastetut henkilöt)	46 490	4,8	7 529	0,1
Maksullinen tilojen vuokraus	1 700	0,0	1 602	0,0
Metsästys ja kalastus (kalastuslupien lkm)	94 121	11,3	117 687	9,2
Siemenhuolto (myydyt kilot)	1 614	0,5	1 365	1,5
Tuotosindeksi 2019–2020				117,03

1.4.1.3 Kannattavuus

Julkisten hallintotehtävien -yksikön maksullisen toiminnan kannattavuus ja kustannusvastaavuuden toteuma 2020

Maksullinen toiminta	2020 toteuma
Julkisoikeudelliset suoritteet	
MMM:n maksuasetuksen 888/2017 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	71 %
YM:n maksuasetuksen 1029/2017 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	28 %
Liiketaloudelliset suoritteet	
MMM:n maksuasetuksen 888/2017 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	124 %
YM:n maksuasetuksen 1029/2017 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	164 %
Erillislainsäädäntöön perustuvat	
MMM – Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	108 %
YM – Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	88 %

Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tulorahoitteen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus lasketaan soveltaen Valtiokonttorin 17.12.2020 antamaa määräystä VK/54895/00.00.01.06.00/2020. Vuoden 2020 maksullisen toiminnan yhteenlaskettu kustannusvastaavuus kaikkien suoritteiden osalta oli 102 prosenttia. Toimintavuoden kokonaisliikevaihto laski 0,7 miljoonaa euroa (5 %). Liikevaihdon laskuun vaikuttivat osaltaan koronapandemian aiheuttamana annetut vuokranalennukset 0,4 miljoonaa euroa sekä luontokeskusten ja varaus- ja vuokratupien sulkeminen. Kaikista kustannuksista suurin yksit-

täinen kustannuserä on henkilöstökustannukset: 3,9 miljoonaa euroa (32 %).

Julkisten hallintotehtävien maksullisten suoritteiden hinnoittelusta säädetään valtion maksuperustelaissa - ja asetuksessa sekä Metsähallitukselle erikseen säädetyissä asetuksissa, Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 1029/2017 sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 888/2017. Asetuksilla säädetyn mukaisesti suoritteiden hinnoittelu jakautuu omakustannusarvon mukaisiin, omakustannusarvoa alhaisempiin ja maksuttomiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin sekä liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin ja muihin maksullisiin suoritteisiin. Tuotto- ja kustannustiedot

perustuvat liikekirjanpitoon. Kustannusvastaavuuslaskelmat laadittiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kohdentaen käytössä olevaan toteutuneeseen työaikaan. Työaikajakaumaa käytettiin myös poistojen, korkojen sekä yhteiskustannusten kohdentamisessa.

Maa- ja metsätalousministeriön julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2020 oli -1,6 miljoonaa euroa. Julkisoikeudellisten suoritteiden liikevaihto kasvoi 0,4 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu muodostui metsästyslupamyynnin kasvusta (13 %). Pyydyskalastuksen pysyessä vastaavalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Kustannuksista merkittävin osa muodostui palvelujen ostosta ja henkilöstökuluista niiden ollessa 73 prosenttia kaikista kustannuksista. Ympäristöministeriön toimialan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 28 prosenttia. Liikevaihto kasvoi 0,04 miljoonaa euroa, 21 prosenttia.

Maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 124 prosenttia eli 0,5 miljoonaa euroa ennen Pohjois-Suomen käpykeräykseen saatua hintatukea. Pohjois-Suomen siemenhuollon käpykeräyksen kustannusten kattamiseen on saatu eduskunnan myöntämän valtuuden mukaisesti rahoitusta valtion budjetista 0,9 miljoonaa euroa maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50. Liiketaloudellisten suoritteiden liikevaihto kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli viisi prosenttia Vapakalastuksen ja aktiivisten kalastusmuotojen suosio jatkoi edelleen kasvuaan. Kalastuslupien liikevaihto kasvoi 0,2 miljoonaa euroa samaan aikaan siemenmyynnin laskiessa 0,09 miljoonaa

euroa muiden suoritteiden liikevaihdon säilyessä lähes samalla tasolla. Siementen myynnissä vuosittainen vaihtelu on normaalia. Kustannuksista merkittävin osa muodostui vuokrista ja henkilöstökustannuksista yhteensä 1,6 miljoonaa euroa ollen 68 prosenttia kaikista maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannuksista.

Ympäristöministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 164 prosenttia eli 1,9 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 1,2 miljoonaa euroa aiheutuen suurimmalta osin koronapandemian suorista tai välillisistä vaikutuksista. Luontokeskukset ja myös vuokratuvat olivat suljettuina osan vuodesta, mikä vaikutti myynnin laskuun. Pitkäaikaisille vuokralaisille annettiin vuokranalennuksia. Luonnossa liikkuvien käyntimäärät lisääntyivät mutta asiakaskäyttäytyminen oli erilaista kuin aikaisempina vuosina joten liikevaihto ei kasvanut käyntimäärien kasvaessa. Käynnissä oleva soiden ennallistamiseen keskittyvä iso LIFE-projekti mahdollistaa useiden, isojen puustoisten soiden ennallistamisen, mikä vaatii puuston poistoa kohteiden luonnontilaa vastaavan lopputuloksen saavuttamiseksi. Vuonna 2020 puunmyynti oli kuitenkin 0,2 miljoonaa euroa alhaisempaa kuin edeltävänä vuonna. Kustannuksista merkittävin osa muodostui poistoista ja henkilöstökustannuksista yhteensä 67 prosenttia ollen 2,0 miljoonaa euroa.

Julkisten hallintotehtävien maksullisten suoritteiden liikevaihto toimialoittain on esitetty luvussa 2.2.5 ja kustannuslaskennan periaatteita sekä kustannusvastaavuuslaskelmia esitetään numeerisesti luvussa 2.2.10.

1.4.2 Henkilöstön vireestä ja osaamisen kehittymisestä huolehditaan sekä esimiestyön laatua parannetaan

Vahvuudet

Vuoden 2019 henkilöstötutkimuksen pohjalta asetettiin Luontopalveluille kokonaisuutena kolme kehittämistavoitetta: Tulossopimuksen konkretisointi käytännön tekemiseksi, johtamisroolien kirkastaminen sekä tietohallinnon johtaminen ja organisaatiovarmuuden lisääminen. Tulossopimuksen ja toiminnansuunnittelun vahvempi yhteensovittaminen selkeytti tulossopimuksen roolin ja tavoitteet koko henkilöstölle. Samalla tämä vuorovaikutteinen prosessi lisäsi yhteistyötä sisäisesti sekä ohjaaviin ministeriöihin. Luontopalvelujen johtoryhmässä keskityttiin työhyvinvoinnin ja jaksamisen varmistamiseen yhteistyössä Terveystalon kanssa. Luontopalvelualueilla järjestettiin koronapandemian mahdollistamissa rajoissa tiimivalmennuksia, missä keskityttiin mm. työhyvinvoinnin edistämiseen ja työssä jaksamiseen, yhteisen toimintatavan kirkastamiseen, arvostuksen osoittamiseen sekä yhteishengen kohottamiseen. Testattiin pilottina työvälineitä osaamistarpeiden kehittämiseen. Tietohallinnon uudistaminen vietiin läpi suunnitellusti ja on kuvattu edellä tarkemmin kohdissa 1.3.2 ja 1.3.3.

Eräpalvelujen ehdoton vahvuus on ollut hyvä työyhteisön ilmapiiri, johon liittyy henkilöstön luottamus kollegoiden apuun ja tukeen. Myös esimiestyö on koettu hyväksi ja oikeudenmukaiseksi. Vuoden 2019 henkilöstötutkimuksen pohjalta asetettiin Eräpalveluille kokonaisuutena kaksi kehittämistavoitetta: Kannustaminen ja osaamisen kehittäminen sekä digitalisaation mahdollisuuksien

hyödyntäminen. Nämä tavoitteet asetettiin, jotta onnistuminen vaativassa asiakastyössä varmistetaan. Asiakkaiden määrä kasvaa nopeasti ja myös asiakastyön vaativuus kasvaa. Erilaisten palvelujärjestelmien uudistustyö edellyttivät koulutusta ja osaamisen kehittämistä ja työ jatkuu.

Koronapandemia muutti työtavat ja keskinäinen vuorovaikutus siirtyi lähes täysin sähköiseen maailmaan. Koronapandemian takia henkilöstö teki paljon etätöitä, josta on pääosin hyviä kokemuksia. Tähän siirtyminen kuitenkin onnistui hyvin ja henkilöstö alkoi järjestämään muun muassa virtuaalisia kahvihetkiä ja vapaamuotoisia kokouksia, joilla huolehdittiin myös työyhteisön hyvinvoinnista. Jopa virtuaaliset pikkujoulut pystyttiin pitämään. Lisäksi henkilöstöä perehdytettiin LEAN-johtamismalliin, joka tähtää tehokkaaseen ja sujuvaan työntekoon sekä työhyvinvoinnin edistämiseen.

Heikkoudet

Luontopalvelujen johtoryhmän työn ja roolien määrittely ei edennyt ja sitä jatketaan uuden luontopalvelujohtajan johdolla. Osaamisen kehittämisessä jäätiin odottamaan konsernissa aloitettua osaamisen kehittämisen prosessin aloittamista. Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvät riskit liittyvät työn määrään, kiireen tuntuun ja näistä johtuvaan kuormittumiseen. Eräpalvelujen osalta nopeasti kasvava asiakaspinta ja taloustilanteeseen liittyvät vaativat selvitystarpeet loivat myös erävarmuutta, joka heijastui myös henkilöstötutkimuksen tuloksiin.

Johtopäätökset

Osaamisen kehittäminen on noussut keskeiseksi tavoitteeksi koko Metsähallituksessa ja etenemmesen osalta yhteisellä aikataululla koko konsernissa. Lisäksi asiakasmäärät ja palvelujen kysyntä kasvoivat

voimakkaasti. Kuitenkin vuodesta selvittiin hyvin ja toiminnan vaikuttavuus kasvoi merkittävästi. LEAN-toimintamallilla saavutettavien ilmeisten hyötyjen perusteella jatkuvan parantamisen kulttuurin rakentamista jatketaan myös tulevaisuudessa.

1.4.2.1 Henkilöstön tunnuslukujen kehitys

Henkilöstön tunnuslukujen kehitys 2017–2020	2017	2018	2019	2020
Henkilötyövuodet (Poissaoloja ei ole poistettu)				
Vakinaiset	395	386	379	360
Määräaikaiset	135	136	127	166
Yhteensä	530	522	506	526
Henkilömäärä 31.12.				
Vakinaiset	398	389	388	381
Määräaikaiset	103	111	167	213
Yhteensä	501	500	555	594
Palkkasumma ilman sivukuluja, milj. euroa	20,9	23,5	22,2	23,3
Henkilöstön keski-ikä				
Vakinaiset	49,0	49,7	50,5	50,1
Määräaikaiset	37,0	38,9	40,0	40,9
Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus ja keskimäärä				
Alkaneet palvelussuhteet	8	20	7	21
Päättyneet palvelussuhteet	22	20	13	23
Henkilöitä keskimäärin	403	392	391	381
Kokonaisvaihtuvuus	-3,5	0	-1,2	-0,5

1.4.2.2 Työhyvinvointi

Työhyvinvoinnin kehitys 2017–2020	2017	2018	2019	2020
Työtyytyväisyys ja inhimillisen pääoman kehitys (henkilöstötutkimus)				
Esimiestyöskentely (asteikko 1–5)	3,9	3,9	4,1	3,9
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (asteikko 1–5)	3,7	3,7	3,6	3,7
Vire (asteikko 1–5)	3,9	3,8	4,0	3,9
Työtapaturmista johtuvat poissaolot (työpäivää/htv)	0,1	0,5	0,4	0,4

1.4.3 Toiminnan kustannusvaikuttavuutta parannetaan

Vahvuudet

Zonation-ohjelmisto on ekologiseen tietoon perustuvan päätöksenteon apuväline, jonka avulla voidaan parantaa ennallistamisen ja luonnonhoidon kustannusvaikuttavuutta. Helmi-ohjelman luonnonhoidon ja ennallistamisen kustannusvaikuttavuutta on tehostettu hyödyntämällä toimenpiteiden kohdentamisessa Zonation-analyysin tuloksia, jossa Natura 2000 -alueita on priorisoitu ennallistamis- ja luonnonhoitopotentiaalinalin sekä toisaalta luontoarvojen korvaamattomuuden suhteen. Virkistys- ja matkailukäytön rakenteisiin sekä kulttuuriperintökohteiden hoitoon kohdennettiin uudistus ja korjaustoimenpiteitä yli sadalle kysynnän painopistealueelle eri puolilla maata. Terveys- ja hyvinvointivaikutukset säilyivät edelleen korkealla tasolla. Käytön kestävydestä tuotettiin ensimmäinen valtakunnallinen kokonaisarvio perustuen vuonna 2019 seurannassa olleiden seitsemän kansallispuiston ja kolmen muun

alueen käytön kestävyden LAC-arvioinnin tuloksiin. Kestävyyden tila seurannan piirissä olevilla alueilla on pääsääntöisesti hyvä. Kestävyyden seuranta laajennettiin ja sitä tehtiin 12 kohteella ja käynnistettiin 11 uudella kohteella. Erillisrahoituksella aloitettiin Eräpalvelujen vetämä valuma-alue projekti, jonka toteutuksessa mukana Eräpalveluiden lisäksi Metsätalous Oy:n sekä Luontopalveluiden asiantuntijat. Yhteistyöllä tase-alueista riippumatta saatu projekti alkamaan hyvin koko maassa kymmenellä eri pilottialueella.

Heikkoudet

Ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpiteiden kustannusvaikuttavuutta mittaavan mittarin kehitystyö on osoittautunut luultua haastavammaksi eikä mittaria ole vielä saatu valmiiksi. Ongelmat ovat olleet kuitenkin lähinnä teknisiä liittyen tiedon saamiseen ulos paikkatietojärjestelmästä. Zonation-

1.4.2.3 Tulospalkkio

Metsähallituksen koko henkilökunta on tulospalkkiojärjestelmässä. Tulospalkkion kriteerit liittyvät taloudellisen tulokseen sekä toiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen liittyviin tavoitteisiin. Palkkion enimmäismäärä voi olla maksimissaan 10 prosenttia palkkasummasta. Metsähallituksen liiketoimintojen

taloudellisen tuloksen saavuttaminen laukaisee tulospalkkioiden maksun. Tilinpäätökseen ei sisälly varausta tulospalkkioiksi, koska toteutuneen tuloksen perusteella tulostavoitteeseen ei päästy. Tulospalkkioiden maksusta päättää Metsähallituksen hallitus.

analyysit perustuvat aina olemassa olevaan paikkatietoon, joten kaikki toimenpidetarpeessa olevat kohteet eivät ole siten mukana analyysissä inventointipuutteiden takia. Zonation ei myöskään tunnista kohteita, joissa esim. suon ennallistaminen ei ole mahdollista naapurimaanomistajille aiheutuvan vettymishaitan takia. Virkistyskäytön suoria vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen, laji ja luontotyyppitasolla on haasteellista seurata. Yleensä näihin vaikuttavat paljon muutkin tekijät ja menetelmää kehitetään parhaillaan tältä osin. Kävijätutkimukset eivät ole aina optimaalisen herkkiä tuottamaan käytön kestävyden LAC-mittareita, etenkin jos niiden päivitysväli on yli viisi vuotta. Valuma-alue projektin pilottialueiden valinta oli varsin haasteellista. Eri toimijoiden välillä on ollut aiemmin varsin vähän yhteistoimintaa, jonka seurauksena toimintatapojen yhdenmukaistamista on pitänyt yhteensovittaa.

Johtopäätökset

Ennallistamisen ja luonnonhoidon toimenpiteiden kohdentamisessa Zonation-analyysien tulokset käytettynä yhdessä asiantuntija-arvion ja paikallistuntemuksen kanssa tuottavat käytännön kannalta parhaan tuloksen. Laajennetaan ja kehitetään edelleen käytön kestävyden seuranta (LAC) jatkuvan parantamisen hengessä. Kehitettävän maastopalautejärjestelmän hyödyntäminen on mahdollinen osaratkaisu kestävyden seurannassa. Palvelurakenteiden paikkatiedon laadun parantamiseksi järjestetään edelleen sisäistä koulutusta tehtäväalueesta vastaaville. Haasteista huolimatta valuma-alueiden pilottikohteiden suunnittelu on edennyt hyvin ja niiden toteutusta jatketaan.

2. TILINPÄÄTÖS

2.1 Tilinpäätösanalyysi

2.1.1 Tuloslaskelma

Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi.

Valtion talousarviosta myönnettävän rahoituksen lisäksi julkisiin hallintotehtäviin käytetään Julkisten hallintotehtävien yksikölle kertyvät tulot, kiinteistöjen myyntitulot, hankerahoituksella saadut tulot sekä muut saadut avustukset ja lahjoitukset.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien -yksikön erillinen kirjanpito ja erillinen tilinpäätös vuodelta 2020 on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti. Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien -yksikön (JHT) liikekirjanpidon tuloslaskelma, tase ja liitetiedot sekä niitä kuvaava tilinpäätösanalyysi on laadittu merkittäviltä osin suoriteperusteisesti liikelaitoksen tilinpäätösmallin mukaisesti koko toimintavuodelta 2020. Tilikauden poistoja eikä Pohjois-Suomen siemenhuollon varastonmuutosta kateta vuosittaisella talousarviorahoituksella, vaan ne on jo katettu talousarviorahoituksen varainkäytöllä hankintahetkellä. Tuloslaskelmassa on esitetty omana eränä tilikauden tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan. Tämä siirto perustuu asetuksen 1368/2016 5§:n määräykseen. Julkisten hallintotehtä-

vien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan sen tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

Liikekirjanpidon tuloslaskelman ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja oli 1,0 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2019). Ylijäämä muodostui pääosin maksullisen toiminnan ylijäämästä 1,8 miljoonaa euroa sekä käyttöomaisuuden oikaisuksista ja myyntivoitoista 0,9 miljoonaa. Samanaikaisesti poistojen ollessa 1,4 miljoonaa euroa ja Pohjois-Suomen siemenhuollon varmuusvaraston muutoksen ollessa 0,2 miljoonaa euroa

Avustuksella katettu, tilikauden aikana luontomatkailukäytössä oleviin rakennuksiin ja rakennelmiin, tiehankkeisiin, koneisiin ja kalustoon sekä tietojärjestelmiin tehdyt investoinnit 5,9 (2,3 v. 2019) miljoonaa euroa on kirjattu hankintamenon vähennykseksi (KILA 2003/1701). Julkisten hallintotehtävien liikekirjanpidon tuloslaskelmassa on esitetty valtion talousarvion kautta saatu rahoitus sekä liiketoiminnan muut tuotot suoriteperusteisena tuottoeränä siten, että ne vastaavat tilikaudelle kirjattuja kuluja (pl. poistot ja varaston muutos, maksullisen toiminnan tulos), kulujen oikaisuja sekä osittain kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoja. Näin esitettynä

oman pääoman jatkuvuus on yhtenevä liikelaitoksen tilinpäätöksen kanssa.

Maksullisen toiminnan tuotot eli liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot olivat yhteensä 19,7 miljoonaa euroa kasvaen edellisvuoteen verrattuna 0,1 miljoonaa euroa eli yksi prosentti. Liiketoiminnan muut tuotot muodostuvat pääosin muusta kuin valtion talousarviosta saaduista hanke- rahoituksista sekä saaduista vakuutuskorvauksista ja omaisuuden myyntivoitosta. Tilikauden liikevaihto toimialoittain ja liiketoiminnan muut tuotot on eritelty liitetiedoissa 2.2.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot.

Valtion talousarviosta liikekirjanpidon tuloslaskelmaan kirjattu rahoitus 55,8 miljoonaa euroa on eritelty tuloslaskelmaa täydentävässä liitelaskelmassa kohdassa 2.2.5.

Tilikauden 2020 liikekirjanpidon kulut 74,0 miljoonaa euroa kasvoivat edellisvuoteen nähden 9,9 miljoonaa euroa (16 %). Kulujen kasvu aiheutui, lisääntyneen rahoituksen mukaisesti, pääosin korjausvelan vähentämisestä. Yksittäisinä erinä merkittävimmät kulujen kasvut kohdistuivat luontomatkailukäytössä olevien kiinteistöjen huolto-, kunnossapito- ja korjaustoimenpiteisiin sekä tiehankkeisiin. Henki-

löstökulut yhteensä toteutuivat 1,3 miljoonaa euroa suurempina kuin edeltävänä vuonna vastaavasti henkilötyövuodet kasvoivat 506:sta 526:een. Muut kulut kasvoivat 10,5 miljoonaa euroa mikä aiheutui osin kirjaustavan muutoksesta sekä saadun rahoituksen mukaisesti tulevaisuusinvestointirahoituksella toteutettujen mm. rakennelmien ja reittien korjauskulujen kasvusta.

Pohjois-Suomen siemenvaraston varastonarvo aleni 0,2 miljoonaa euroa vastaavan muutoksen ollessa 0,1 miljoonaa euroa vuonna 2019. Vuoden 2020 muutokseen sisältyy epäkuranttiusvähennystä 0,05 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 toteutetun käpykeräyksen siementuotanto lisätään varaston arvoon arviolta vuoden 2021 lopussa.

2.1.1.1 Valtion talousarviosta saatujen määrärahojen käyttö

Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus ennen hankintamenon vähennystä tai korjausta oli 61,05 miljoonaa euroa kasvaen edelliseen vuoteen verrattuna 15,9 miljoonaa euroa (35 %). Merkittävin rahoituksen kasvu oli ympäristöministeriön hallinnonalta saadussa rahoituksessa. Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatuja rahoituseriä on kuvattu luvussa 2.2.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tehtävien suorittamiseen ja niistä aiheutuviin menoihin. Valtion talousarviosta saatiin perusmäärärahan (momentit 30.64.50 MMM ja 35.10.52 YM) lisäksi hanke- ja muuta täydentävää rahoitusta.

Merkittävimmät, ympäristöministeriön kanssa tulossopimuksessa sovitut vuoden 2020 määrärahan momentilla 35.10.52 sisältyneiden kohdennettujen määrärahojen menot olivat tulevaisuusinvestointirahoituksella tehdyt toimet ml. elinympäristöjen tilan parantamiseen liittyvät tehtävät 11,5 miljoonaa euroa, josta investointeina hankintamenon vähennykseksi kirjattiin 1,9 miljoonaa euroa. Merkittävimmät elinympäristöjen tilan parantamiseen liittyvät toimet olivat soiden ennallistaminen 1,1 miljoonaa euroa, metsien elinympäristöjen hoito 0,8 miljoonaa euroa, luontotyypitiedon inventointi 1,1 miljoonaa euroa sekä laji-inventoiteihin ja lajien suojeluun 0,6 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä korjausvelan pienentämiseen liittyviä toimia tehtiin Tunturi-Lapissa 1,1 miljoonaa euroa sekä rannikkoseudulla 1,8 miljoonaa euroa. Kiinteistönmuodostukseen tulevaisuusinvestointirahoituksesta panostettiin 0,7 miljoonaa euroa.

Ympäristöministeriön hallinnonalan erillismäärärahoina saatu hanke- ja muu täydentävä rahoitus 0,9 miljoonaa euroa kohdistui pääosin meriluonnosuojeluun 0,4 miljoonaa euroa sekä LIFE-projektien kansallisiin rahoituksiin, MetZo III (ekologiset päätösanalyysit yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena) hankkeeseen. Lisäksi rahoitusta käytettiin kansainvälisen yhteistyön edistämiseen mm. Viron ja Latvian kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa tulossopimuksessa sovitut vuoden 2020 määrärahan momentille 30.64.50 sisältyneiden kohdennettujen määrärahojen merkittävimmät menot olivat 1,9 miljoonaa euroa, joista merkittävä osa 0,5 miljoonaa euroa kohdennettiin korjausvelan pienentämiseen mm. Itä-Suomessa, Perä-Pohjolassa, Tunturi-Lapissa, Pohjois-Lapissa ja Pohjanlahdella.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan hanke- ja muu täydentävä rahoitus 1,0 miljoonaa euroa kohdistui kalastonhoitomaksujen keräämisestä aiheutuneisiin menoihin 0,6 miljoonaa euroa, metsäpeuran rotupuhtaustyön hankkeeseen 0,1 miljoonaa euroa, valuma-alue kunnostuksiin 0,1 miljoonaa euroa sekä erä- ja kalataloudellisiin hankkeisiin 0,1 miljoonaa euroa.

Oikeusministeriön pääluokasta saadulla 1,3 miljoonan euron rahoituksella maksettiin avoimien työpanoksesta ja toiminnasta aiheutuneita menoja erityisesti Nuuksion, Sipoonkorven, Liesjärven ja Salamajärven kansallispuistoissa sekä Evon retkeilyalueella.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta saatu rahoitus 0,2 miljoonaa euroa muodostui harkinnanvaraisista työllistämismäärärahoista kohdentuen erityisesti Uudellemaalle, Kainuuseen, Koillismaahan ja Lappiin.

2.1.1.2 Maksullisen toiminnan ja muun rahoituksen käyttö

Muu kuin valtion talousarviosta saatu rahoitus koostuu maksullisen toiminnan tulorahoituksesta,

pääosin EU hankerahoituksesta sekä muusta täydentävästä rahoituksesta ml. käyttöomaisuuden myynti.

Maksullisen toiminnan tulorahoitusta käytetään maksullisen toiminnan suoritteiden aikaansaamisesta aiheutuneisiin menoihin sekä eduskunnan päätöksen mukaisesti Julkisten hallintotehtävien muihin ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyviin menoihin. (Luku 1.4.1.3 Kannattavuus ja 2.2.10 Kustannusvastaavuuslaskelmat).

Pohjois-Suomen siemenhuollon siemenmyynnistä saatua tulorahoitusta 0,77 miljoonaa euroa, käytetään siemenhuollosta aiheutuneiden menojen lisäksi maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovittujen muiden tehtävien hoitamiseen. Tämä on otettu huomioon ko. momentin mitoituksessa.

Maksuperustelain ja Metsähallitukselle säädettyjen maksuasetusten perusteella maksullisten suoritteiden tuotoista kertyvä liikevaihto maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön toimialalla oli yhteensä 12,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 miljoonaa euroa eli 5 %. Ympäristöministeriön toimialan liikevaihto laski 1,2 miljoonaa euroa pääosin koronapandemiasta johtuvista syistä, jolloin luontokeskuksia pidettiin suljettuina ja majoitustoiminta ja muu lyhytaikainen vuokraus keskeytettiin. Vastaavasti maa- ja metsätalousministeriön toimialan liikevaihto kasvoi 0,5 miljoonaa euroa. Kasvu muodostui pääosin julkisoikeudellisten metsästyslupien ja liiketaloudellisesti hinnoiteltujen kalastuslupien myynnin kasvusta.

Aikaisempien vuosien tapaan suurin osa kokonaisliikevaihdosta kertyi metsästys- ja kalastuslupaloista sekä alueiden pitkäaikaisesta vuokrauksesta ja käyttöoikeuden luovutuksesta ja puun myynnistä yhteensä 8,6 miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutosta ja kannattavuutta on analysoitu maksullisen toiminnan tulosta ja kannattavuutta käsittelevässä kappaleessa 1.4.1.3

Liiketoiminnan muut tuotot 7,1 miljoonaa euroa kertyivät pääosin ulkopuolisen rahoituksen hankerahoituksesta 6,3 miljoonaa euroa, josta merkittävin yksittäinen rahoitusosuus oli LIFE-rahoitusta 2,5 miljoonaa euroa. Ulkopuolinen hankerahoitus ennen hankintamenon vähennystä tai korjausta oli 7,0 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja rahoituslähteittäin on esitetty luvussa 1.4.1.1 Taloudellisuus 2.2.9 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus.

Suojelualueiden ennallistamistyömailta saatua, sertifioimattoman kuitu- ja energiapuun myynnistä kertynyttä 1,1 miljoonaa euron tuloa käytettiin pääosin EU:n LIFE-hankkeiden omarahoitusosuuksina.

Muuta kuin valtion talousarviosta saatua rahoitusta käytettiin 7,0 miljoonaa euroa hankkeiden toteuttamiseen sisältäen hankintamenon vähennyksenä ja korjauksena tehdyn 0,6 miljoonaa euroa. Tämä rahoitus koostuu pääosin maakuntaliittojen ja ELY-keskusten kautta ja suoraan EU:sta saadusta rahoitusta sekä kuntien ja yritysten osuuksista hankkeiden omarahoitukseen. Euromääräisesti ja toiminnan volyymiltaan merkittävimpiä olivat

LIFE-hankkeet. Käynnissä olevissa LIFE-hankkeissa tavoitteena on soiden, metsien ja pienvesien ennallistaminen, perinneympäristöjen kunnostus, metsäpeuran kannanhoito sekä laajalla verkostolla pohdittavat toimet liito-oravan ja saimaannorpan

suojelun parantamiseksi. Interreg-hankkeissa kehitetään olemassa olevia pienvesiatamiam rannikkoseudun saarien kansallispuistoissa Suomessa sekä luonnonsuojelualueilla Ruotsissa, parannetaan naalin suojelutilannetta ja kehitetään toimintasuun-

nitelmia haitallisten vieraslajien poistamiseksi, lisätään pohjoisen Perämeren meriluonnon tuntemusta Suomen ja Ruotsin yhteistyönä sekä lisätään Merenkurkun maailmanperintökohteen tunnettuutta ja kävijämääriä parantaen samalla elinkeinotoiminnan

mahdollisuuksia. (luku 2.2.9 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus).

2.1.2 Tase

Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi.

Metsähallituksen Julkisten hallintotehtävien yksikön taseen loppusumma on 1 091 090 602,41 euroa, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 41,8 miljoonaa euroa eli neljä prosenttia.

2.1.2.1 Vastaavaa

Avustuksilla katetut, tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin, rakennuksiin ja rakennelmiin sekä koneisiin ja kalustoon, tiehankkeisiin sekä tietojärjestelmiin tehdyt investoinnit sekä niihin kohdistuneet poistot yhteensä 5,9 miljoonaa euroa on kirjattu hankintamenon vähennykseksi tai korjaukseksi. Tarkempi erittely tase-eristä ja muutoksista on esitetty tasetta täydentävässä liitetiedossa luvussa 2.2.6.

Pysyvien vastaavien eli aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muiden pitkäaikaisten sijoitusten arvo hankintamenon vähennyksen ja korjauksen

jälkeen kasvoi 6,9 miljoonaa euroa, 1 030,4 miljoonasta eurosta 1 037,4 miljoonaan euroon.

Aineettomien hyödykkeiden arvo kasvoi 0,03 miljoonaa euroa pääosin keskeneräisiin tietojärjestelmiin kirjatusta, maksullisen toiminnan tuloilla tehdyllä investoinnilla ollen tilikauden päättyessä 0,4 miljoonaa euroa.

Aineellisten hyödykkeiden arvo kasvoi 6,9 miljoonaa euroa ollen tilikauden päättyessä 1 024,0 miljoonaa euroa (1 017,1 v. 2019). Arvon muutos aiheutui pääosin hallinnansiirtoina saaduista maa- ja vesialueiden lisäyksistä 8,1 miljoonaa euroa ja myynteinä tapahtuneesta vähennyksestä 0,9 miljoonaa euroa ja rakennuksiin ja rakennelmiin kohdistuneista poistoista 1,4 miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin tehtiin 4,9 miljoonan euron hankintameno vähennys.

Pitkäaikaisissa sijoituksissa ei tilikaudella tapahtunut muutoksia.

Vaihto-omaisuuden arvo pieneni 0,2 miljoonaa euroa Pohjois-Suomen siemenvaraston arvon laskiessa 1,0 miljoonaan euroon. Vuonna 2020 alkaneen käpykeräyksen siementuotanto lisätään tuotantoprosessin päättyessä varaston arvoon vuoden 2021 lopussa.

Lyhytaikaisten saamisten arvo 5,9 (6,4) miljoonaa euroa pieneni 0,5 miljoonaa euroa. Muutos aiheutui pääosin siirtosaamisiin kirjatun, eri EU rahoitusohjelmien yhteenlasketun hankerahoitussaatavien alenemasta 0,4 miljoonaa euroa.

Rahat ja pankkisaamisten arvo 46,6 miljoonaa euroa kasvoi edelliseen vuoteen nähden 35,6 miljoonaa euroa. Muutos aiheutui valtion talousarviosta saatujen kolmivuotisten siirtomäärärahojen, erityisesti ympäristöministeriön määrärahojen merkittävästä kasvusta vuonna 2020 ja kyseisen rahoituksen toimeenpanon painottumisesta vuosille 2021–2022.

2.1.2.2 Vastattavaa

Oma pääoma 1 039,38 (1 030,22) miljoonaa euroa kasvoi 9,1 miljoonaa euroa pääosin hallinnansiirtoina

ja maankäyttömuutoksina saadun omaisuuden kirjaamisesta muun oman pääoman lisäykseksi 8,0 miljoonaa euroa ja tilikauden tuloksen kirjaamisesta muun oman pääoman oikaisuksi 1,0 miljoonaa euroa. Tarkempi erittely oman pääoman muutoksista on esitetty tasetta täydentävässä liitetiedossa 2.4.3.

Lyhytaikainen vieras pääoma 51,7 (19,0) miljoonaa euroa kasvoi kokonaisuudessaan 32,6 miljoonaa euroa. Saatujen ennakoiden kasvu 31,0 miljoonaa euroa aiheutui pääosin ympäristöministeriöltä sekä maa- ja metsätalousministeriöltä saatujen kolmivuotisten siirtomäärärahojen käytön osittaisesta siirtymisestä vuodelle 2021 sekä samaan aikaan EU-hankerahoitukseen saatujen ennakkomaksujen pienemisestä. Osto- ja siirtovelat Metsähallitus konsernin sisällä kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa ollen vuoden lopussa 2,6 miljoonaa euroa. Muutos aiheutui pääosin laskutusrytmin muutoksesta. Siirtovelkojen alenema 0,7 miljoonaa euroa aiheutui pääosin jaksotettavan tulospalkkiovelan sekä Vaelvelan pienenemisestä.

2.2 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

2.2.1 Tuloslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	12 535 156,52	13 219 918,18
Liiketoiminnan muut tuotot	7 165 012,99	6 294 693,57
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	55 448 329,52	42 978 162,63
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 082 374,33	3 413 728,32
Varastojen muutos	210 165,42	143 520,24
Ulkopuoliset palvelut	6 550 159,94	6 058 740,79
Materiaalit ja palvelut yhteensä	7 842 699,69	9 615 989,35
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	23 244 055,27	22 227 678,91
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 563 320,55	4 427 260,22
Muut henkilösivukulut	771 208,64	583 844,53
Henkilöstökulut yhteensä	28 578 584,46	27 238 783,66
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 465 272,72	1 608 030,35
Liiketoiminnan muut kulut	36 170 776,96	25 637 078,96
LIIKETULOS	1 091 165,20	-1 607 107,94
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	397,64	14,00
Muut korko- ja rahoitustuotot	278,55	4 363,23
Korkokulut ja muut rahoituskulut	30 988,86	8 278,87
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-30 312,67	-3 901,64
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 060 852,53	-1 611 009,58
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-1 060 852,53	1 611 009,58
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00

2.2.2 Tase

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	10 381,56	17 235,51
Muut aineettomat hyödykkeet	431 407,83	394 581,49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	441 789,39	411 817,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	411 817,00	124 032,40
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 008 015 973,08	999 965 496,21
Tiet	103 755,96	117 974,67
Rakennukset ja rakennelmat	15 711 427,96	16 716 745,45
Koneet ja kalusto	159 773,21	212 096,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 782,63	118 000,06
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 024 027 712,84	1 017 130 313,28
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Muut saamiset	1 800,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä	12 939 504,68	12 939 504,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 037 409 006,91	1 030 481 634,96

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	1 077 184,45	1 287 349,87
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 077 184,45	1 287 349,87
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 065 768,07	1 304 857,97
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	3 339,45	424 539,46
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	658 213,30	96 967,26
Muut saamiset	110 359,96	113 781,58
Siirtosaamiset	4 133 070,91	4 554 782,12
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 970 751,69	6 494 928,39
Rahat ja pankkisaamiset	46 633 659,36	11 016 018,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	53 681 595,50	18 798 297,01
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 091 090 602,41	1 049 279 931,97

TASE

euroa	Julkiset hallinto- tehtävät 31.12.2020	Julkiset hallinto- tehtävät 31.12.2019
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
VIERAS PÄÄOMA		
Muut velat, korottomat	0,00	250,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	40 624 210,63	9 569 986,95
Ostovelat	2 130 342,83	1 179 952,31
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	2 248 289,34	1 200 272,08
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	374 177,69	35,00
Muut velat	970 083,97	969 184,74
Siirtovelat	5 358 014,03	6 135 875,43
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	51 705 118,49	19 055 556,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 091 090 602,41	1 049 279 931,97

2.2.3 Rahoituslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	12 634 200,39	14 171 685,45
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	7 070 721,29	4 901 045,67
Maksut liiketoiminnan kuluista	-39 537 342,02	-61 354 744,66
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-19 832 420,34	-42 282 013,54
Maksetut korot ja rahoituskulut	-30 988,86	-8 278,87
Saadut korot liiketoiminnasta	278,55	4 363,23
Saadut osingot	397,64	14,00
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	55 448 329,52	42 978 162,63
Liiketoiminnan rahavirta	35 585 596,51	692 247,45
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	9 913,06	5 413,26
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-5 250 236,98	-2 368 045,63
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-673 187,45	-15 920,09
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-469 599,58	-656 999,04
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov.tulot	1 263 813,73	641 510,80
Omistajien sijoitus ls-alueiden hank. ja osakkeisiin	-9 913,06	-5 413,26
Luontokeskusten ym. rakentamiseen saatu rahoitus	5 161 504,38	2 314 864,92
Investointien rahavirta	32 294,10	-84 589,04
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	-250,00	-6 500,00
Rahoituksen rahavirta	-250,00	-6 500,00
RAHAVAROJEN MUUTOS		
Rahavarat 1.1.	35 617 640,61	601 158,41
Rahavarat 31.12.	11 016 018,75	10 414 860,34
Rahavarat 31.12.	46 633 659,36	11 016 018,75
Muutos	35 617 640,61	601 158,41

2.2.4 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikön erillinen kirjanpito ja erillinen tilinpäätös vuodelta 2020 on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti. Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.–31.12.2020 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Kirjauskäytäntöä on osittain muutettu vuoden 2020 alusta alkaen kirjanpitojärjestelmän vaihdoksen yhteydessä. Vertailuvuoden 2019 lukuja ei ole saatettu vertailukelpoiksi.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien -yksikön (JHT) liikekirjanpidon tuloslaskelma, tase ja liitetiedot sekä niitä kuvaava tilinpäätösanalyysi on laadittu merkittävältä osin suoriteperusteisesti liikelaitoksen tilinpäätösmallin mukaisesti koko toimintavuodelta 2020. Tilikauden aikainen tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja on ylijäämäinen aiheutuen maksullisen toiminnan ylijäämästä sekä käyttöomai-

suuden myynneistä. Poistoja ja Pohjois-Suomen siemenhuollon varaston muutosta ei tule katettavaksi vuosittaisella talousarviorahoituksella, vaan ne on jo katettu talousarviorahoituksen varainkäytöllä hankintahetkellä. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Tuloslaskelmassa on esitetty omana eränään tilikauden tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan. Siirto perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 5§:n määräykseen. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikutavuudella.

ARVOSTUS- ja JAKSOTUSPERIAATTEET

Pysyvät vastaavat

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin 15.4.2016 julkisten hallintotehtävien yksikölle kirjanpitoarvosta. Samalla julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasi-tamaan Julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa. Lisäksi nk. muu maa- ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa Julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen

perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

VAIHTUVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus

Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden välitön hankintameno on aktivoitu. Vaihto-omaisuuden todennäköisen hankintamenon tai luovutushinnan ollessa tilikauden hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattu kuluksi.

2.2.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Liikevaihto toimialoittain	2020	2019
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
Metsästysluvat	3 877 080,69	3 428 168,75
Kalastusluvat	235 170,24	235 580,44
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
Metsästysalueiden vuokraus	603 728,06	590 186,20
Kalastusalueiden vuokraus	123 729,70	118 957,25
Kalastusluvat	1 413 150,85	1 157 443,18
Siemenmyynti ja analyysit	770 472,01	859 973,15
Alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	-	3 228,31
Majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	9 292,46	6 239,32
Muut liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	21 813,44	56 286,89
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
Vesialuekorvaukset (kalastukseen liittyen)	171 365,07	203 983,49
Yhteensä	7 225 802,52	6 660 046,98
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
Uraluvat	203 001,50	185 389,86
Päätökset ja luvat	23 554,38	1 590,32
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
Alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	1 401 998,17	566 842,66
Majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	742 957,83	2 054 126,05
Puun myynti (ennallistamisalueilta ym.)	1 199 771,99	1 440 228,04
Luonto-opastuksen ja neuvonnan tuotteet	924 230,76	1 027 534,71
Kirjat ja luonnonsuojelun julkaisusarja	134 346,22	155 846,19
Muut liiketaloudelliset suoritteet	492 752,67	879 795,28
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
Kullanhuuhdonta-, valtauskorvaukset	36 761,70	48 170,21
Kaivospiirimaksut, malminetsintäkorvaukset	149 978,78	200 347,88
Yhteensä	5 309 354,00	6 559 871,20
LIKEVAIHTO YHTEENSÄ	12 535 156,52	13 219 918,18

Liiketoiminnan muut tuotot	2020	2019
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	519 424,53	567 138,79
Vakuutuskorvaukset	69 697,00	31 717,54
Avustukset	17 406,00	8 000,00
Muut tuotot	6 543 971,22	5 668 620,94
Muut tuotot, sisäiset	14 514,24	19 216,30
Yhteensä	7 165 012,99	6 294 693,57

TULOSLASKELMAA TÄYDENTÄVÄT LIITETIEDOT

Henkilöstökulujen erittely	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkat ja palkkiot	24 251 174,98	21 495 474,18
Palkkiot, ulkopuolisille	87 586,74	78 128,55
Lomapalkkavarauksen muutos	-1 062 382,45	-160 251,66
Tulos- ja kannustepalkkiot, muutos	-32 324,00	814 327,84
Vael-, tyel-maksut	4 563 320,55	4 427 260,22
Sosiaaliturvamaksut	771 208,64	583 844,53
Henkilöstökulut yhteensä	28 578 584,46	27 238 783,66

Suunnitelman mukaiset poistot	2020	2019
Aineettomien oikeuksien poistot	6 853,95	50 749,03
Teiden ja muiden maarakenteiden poistot	14 218,71	25 995,24
Rakennusten ja rakennelmien poistot	1 375 630,61	1 467 743,23
Koneiden, laitteiden ja kaluston poistot	68 569,45	63 542,85
Yhteensä	1 465 272,72	1 608 030,35

Suunnitelman mukaiset poistoajat	1.1.2020 alkaen	ennen 1.1.2020
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4-5 vuotta	4-5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10 vuotta	pääosin 25 vuotta
Kalarakenteet	15 vuotta	pääosin 10 vuotta
Uittorakenteet	15 vuotta	25 vuotta
Rakennukset	20 vuotta	20-40 vuotta
Rakennelmat	8 vuotta	4-10 vuotta
Koneet ja kalusto	4-5 vuotta	4-8 vuotta

Rahoitustuotot ja -kulut	2020	2019
Korkotuotot	676,19	4 377,23
Korkokulut	-30 988,86	-8 278,87
Yhteensä	-30 312,67	-3 901,64

Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitetun rahoituksen käyttö	2020	2019
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka		
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	8 003 364,08	6 859 599,24
Ympäristöministeriön pääluokka		
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	49 760 694,03	33 497 745,15
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (kulujen osuus)	16 784,79	23 271,32
Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitettu rahoitus yht.	57 780 842,90	40 380 615,71
Muu rahoitus, joka on saatu valtion talousarviosta		
Oikeusministeriön hallinnonala	1 306 798,12	985 538,78
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	1 645,10	20 000,00
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	235 329,59	1 425 094,29
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	1 041 826,55	890 713,63
Ympäristöministeriön hallinnonala	684 484,90	1 367 349,74
Muu rahoitus valtion talousarviosta	-	12 216,75
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä	3 270 084,26	4 700 913,19
Investointiavustukset hankintamenon vähennykseksi	-5 250 236,98	-2 149 115,46
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	55 800 690,18	42 932 413,44

Tuloksen siirto muun oman pääoman muutokseksi	2020	2019
Valtioneuvoston asetus 1368/2016 5§		
Julkisten hallintotehtävien tilikauden tulos kirjataan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä		
Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien muun oman pääoman muutokseksi		
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	1 060 852,53	-1 611 009,58
Tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan	-1 060 852,53	1 611 009,58
Tilikauden tulos	-	-

2.2.6 Tasetta täydentävät liitetiedot

Omaisuserät 2020, 1000 euroa	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa ja vesirakenteet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineell.	Aineell. Kesken- eräiset hankkeet	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
1.1. Hankintameno ennen avustuksien kirjaamista hankintameno vähennykseksi	1 089	999 966	3 129	60 778	993	1 629	12 940	1 080 524
1.1. Saadut avustukset	-267	0	-1 637	-13 125	-615	-1 497	0	-17 141
1.1. Hankintameno	823	999 965	1 492	47 653	377	132	12 940	1 063 382
Hankintamenojen lisäykset	1 965	8 148	79	2 832	309	1 137	0	14 470
Saadut avustukset kaudella	-1 928	0	-79	-2 124	-289	-1 232	0	-5 653
Vähennykset	0	-97	0	-935	0	0	0	-1 032
31.12. Hankintameno	860	1 008 016	1 492	47 426	398	37	12 940	1 071 168
1.1. Kert. poistot ennen avustusten poistoja	449	0	1 779	33 767	440	0	0	36 435
1.1. Saatujen avustusten poistot	-38	0	-405	-2 821	-271	0	0	-3 535
1.1. Kertyneet poistot	411	0	1 374	30 946	169	0	0	32 901
Vähennykset ja siirt.kert. poistot	0	0	0	-607	0	0	0	-607
Tilikauden poisto ennen avustusten poistoja	164	0	131	2 195	216	0	0	2 706
Tilikauden poisto saaduista avustuksista	-157	0	-116	-819	-148	0	0	-1 241
Tilikauden poistot	7	0	14	769	69	0	0	858
31.12. Kertyneet poistot	7	0	1 388	31 715	238	0	0	33 759
1.1. Kirjanpitoarvo	412	999 965	118	16 707	208	132	12 940	1 030 482
31.12. Kirjanpitoarvo	442	1 008 016	104	15 711	160	37	12 940	1 037 409

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	31.12.2020	31.12.2019
Tytäryhtiöosakkeet	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet	737 704,68	737 704,68
Liittymät	1 800,00	1 800,00
	12 939 504,68	12 939 504,68

Tytäryhtiöosakkeet, euroa		31.12.2020	31.12.2019
Nuukiokeskus Oy			
omistus-%	68,1	12 200 000,00	12 200 000,00
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä		12 200 000,00	12 200 000,00

TASETTA TÄYDENTÄVÄT LIITETIEDOT

Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta ja liikelaitoksen tytäryhtiöiltä, euroa	Tytäryhtiöiltä 31.12.2020	Tytäryhtiöiltä 31.12.2019	Liiketoiminta 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2019	Yhteensä 31.12.2020	Yhteensä 31.12.2019
Myyntisaamiset	658 213,30	0,00	3 102,30	0,00	661 315,60	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	237,15	384 677,34	237,15	384 677,34
Sisäiset saamiset yhteensä	658 213,30	0,00	3 339,45	384 677,34	661 552,75	384 677,34

Siirtosaamiset, euroa	31.1.2020	31.12.2019
LIFE-hankkeet, tulojäämät	404 772,08	903 599,54
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät	3 032 532,84	2 848 961,41
Työllisyystyöohjelmahankkeet, tulojäämät	27 646,19	0,00
Muut tulojäämät	591 903,51	775 634,81
Muut menoennakot / ostolaskut ja muut	76 216,29	26 586,36
Yhteensä ulkoiset siirtosaamiset	4 133 070,91	4 554 782,12

Saadut ennakot, euroa	31.1.2020	31.12.2019
EU-rahoitteiset	3 492 510,17	988 642,28
Ympäristöministeriöltä	29 724 010,20	7 363 707,11
Maa- ja metsätalousministeriöltä	6 996 696,14	265 653,50
Muut	410 994,12	951 984,06
Yhteensä	40 624 210,63	9 569 986,95

Muut velat, euroa	31.1.2020	31.12.2019
Saadut pantit	0,00	250,00
Yhteensä	0,00	250,00

Julkisten hallintotehtävien oma pääoma 31.12.2020, euroa	31.1.2020	31.12.2019
1.1.2020	1 030 224 375,46	1 019 457 176,93
Hallinnansiirrot, lisäykset	8 077 897,87	12 281 066,67
Hallinnansiirto, vähennykset	0,00	0,00
Valtionperintö, lahjoitus	3 000,00	0,00
Maankäyttömuutokset, vähennykset	-2 765,00	-12 143,48
Maankäyttömuutokset, lisäykset	12 000,00	49 074,00
Omistajan sijoitus / palautus (maa-alueet, osakkeet)	9 913,06	5 413,26
Virheiden korjaukset, muut, lisäykset	210,00	54 797,66
Virheiden korjaukset, muut, vähennykset	0,00	0,00
Edellisen tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	0,00	0,00
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	1 060 852,53	-1 611 009,58
31.12.2020	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
Edellisten tilikausien voitto		
1.1.2019	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
31.12.2020	0,00	0,00
Tilikauden tulos		
1.1.-31.12.2019	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä 31.12.2019	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46

TASETTA TÄYDENTÄVÄT LIITETIEDOT

Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle ja liikelaitoksen tytäryhtiöille	Tytäryhtiöille 31.12.2020	Tytäryhtiöille 31.12.2019	Liiketoiminnalle 31.12.2020	Liiketoiminnalle 31.12.2019	Yhteensä 31.12.2020	Yhteensä 31.12.2019
Ostovelat	374 117,69	0,00	365 995,73	0,00	740 113,42	0,00
Muut velat	0,00	-	504 045,37	-	504 045,37	0,00
Siirtovelat	60,00	35,00	1 378 248,24	1 200 272,08	1 378 308,24	1 200 307,08
Sisäiset velat yhteensä	374 177,69	35,00	2 248 289,34	1 200 272,08	2 622 467,03	1 200 307,08

Muut velat	31.12.2020	31.12.2019
Ennakonpidätysvelka	446 129,73	489 393,12
Sosiaaliturvamaksuvelka	24 557,34	12 473,30
Jäsenmaksutilityksvelka	0,00	7 050,38
Arvonlisäverovelka	479 884,10	441 294,85
Muut	19 512,80	18 973,09
Yhteensä	970 083,97	969 184,74

Siirtovelat, euroa	31.12.2020	31.12.2019
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	124 422,12	480 879,85
Lomapalkkavelka sos. kuluineen	4 917 536,97	4 771 363,00
Tulospalkkiovelka sos. kuluineen	0,00	647 562,54
Muut siirtovelat	316 054,94	236 070,04
Yhteensä ulkoiset siirtovelat	5 358 014,03	6 135 875,43

Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	31.12.2020	31.12.2019
Vael-velka	0,00	438 281,23
Työttömyysvakuutusmaksut	124 422,12	42 598,62
Yhteensä	124 422,12	480 879,85

2.2.7 Vastuositoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset

Vastuositoumukset, milj. euroa	Julkiset hallinto- tehtävät 2020	Julkiset hallinto- tehtävät 2019
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna maksettavat	0,8	0,8
Myöhemmin maksettavat	1,5	1,5
Leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset ovat irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajalla.		
Henkilöstön lukumäärä, henkilötyövuosia	2020	2019
Toimihenkilöt	526	506

Kiinteän omaisuuden muutokset	LKM	JHT MAA-ALA ha	JHT VESIALA ha	JHT TASEARVO euroa
Tasearvon lisäykset				
115 Muu saanto (saantoselitys)	0			
120 Virheen korjaus (kirjanpitoarvoon)	3	0	0	210,00
3010 Varainsiirtovero	2	0	0	1 336,00
3021 Kauppa	0			
3022 Lunastus	0			
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	1	5	0	22 000,00
3027 Tilusjärjestely	1	1,21	0	3 800,00
3034 Vaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	2	84,7	0	43 400,00
3035 Tilusvaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	0			
3036 Tilusvaihto	0			
3041 Hallinnansiirto	2	1,9	0	1 046,31
3042 Hallinnansiirto luonnonsuojelutarkoitukseen	125	1 884,61	1,71	8 020 409,56
3056 Valtionperintö	1	5	0	3 000,00
3060 Maankäyttömuutos (lt:sta jht:een)	33	120,87	0	52 642,00
3070 Maankäyttömuutos (jht:sta lt:een)	0			
3090 Sisäinen kauppa (mt:lta lp:lle)	0			
	170	2 103,29	1,71	8 147 843,87
Tasearvon vähennykset				
3021 Kauppa	0			
3022 Lunastus	1	-0,07	0	-48,00
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	9	-14,34	-2	-94 554,00
3027 Tilusjärjestely	0			
3033 Vaihto	0			
3036 Tilusvaihto	0			
3041 Hallinnansiirto	0			
3060 Maankäyttömuutos (lt:sta jht:een)	0			
3070 Maankäyttömuutos (jht:sta lt:een)	2	-3,33	0	-2 765,00
3090 Sisäinen kauppa (mt:lta lp:lle)	0			
	12	-17,74	-2	-97 367,00

2.2.8 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta

Talousarviotili, euroa	TA 2020	LTA II 2020	LTA IV 2020	Talousarviot yht. 2020	Valtuuden käyttö 2020	Talousarvio + valtuus 2020	Siirtynyt vuodelta 2019	Käytettävissä 2020	Netto-käyttö 2020	Siirtyy vuodelle 2021
30.64.50 Metsähallituksen erät julkiset hallintotehtävät (MMM)	7 592 000	3 100 000	2 426 000	13 118 000	991 602	14 109 602	265 653	14 375 255	7 228 311	7 146 945 ¹
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (YM)	61 322 000	10 000 000	140 000	71 462 000	-	71 462 000	6 677 531	78 139 531	49 748 029	28 391 502 ²
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (YM)	0	-	-	0	-	0	533 032	533 032	16 785	516 247
Talousarviossa osoitettu rahoitus yhteensä									56 993 124	
Lisätään suoraan omaan pääomaan kirjattu investointirahoitus									9 913	
Lisätään laskutetut erillisrahoitukset, jotka nettoutettu rahoituslajeille									5 161 504	
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus									3 049 022	
Valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä									65 213 564	

¹ Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 vuodelle 2021 siirtyvä määräraha on pääosin sidottu LTA IV/2020 ja LTA VII/2020 päätöksien mukaisesti korjausvelan vähentämiseen sekä TA2020 päätöksen mukaisesti tietojärjestelmä hankkeen toteuttamiseen.

² Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 vuodelle 2021 siirtyvä määräraha on pääosin sidottu TA2020 sekä LTA IV/2020 päätöksien mukaisesti eri hankkeisiin esim. palvelurakenteiden korjausvelan hoitamiseen, elinympäristöjen tilan parantamisohjelman toimeenpanoon suojelualueilla sekä digihankkeisiin

Maa- ja metsätalousministeriö momentti 30.64.50	Toteuma 2020	Toteuma 2019
Palkkausmenot	2 818 890,19	3 361 776,99
Muut kulutusmenot	4 815 997,96	4 261 628,08
Muut investoinnit	368 475,93	117 464,14
Tulot (pääosin siemenmyyntiä)	-770 472,01	-859 973,15
Muu laskutettu rahoitus	-4 581,31	-21 296,82
Nettokäyttö	7 228 310,76	6 859 599,24

Ympäristöministeriö momentti 35.10.52	Toteuma 2020	Toteuma 2019
Palkkausmenot	18 364 520,60	14 482 865,82
Muut kulutusmenot	26 603 144,98	17 012 099,52
Muut investoinnit	4 786 114,85	2 023 058,72
Tulot	-456,76	0,00
Muu laskutettu rahoitus	-5 294,92	-15 725,00
Nettokäyttö	49 748 028,75	33 502 299,06

Ympäristöministeriö momentti 35.10.63	Toteuma 2020	Toteuma 2019
Palkkausmenot	0,00	-
Muut kulutusmenot	19 803,32	115 255,32
Muut investoinnit	70 536,00	339 533,94
Tulot	-7 235,73	-16 074,20
Maanhankinnan kulut yhteensä	83 103,59	438 715,06
Maanhankintainvestoinnit ja myynnit	-66 318,80	-420 857,00
Nettokäyttö	16 784,79	17 858,06

2.2.9 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Erittely sisältää muihin tuottoihin kirjatut rahoituserät (ei liikelaitoksen sisäisiä).

Tuotot rahoituslähteittäin	Toteuma 2020	Toteuma 2019
Euroopan rakennerahasto	501 650,18	75 769,72
EU:n ympäristörahasto (LIFE)	2 511 104,19	2 253 985,12
Euroopan maaseuturahasto	1 004 560,03	62 080,76
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto	160 062,99	0,00
INTERREG	822 480,67	1 248 158,85
ENI, EU:n ulkorajayhteistyö	865 903,33	540 391,61
Muu EU-rahoitus	3 303,25	146 372,42
Muut rahoittajat	1 196 286,54	1 507 611,92
Investointiavustusten eliminointi	-673 187,45	-165 749,46
Yhteensä	6 392 163,73	5 668 620,94

2.2.10 Kustannusvastaavuuslaskelmat

Kustannuslaskennan periaatteet

Kustannusvastaavuuslaskelmien laadinta perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 8§:n määräykseen. Kustannuslaskentamalli perustuu Valtion kirjanpidon käsikirjassa 17.12.2020 julkaistuihin kustannusvastaavuuslaskelmissa noudatettaviin määräyksiin VK/54895/00.00.01.06.00/2020. Tietojen oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioitaessa noudatetaan olennaisuuden ja tiedon taloudellisen tuottamisen periaatetta.

Tuotto- ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon. Kustannusvastaavuuslaskelmat laadittiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti kohdentaen käytössä olevaan toteutuneeseen työaikaan. Määräyksen mukaisesti vuoden 2020 tilinpäätöksen laskelmissa voidaan noudattaa siirtymäsäännöstä, jolloin laskelmissa ei tarvitse esittää vertailuvuosien 2019 ja 2018 tietoja.

Kustannuslaskennassa kaikki palkkausmenot kohdennetaan tehtäville ajankäytön mukaisessa suhteessa. Maksullisen toiminnan välitön työaika kohdennetaan suoraan suoriteryhmillä. Välillinen työaika ja muut kustannukset kohdennetaan välitömän työajan suhteessa. Maksulliseen toimintaan käytetty työaika oli yhteensä 14,0 prosenttia (12,0 % v. 2019) koko julkisten hallintotehtävien yksikön työpanoksesta.

Maksullisen toiminnan pääomakustannukset laskettiin käyttäen suoriteryhmäkohtaista työajan suhdetta kokonaistyöpanoksesta. Korkoprosenttina käytettiin Valtiokonttorin määräyksen mukaista nimelliskorkoa, joka vuodelle 2020 oli 0,0 prosenttia (0,3 % v. 2019).

Maksullisen toiminnan kannattavuudesta on tarkempi analyysi kohdassa 1.4.1.3 Kannattavuus. Tuottoja kuvaava liikevaihto on esitetty kappaleessa 2.2.5 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot ja sen taulukossa Liikevaihto toimialoittain.

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2020

Julkisoikeudelliset suoritteet, 1000 euroa	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	227	4 112	4 339
Tuotot yhteensä	227	4 112	4 339
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13	427	440
Henkilöstökustannukset	234	2 028	2 262
Vuokrat	3	14	17
Palvelujen ostot	181	2 167	2 348
Muut erilliskustannukset	5	32	37
Erilliskustannukset yhteensä	435	4 669	5 104
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	100	1067	1167
Poistot	271	33	304
Osuus yhteiskustannuksista yht.	371	1 100	1 471
Kokonaiskustannukset yhteensä	806	5 769	6 575
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-579	-1 657	-2 236
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-579	-1657	-2 236

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT 2020

Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet, 1000 euroa	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	4 896	2 942	7 838
Tuotot yhteensä	4 896	2 942	7 838
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	51	358	409
Henkilöstökustannukset	922	695	1 617
Vuokrat	520	918	1 438
Palvelujen ostot	11	5	16
Muut erilliskustannukset	19	11	29
Erilliskustannukset yhteensä	1 523	1 987	3 510
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	394	365	759
Poistot	1 070	21	1 091
Osuus yhteiskustannuksista yht.	1 464	386	1 850
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 987	2 373	5 360
KUSTANNUSVASTAAVUUS	1 909	569	2 479
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	992	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	1 909	1 561	2 479

Erillislainsäädäntöön perustuvat suoritteet, 1000 euroa	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	187	171	358
Tuotot yhteensä	187	171	358
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	12	15
Henkilöstökustannukset	61	56	117
Vuokrat	47	59	107
Palvelujen ostot	1	0	1
Muut erilliskustannukset	1	1	2
Erilliskustannukset yhteensä	114	128	242
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	26	29	55
Poistot	71	1	73
Osuus yhteiskustannuksista yht.	97	31	128
Kokonaiskustannukset yhteensä	212	159	370
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-25	13	-12
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-25	13	-12

ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

METSÄHALLITUS   **0116726-7**

Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillistilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2020 allekirjoitus.

Vantaalla 23. päivänä helmikuuta 2021

_____
Timo Laitinen
Puheenjohtaja

_____
Sanna Paanukoski
Varapuheenjohtaja

_____
Pekka Hautala
Hallituksen jäsen

_____
Johanna Ikäheimo
Hallituksen jäsen

_____
Simo Rundgren
Hallituksen jäsen

_____
Jussi Saukkonen
Hallituksen jäsen

_____
Ismo Tiainen
Hallituksen jäsen

_____
Liisa Tyrväinen
Hallituksen jäsen

_____
Henrik Jansson
Luontopalvelujohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä

helmikuuta 2021

KPMG Oy Ab

KPMG Oy Ab

_____
Jorma Nurkkala, KHT, JHT

_____
Outi Koskinen, KHT, JHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

METSÄHALLITUS

0116726-7

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Tilinpäätös

Tilinpäätös
Tase-erittelyt

Tililuettelo ja tilikohtaiset raportit

Tilikohtainen tuloslaskelma
Tilikohtainen tase
Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat
Käyttöomaisuusluettelot
Laskutusjärjestelmän tulosteet
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Varastokirjanpito

Tositteet

Pankkitilitositteet	Sähköisesti
Myyntilaskut	Sähköisesti
Ostolaskut	Sähköisesti
Palkkatositteet	Sähköisesti, paperitositteina
Alv-tositteet	Sähköisesti
Muistiotositteet	Sähköisesti
Liitetietositteet	Sähköisesti

Aineistosta on otettu erikseen SAP-järjestelmä raportit:

Tase- ja tuloslaskelma, pääkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta), päiväkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta) sekä myynti- ja ostoreskontrasta tapahtuma- ja avoimet listaukset, jotka on tallennettu MH:n verkossa olevaan pitkäaikaissäilytettävään arkistoon.